

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ

Στην Αθήνα, σήμερα 4 Ιουλίου 1999, ημέρα Κυριακή και ώρα 9.30' π.μ., στην Αίθουσα 223 (2ος όροφος) του Μεγάρου της Βουλής, συνεδρίασε η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων της «Βουλής των Εφήβων», υπό την προεδρία του Βουλευτή κ. Αθανασίου Μάτη, με αντικείμενο την επεξεργασία και εξέταση των θεμάτων «ναρκωτικά, ρατσισμός, βία - εγκληματικότητα, διαπροσωπικές σχέσεις - χάσμα γενεών, οικογένεια, ανεργία, δημογραφικό, υγεία - νοσοκομειακή περίθαλψη, άτομα με ειδικές ανάγκες - άτομα με AIDS, η θέση της γυναίκας - ανύπανδρες μητέρες, μεταφορές - συγκοινωνίες, ανθρώπινα δικαιώματα - ανθρωπισμός, κλωνοποίηση - μεταμόσχευση οργάνων, ζωοφιλία» της Σύνοψης Κειμένων των μαθητών από την Ελλάδα, την Κύπρο και τον Απόδημο Ελληνισμό, που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», Σύνοδος Δ' 1998 - 1999.

Στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων της «Βουλής των Εφήβων» συμμετείχαν οι εξής «Έφηβοι Βουλευτές»: Ανδριοπούλου Στυλιανή (Νομός Δράμας), Αρμούτογλου Σοφία (Β' Θεσ/νίκης), Βανιώτη Γλυκερία (Νομός Καρδίτσας), Βέρρου Μαρία (Νομός Μεσσηνίας), Βλαχοπούλου Μαρία (Β' Πειραιά), Βουκούτη Ελένη (Α' Θεσ/νίκης), Γαργαλάκου Ρόζα (Α' Πειραιά), Γεροδήμου Μαρία (Νομός Πιερίας), Γουάιτ Ελεονώρα (Λάρνακα - Κύπρος), Εμμανουήλ Πηνελόπη (Επικρατείας), Ευθυμιάδης Κωνσταντίνος (Β' Θεσ/νίκης), Ζορμπά Θεοδώρα (Νομός Τρικάλων), Ιακωβίδου Ελένη (Α' Θεσ/νίκης), Καλαντζή Τριανταφυλλιά (Γερμανία), Καραδήμου Ζαχαρούλα (Γερμανία), Καρακωνσταντής Γεώργιος (Νομός Τρικάλων), Κάρλου Μαρία (Αυστραλία), Κεραμά Μερσίντα (Α' Αθήνας), Κήλη Ελευθερία (Νομός Χανίων), Κουλλαπή Ελένη (Αμμόχωστος - Κύπρος), Κούρεντα Αικατερίνη (Νομός Τρικάλων), Κουτσοβασίλης Κωνσταντίνος (Νομός Βοιωτίας), Κωνσταντίνου Αθηνά (Α' Αθήνας), Κωστοπούλου Κωνσταντίνα (Α' Αθήνας), Λαμπάρα Ευαγγελία (Επικρατείας), Μαρινάκη Ελένη (Α' Πειραιά), Μαρκοστάμος Παναγιώτης (Β' Αθήνας), Μηλογιαννάκης Βικέντιος (Α' Αθήνας), Μουρτζάκη Βασιλική (Νομός

Ευβοίας), Μπάκα Πανωρέα (Νομός Φθιώτιδας), Μπασίνα Δήμητρα (Β' Αθήνας), Μπέζα Αλεξάνδρα (Νομός Θεσπρωτίας), Μπίλιου Σμαράγδα (Β' Αθήνας), Μπουσούνης Νικόλαος (Νομός Μεσσηνίας), Νάστα Χριστίνα (Νομός Αργολίδας), Νικολόπουλος Χρήστος (Νομός Λακωνίας), Νικολοπούλου Γεωργία (Α' Πειραιά), Ξένου Αναστασία (Νομός Ηλείας), Παπαλαμπρακοπούλου Αγγελική (Νομός Αχαΐας), Παπαχρήστου Γεωργία (Νομός Τρικάλων), Πατσίτα Ειρήνη (Α' Αθήνας), Πέτρου Παρασκευάς (Β' Αθήνας), Πέτσα Βασιλική (Νομός Καρδίτσας), Πηρουνάκη Κορίνα-Ευλαβία (Νομός Ηρακλείου), Πιτσούνη Γεωργία (Νομός Κορινθίας), Πρεκατές Θεοφάνης (Νομός Χαλκιδικής), Στασινάκη Αικατερίνη (Β' Αθήνας), Τσεγγενέ Κωνσταντίνα (Νομός Αχαΐας), Τσίβου Σταυρούλα (Β' Αθήνας), Τσιούρη Χριστιάνα (Νομός Λέσβου), Φιλιππίδης Μάριος (Α' Πειραιά), Φράγκου Παγώνα-Χρυσούλα (Νομός Αιτωλοακαρνανίας), Χαϊζηριανίου Τσαμπάκα (Επικρατείας), Χατζηφιλίππου Δέσποινα (Λεμεσός - Κύπρος), Χριστοδούλου Ελένη (Πάφος - Κύπρος), Χρόνης Ιωάννης (Νομός Καβάλας) και ο Χρυσάφης Βασίλειος (Α' Θεσ/νίκης).

Στη συνεδρίαση της Επιτροπής συμμετείχε το μέλος της Επιτροπής για το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων» κ. Ηλίας Κατσούλης, Καθηγητής Πολιτικής Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου Αθηνών.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Έφηβοι Βουλευτές, σας καλωσορίζουμε στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων.

Με ιδιαίτερη χαρά θα μοιραστούμε τις εργασίες της Δ' Συνόδου της «Βουλής των Εφήβων», που δεν είναι απλά ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα, αλλά είναι πλέον ένας θεσμός που αποτελεί μία ελληνική παγκόσμια πρωτοπορία και που κάνει υπερήφανους τους Έλληνες, τους Κυπρίους, αλλά και τους απανταχού Έλληνες.

Πρέπει να σας πούμε ότι περιμένουμε με αγωνία τις προτάσεις σας, τις παρατηρήσεις σας, τις απόψεις σας, περιμένουμε με αδημονία τις ιδέες σας και τα οράματά σας. Σε έναν πλανήτη παγκοσμιοποιημένο, που οι πολίτες του βιώνουν με οδύνη, θα έλεγα, τη μονοκρατορία μιας υπερδύναμης, που

δοκιμάζονται πανανθρώπινες αξίες, όπως η δημοκρατία, η ελευθερία, η ειρήνη, τα ανθρώπινα δικαιώματα, που βρίσκονται σε στενωπό οράματα και ιδεολογίες, που κάποιοι βιάστηκαν να προφητεύσουν ότι τελείωσε η ιστορία, ότι τελείωσε η πολιτική, ότι τελείωσαν οι ιδεολογίες.

Δεν μπορεί, βέβαια, να έχουν δίκιο αυτοί. Και δεν μπορεί να έχουν δίκιο, γιατί υπάρχει η νέα γενιά, ο διαχρονικός φορέας των ιδεών και των οραμάτων, υπάρχει η νέα γενιά με τις γνήσιες, άδολες, ορμητικές απόψεις της, που θα διαφεντεύσει το μέλλον.

Δεν μπορεί να έχουν δίκιο όσοι λένε ότι τελείωσε η ιστορία, γιατί υπάρχουν και θα υπάρχουν οράματα για μία Ελλάδα ισχυρή, μία Ελλάδα δημοκρατική, μία Ελλάδα με κοινωνική δικαιοσύνη και κοινωνική συνοχή, μέσα σε μια Ευρώπη των λαών με δημοκρατία και κοινωνική δικαιοσύνη.

Δεν μπορεί να τελείωσαν τα οράματα, γιατί υπάρχει το όραμα της προστασίας του περιβάλλοντος, της οικολογικής ισορροπίας και της αειφόρου ανάπτυξης. Υπάρχει το όραμα της υπεράσπισης της εδαφικής ακεραιότητας της πατρίδας μας εναντίον των εχθρών. Υπάρχουν τα οράματα για την αδελφότητα των λαών. Δεν μπορεί, λοιπόν, να τελείωσαν τα οράματα!

Φορείς των οραμάτων, φορείς των νέων ιδεών, εσείς οι νέοι. Είσαστε απαραίτητοι για μας και θέλουμε τη γνήσια δική σας φωνή και είμαι βέβαιος ότι αυτή θα ακούσουμε εδώ μέσα, γιατί θα έχετε απορρίψει, ίσως και βίαια, κάποιες «καλοπροαίρετες», προσπάθειες ή παραινέσεις μεγαλύτερων σας, που ήθελαν, ίσως, να σας υπαγορεύσουν κάποιες απόψεις.

Περιμένουμε με αγωνία τη φωνή σας, γιατί εσείς θα διαφεντεύσετε ένας-ένας και όλοι μαζί το μέλλον αυτής της πατρίδας. Εσείς θα διαφυλάξετε τη Δημοκρατία και το Κοινοβούλιο, που ίσως κινδυνεύουν από ένα γραφειοκρατικό και πολλές φορές αδηφάγο κράτος. Να, γιατί χρειαζόμαστε τη γνήσια φωνή σας και την περιμένουμε με αγωνία.

Η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων, της οποίας είσαστε μέλη, περιλαμβάνει μία ποικιλία περιεχομένων καθημερινού ενδιαφέροντος. Είναι προβλήματα της διπλανής πόρτας, είναι ζητήματα που απασχολούν καθημερινά τον κάθε ένα από μας και το διπλό μας.

Είναι τα ζητήματα που αφορούν τη βία και τα ναρκωτικά, την υγεία, την πρόνοια και την ανεργία, τα δικαιώματα των ανθρώπων και τον ανθρωπισμό, τη θέση της γυναίκας. Ζητήματα που αφορούν τα άτομα με ειδικές ανάγκες, τις διαπροσωπικές σχέσεις, την οικογένεια και τον έγγαμο βίο, τις ανύπαντρες μητέρες, είναι ζητήματα που απασχολούν και θα απασχολούν τον άνθρωπο.

Στο σημείο αυτό εισέρχονται στην αίθουσα οι κ.κ. Αντώνης Σαμαράκης, συγγραφέας, Πρόεδρος της Επιτροπής του Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων» και ο Γενικός Γραμματέας της Βουλής των Ελλήνων κ. Παναγιώτης Τζωρτζόπουλος, Καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Μέσα από τα τετράδιά σας είπατε θαρρετά και μεστά τις απόψεις σας. Από την Επιτροπή του Προγράμματος έχουμε σήμερα την τιμή να φιλοξενούμε πρώτα-πρώτα τον Πρόεδρό της, το διακεκριμένο συγγραφέα, τον αιώνιο έφηβο, κ. Αντώνη Σαμαράκη και το μέλος της, τον καθηγητή της Πολιτικής Κοινωνιολογίας, κ. Ηλία Κατσούλη. Πήραν τα τετράδιά σας και έκαναν τη Σύνθεση Κειμένων που περιέχουν καταγεγραμμένες τις τοποθετήσεις σας κατά θεματολογία, αλλά και τις προτάσεις σας.

Κλείνοντας, θα πω δύο κουβέντες για τη διαδικασία. Το λόγο πρώτα θα πάρει η εισηγήτρια, η οποία θα μιλήσει για οκτώ λεπτά και καθ' όν χρόνο θα εκθέτει τις απόψεις της πάνω στη Σύνθεση Κειμένων, οι επιθυμούντες-πιστεύω όλοι σας-να μιλήσουν θα εγγραφούν στο κατάλογο ομιλητών και στη συνέχεια θα πάρετε το λόγο να μιλήσετε για τέσσερα λεπτά ο καθένας, με τη σειρά που έχετε εγγραφεί.

Όταν ολοκληρωθούν οι τοποθετήσεις σας –αυτό αφορά την επόμενη συνεδρίαση που θα γίνει αύριο– θα ψηφίσουμε τις θεματικές ενότητες αρμοδιότητας της Επιτροπής μας από τη Σύνθεση Κειμένων, αλλά και τις καινούργιες προτάσεις που θα υποβάλετε, ως μέλη της Επιτροπής, και οι οποίες δεν περιέχονται στις προτάσεις της Σύνθεσης Κειμένων. Αυτές οι νέες προτάσεις θα περιληφθούν σε ένα κείμενο, το οποίο λέγεται Πρακτικό - Έκθεση και θα σας διανεμηθεί, για να έχουν όλοι οι Έφηβοι Βουλευτές την εικόνα των απόψεων της Επιτροπής μας και να ετοιμάσουν κατάλληλα τις ομιλίες τους για την Ολομέλεια.

Στη συνέχεια, θα επιλέξουμε με κλήρωση τους ομιλητές της Ολομέλειας για την Τρίτη. Δε θα συμμετέχουν στην κλήρωση οι Έφηβοι Βουλευτές που προέρχονται από την Ομογένεια ή από την Κύπρο και όσοι δεν επιθυμούν να μιλήσουν.

Για τους Κύπριους και για τον Απόδημο Ελληνισμό αυτό δεν είναι κανένας αποκλεισμός. Είναι προφανές – και έχει δηλωθεί και το γνωρίζετε– ότι για εκείνους τους Έφηβους Βουλευτές θα υπάρξει μία διαδικασία, όπου θα επιλεγούν με τον ίδιο τρόπο έξι ομιλητές για την Ολομέλεια.

Για ό,τι θα προκύψει επί της διαδικασίας που πρέπει να σας πω, όντας υπεύθυνος να την τηρήσω, προσβλέπω στη δική σας συνεργασία και πρέπει να σας πω, επίσης, ότι το αίσιο αποτέλεσμα έχει ως βασική προϋπόθεση το να έχουμε πιστή τήρηση της διαδικασίας.

Άλλωστε η «Βουλή των Εφήβων» είναι ένα εργαστήριο που έχει καταξιωθεί διαχρονικά, αυτά τα τέσσερα χρόνια, ένα εργαστήριο δημοκρατίας και συμμετοχής των εφήβων, έτσι ώστε να γαλουχηθούν με την προσωπική τους εμπλοκή σε αποφάσεις, σε πολιτικά και κοινωνικά γεγονότα, με τη συνδημιουργία σε θέματα πολιτισμού.

Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του εκπαιδευτικού προγράμματος «Βουλή των Εφήβων» κ. Αντώνης Σαμαράκης απευθύνει χαιρετισμό προς τους Έφηβους Βουλευτές.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο κ. Κατσούλης έχει το λόγο για ένα σύντομο χαιρετισμό.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ (Καθηγητής του Παντείου Πανεπιστημίου, μέλος της Επιτροπής του Εκπαιδευτικού Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων»): Καλημέρα παιδιά. Κι εγώ θα ήθελα να σας πω, ότι στα πλαίσια αυτής της Επιτροπής για τα κοινωνικά θέματα θα συζητήσετε εκείνες τις προτάσεις, οι οποίες έχουν συμπυκνωθεί στο μέρος της Σύνοψης Κειμένων που σας έχουμε μοιράσει. Επειδή, όμως, πολλές και πολλοί από σας στη δική τους τη συμβολή, στη δική τους εργασία δεν ασχολήθηκαν με τα κοινωνικά θέματα, αλλά με κάτι άλλο, είναι καλό στη διάρκεια της διαδικασίας, εφόσον το θελήσουν και πάρουν το λόγο, να αναπτύξουν τις δικές τους απόψεις ελεύθερα, ριζοσπαστικά, στα θέματα τα κοινωνικά που τους απασχολούν.

Εκείνο που έχει σημασία να επιτύχουμε στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας είναι, εσείς, κορίτσια και αγόρια των 16 και 17 χρονών, να πείτε αυτό το οποίο σας δονεί, αυτό το οποίο σας ενδιαφέρει, αυτό το οποίο σας απασχολεί, αυτό που σας προκαλεί φόβο ή και αισιοδοξία, ριζοσπαστικά, δημοκρατικά.

Όλα αυτά καταγράφονται στα Πρακτικά και, όταν θα ολοκληρωθεί και η Δ' Σύνοδος της Βουλής των Εφήβων, θα σας μοιραστούν σε ένα τόμο. Εκεί θα δείτε μία εικόνα του πώς σκέπτεσθε σήμερα. Όταν αργότερα θα μεγαλώσετε, θα δείτε τι πρόοδο έχετε επιτελέσει ή και όχι.

Γι' αυτό ακριβώς, εκείνο το οποίο εγώ θα ήθελα να σας παρακαλέσω είναι, στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας, αυτή τη στιγμή, εάν κάτι σας δημιουργεί πρόβλημα από την εισήγηση της εισηγήτριας ή από τις παρεμβάσεις των συναδέλφων σας, των συμμαθητών σας και κάτι έχετε να πείτε, να το εκφράσετε ελεύθερα, μέσα στα όρια του χρόνου που έχετε στη διάθεσή σας και να είστε βέβαιοι ότι θα συμβάλετε, ούτως ώστε να διαμορφωθεί μία εικόνα των κοινωνικών προβλημάτων του σήμερα, όπως οι έφηβοι, αγόρια και κορίτσια, τα αντιμετωπίζουν. Και αυτό για μας, για την πολιτική ηγεσία, για τα πανεπιστήμια, τους διάφορους φορείς, είναι φοβερά σημαντικό, να ξέρουμε, δηλαδή, πώς εσείς σκέπτεσθε.

Γι' αυτό κι εγώ θα ήθελα να σας ευχηθώ «καλή δουλειά» και πιστεύω ότι αυτό, το οποίο θα ζήσετε αυτές τις τρεις ημέρες, κατά τη διάρκεια της «Βουλής των Εφήβων», θα το θυμάστε σε όλη σας τη ζωή.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα δώσω το λόγο στην εισηγήτρια, την κ. Παπαχρήστου Γεωργία, και καθ' ον χρόνο θα τοποθετείται, αναπτύσσοντας την εισήγησή της, εσείς θα εγγραφείτε ομιλητές σε έναν κατάλογο που θα ανοίξει η υπηρεσιακή γραμματεία.

Η Έφηβος Βουλευτής Γεωργία Παπαχρήστου έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ (Νομός Τρικάλων): Κατ' αρχάς, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως από τον κ.

Μάτη, θα ήθελα να πω και εγώ την προσωπική μου άποψη, ότι η Επιτροπή στην οποία ανήκουμε ασχολείται με θέματα που πραγματικά αφορούν όλους μας και όλοι πρέπει να έχουμε κάποια συγκεκριμένη άποψη για όλα αυτά και να μπορούμε να την εκφράσουμε.

Επειδή η δικιά μου εργασία αφορούσε το ρατσισμό, θα αρχίσω από αυτό το θέμα.

Πιστεύω ότι ο ρατσισμός είναι ένα φαινόμενο – δυστυχώς αποτελεί φαινόμενο των ημερών μας– και όλοι, είτε συνειδητά είτε ασυνειδητά, αρκετές φορές φερόμαστε ρατσιστικά. Κάποια άτομα, όπως τα άτομα με ειδικές ανάγκες, οι πρώην παρανομούντες, είτε άτομα που πάσχουν από ανίατες ασθένειες, όπως το AIDS, τυγχάνουν απάνθρωπης αντιμετώπισης και όλοι μας πρέπει να αγωνισθούμε ενάντια σε αυτό, γιατί όλοι είμαστε ίσοι. Είτε είμαστε σωματικά αρτιμελείς είτε όχι, είτε έχουμε μπει φυλακή είτε όχι, είμαστε ίσοι. Έχουμε τα ίδια δικαιώματα και όλοι έχουμε δικαίωμα στην ελευθερία και στη ζωή. Αυτό είναι κάτι, στο οποίο κανείς δεν μπορεί να φέρει αντίρρηση. Είναι βασικό δικαίωμα όλων μας να έχουμε τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις.

Για όλα τα προβλήματα, γενικά, που αντιμετωπίζουμε στην κοινωνία μας δεν μπορούμε να κατηγορούμε μόνο την πολιτεία, γιατί όλα ξεκινάνε και από μας τους ίδιους προσωπικά. Για να αντιμετωπιστούν όλα αυτά τα προβλήματα πρέπει να υπάρχει συνεργασία ανάμεσα στους φορείς κοινωνικοποίησης, όπως η πολιτεία, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η οικογένεια, αλλά και με κάθε άτομο προσωπικά. Όλοι μας πρέπει να συνειδητοποιήσουμε, ότι όταν εμείς μένουμε απαθείς και δεν κάνουμε τίποτα και περιμένουμε από την πολιτεία μόνο να ενεργήσει, δεν πρόκειται να έχουμε αποτελέσματα.

Δυστυχώς, όπως είπα, ο ρατσισμός αποτελεί φαινόμενο των ημερών μας, ενώ δεν θα έπρεπε, κατά την προσωπική μου άποψη.

Αναφέρθηκαν και άλλα θέματα, όπως είδα στις εργασίες μας, όπως τα ναρκωτικά. Τα ναρκωτικά είναι ένα θέμα που κυριαρχεί στο μυαλό όλων μας, γιατί είμαστε όλοι νέοι και βλέπουμε ποιες είναι οι αρνητικές συνέπειες των ναρκωτικών. Όλοι αυτοί, που έχουν, δυστυχώς, εθιστεί σε αυτές τις ουσίες, υποστηρίζουν ότι η αρχή έγινε, κυρίως γιατί ήθελαν να αντιμετωπίσουν τα προβλήματά τους, να ζήσουν σε ένα κόσμο καλύτερο, να νιώσουν όμορφα. Αυτό είναι μία αυταπάτη και όλοι πρέπει να το καταλάβουμε αυτό. Ένας τρόπος πιστεύω για να αντιμετωπιστεί αυτό, όπως και όλα τα άλλα προβλήματα, είναι η παιδεία, γιατί η παιδεία επηρεάζει τον τρόπο σκέψης μας και τον τρόπο συμπεριφοράς μας. Άρα αυτός για μένα είναι ο μόνος τρόπος επίλυσης όλων των κοινωνικών προβλημάτων.

Η βία και η εγκληματικότητα έχουν άμεση σχέση με όλα τα υπόλοιπα. Δυστυχώς, η εγκληματικότητα μαστιάζει την κοινωνία μας αυτές τις ημέρες και συνεχώς αυξάνεται. Βέβαια, πολλοί γυρίζουν και λένε ότι για την εγκληματικότητα και για

τη βία φτάνει κυρίως οι νέοι. Εγώ δεν συμφωνώ με αυτό, γιατί πιστεύω ότι αυτοί οι νέοι που βρίσκουν αυτές τις διεξόδους και καταφεύγουν στη βία, στα ναρκωτικά, στην αλητεία και όλους αυτούς τους αρνητικούς τομείς της κοινωνίας μας δεν το κάνουν γιατί είναι επιλογή τους ή γιατί τους αρέσει, απλώς υπάρχουν άλλοι λόγοι που τους οδηγούν εκεί. Κυρίως, είναι τα οικογενειακά προβλήματα και η καταπίεση που νιώθουν από το σπίτι τους ή γενικά από το περιβάλλον μέσα στο οποίο ζουν και απ' όλη την κοινωνία και συνήθως καταφεύγουν εκεί. Βέβαια κύριο λόγο παίζει και η σχέση γονέων και παιδιών που είναι ένα πολύ σημαντικό θέμα και χρειάζεται πολλή ανάπτυξη, νομίζω.

Όσον αφορά στο δημογραφικό πρόβλημα, στο οποίο αρκετά παιδιά αναφέρθηκαν, είναι ένα πρόβλημα σοβαρό που αντιμετωπίζουμε στη χώρα μας. Ο κύριος λόγος που αντιμετωπίζουμε δημογραφικό πρόβλημα στην Ελλάδα οφείλεται, κατά τη γνώμη μου, στις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι νέες οικογένειες και στις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η εργαζόμενη μητέρα. Τα οικονομικά προβλήματα και οι απαιτήσεις των παιδιών, δυστυχώς, είναι μεγάλες και γι' αυτό οι νέοι γονείς και κυρίως οι εργαζόμενοι –και η μητέρα και ο πατέρας– έχουν τεράστιο πρόβλημα, γιατί οι κρατικοί βρεφονηπιακοί σταθμοί δεν είναι αρκετοί, κατά τη γνώμη μου, και δεν έχουν όλοι τη δυνατότητα να πληρώνουν ιδιωτικούς σταθμούς για τα παιδιά τους.

Πολύ σημαντικό θα ήταν, επίσης, να δινόταν ένα επίδομα, όχι αυτού του ύψους που δίνεται τώρα, στους πολύτεκνους. Εγώ δεν ανήκω σε πολύτεκνη οικογένεια, δεν έχω προσωπική εμπειρία, αλλά ξέρω πολύ καλά, τι επικρατεί στις οικογένειες αυτές. Θα έπρεπε, κατά τη γνώμη μου, να δίνεται επίδομα στους γονείς που έχουν από τρία παιδιά και πάνω, ηλικίας μέχρι δεκαοκτώ χρονών και ιδιαίτερα στις οικογένειες που η μητέρα είναι εργαζόμενη. Πολύ σημαντικό θα ήταν να προσέξουμε τις οικογένειες που μένουν, όχι μόνο στα αστικά κέντρα και στις μεγάλες πόλεις, αλλά και στις παραμεθόριες περιοχές, όπως και στα ορεινά χωριά. Εκεί δεν υπάρχουν βρεφονηπιακοί σταθμοί και οι περισσότερες οικογένειες ασχολούνται με τη γεωργία, η οποία συνήθως δεν αποφέρει τόσο μεγάλο κέρδος, ώστε να έχουν την οικονομική δυνατότητα να μεγαλώσουν αρκετά παιδιά. Θα έπρεπε να προσεχθεί και αυτό το θέμα κατά τη γνώμη μου.

Επίσης, υπάρχει και το χάσμα των γενεών, στο οποίο αφορούσαν οι εργασίες αρκετών παιδιών. Είναι σημαντικό και πιστεύω ότι όλοι οι νέοι προβληματίζονται γι' αυτό. Όλοι λένε ότι οι μεγάλοι δεν μας καταλαβαίνουν και ότι δεν μπορούν να συμμεριστούν τα προβλήματά μας και τις αγωνίες μας. Κατά τη γνώμη μου, θα έπρεπε να μην υπήρχε αυτό το πρόβλημα και θα έπρεπε όλοι να δείχνουμε κατανόηση, και εμείς από τη μεριά μας και οι γονείς από τη δική τους μεριά. Πρέπει να λάβουμε υπόψη μας, ότι η δική μας κοινωνία και ο τρόπος που εμείς μεγαλώνουμε, ιδιαίτερα, είναι εντελώς

διαφορετικός από τον τρόπο που μεγάλωσαν οι γονείς μας και οι παπούδες μας, που έζησαν ένα πόλεμο και πέρασαν πολλές κακουχίες και πολλές στερήσεις, που εμείς ούτε να τις φανταστούμε μπορούμε. Είναι λογικό, εν μέρει να υπάρχουν αυτές οι διαφορές. Απλώς θα έπρεπε όλοι να δείχνουμε λίγο περισσότερη κατανόηση απ' ό,τι δείχνουμε τώρα και, τουλάχιστον, εμείς τα παιδιά να μην προσπαθούμε να ρίχνουμε όλη την ευθύνη στους γονείς μας και να λέμε ότι είναι οι μόνοι υπεύθυνοι, γιατί το χάσμα των γενεών δεν ξεκινάει από προβλήματα που τα δημιουργούν μόνο οι γονείς, αλλά τα δημιουργούμε και εμείς οι ίδιοι.

Οι ανθρώπινες σχέσεις είναι ένα άλλο πολύ σημαντικό κεφάλαιο και πιστεύω, όπως είπα και πριν όταν αναφέρθηκα στο ρατσισμό, ότι όλοι οι άνθρωποι έχουμε ακριβώς ίσα δικαιώματα χωρίς καμία προκατάληψη και χωρίς κανένα διαχωρισμό σε κατηγορίες, γιατί δεν υπάρχουν κατηγορίες ανθρώπων! Όλοι είμαστε πολίτες με τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις. Εγώ πιστεύω ότι θα έπρεπε οι σχέσεις να είναι ειρηνικές και έτσι θα ζούσαμε σε μια τέλεια κοινωνία. Αυτό, βέβαια, είναι πολύ δύσκολο να επιτευχθεί για διάφορους λόγους και, κυρίως, γιατί οι άνθρωποι που μας κυβερνούν, γενικά, σε όλο τον κόσμο και όχι μόνο στην Ελλάδα, ενδιαφέρονται για το προσωπικό τους συμφέρον, για την προβολή τους και, δυστυχώς, δεν δείχνουν την ανάλογη προσοχή για τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινωνία. Βέβαια, ενώ τη μία μέρα αντιμετωπίζουμε αυτά τα προβλήματα, είναι δύσκολο την επόμενη να μην έχουμε κανένα πρόβλημα. Χρειάζεται σίγουρα χρόνος. Σίγουρα υπάρχουν πολιτικοί αξιόπιστοι που πραγματικά ενδιαφέρονται για το λαό τους. Ελπίζω κάτι περισσότερο να γίνει και ο κάθε πολιτικός να μην κοιτάει μόνο το ατομικό του συμφέρον, αλλά να ενδιαφέρεται για το καλό του λαού, γιατί ο λαός είναι αυτός που τους εκλέγει, ο λαός τους δίνει την εξουσία, οπότε θα έπρεπε να ενδιαφέρονται γι' αυτόν.

Νομίζω ότι η ζωοφιλία ήταν το τελευταίο θέμα που αναφέρθηκε. Δε νομίζω ότι έχει τόσο μεγάλη σχέση με όλα τα άλλα προβλήματα. Βέβαια, όλοι θα έπρεπε να ενδιαφερθούμε για τα ζώα, γιατί έχουν τις ίδιες ανάγκες με αυτές που έχουμε και εμείς. Δεν θέλω να πω ότι είναι δευτερευόν θέμα, αλλά νομίζω ότι θα έπρεπε να ενδιαφερθούμε, κυρίως, για όλα τα άλλα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ευχαριστούμε τη δεσποινίδα Παπααχρήστου, η οποία μας εξέπληξε πάρα πολύ ευχάριστα για την από στήθους εκφορά της εισήγησής της.

Η Αγγελική Παπαλαμπρακοπούλου έχει το λόγο. Παρακαλώ να λέτε από πού κατάγεσθε, ποιο σχολείο και ποιο νομό.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αχαΐας): Ονομάζομαι Παπαλαμπρακοπούλου Αγγελική, έρχομαι από το Νομό Αχαΐας, κατάγομαι συγκεκριμένα από την Πάτρα και φοιτώ στο 3ο Ενιαίο Λύκειο Πατρών. Ασχολήθηκα στην

εργασία μου με το θέμα της μοναξιάς. Σ' αυτό θα ήθελα να αναφερθώ.

Θα ήθελα να ξεκινήσω, μιλώντας στα παιδιά για ένα μύθο. Κάποτε ο Διογένης, περιφερόμενος ανάμεσα σε πλήθος ανθρώπων, κρατούσε ένα μικρό λυχνάρι και αναζητούσε έναν άνθρωπο. Όλοι έμεναν έκπληκτοι, με ανοικτό το στόμα, γιατί ενώ την ίδια στιγμή ήταν πολλοί μπροστά του, αυτός δεν μπορούσε να δει ούτε έναν.

Σας θέτω ένα ερώτημα: Αισθάνεσθε ποτέ ότι είσθε ένας σύγχρονος Διογένης;

Μέσα από μια ματιά στην πραγματικότητα, εγώ πιστεύω πως καθημερινά καθένας από εμάς γίνεται ένας μικρός Διογένης. Αυτό σημαίνει ότι η μοναξιά έχει κυριαρχήσει πάνω μας. Η ανθρώπινη φύση πλέον έχει ενστερνιστεί άμεσα το φαινόμενο της μοναξιάς.

Πού μπορούμε να δούμε τη μοναξιά στις μέρες μας; Η μοναξιά υπάρχει στον πιο διάσημο άνθρωπο, από τον πιο μεγάλο πολιτικό μέχρι τον πιο περιθωριοποιημένο νέο. Γι' αυτό υπάρχουν και τόσο μεγάλα προβλήματα.

Μοναξιά μπορεί κάποιος να δει στα μάτια εκείνων των παιδιών που βρίσκουν τη λευκή σκόνη σαν σωτηρία στα προβλήματά τους. Μοναξιά μπορεί να δει κανείς στα πελώρια μάτια εκείνων που περιμένουν απεγνωσμένα κάποια βοήθεια στο δωμάτιο ενός γηροκομείου, στο δωμάτιο ενός ορφανοτροφείου ή ενός νοσοκομείου. Μοναξιά μπορεί να δει κανείς στα μάτια εκείνων που αναγκάζονται να φύγουν από το σπίτι τους, να εγκαταλείψουν τις πατρίδες τους για ένα καλύτερο μέλλον.

Μοναξιά μπορεί να δει κανείς ακόμα και σε ένα μικρό παιδί που φοιτά στο σχολείο, όταν αισθάνεται ότι μένει αποκλεισμένο από κάθε μορφής επιδοκιμασία. Μοναξιά μπορεί να δει κανείς και σε έναν άνεργο.

Η μοναξιά, λοιπόν, δεν είναι ένα συναίσθημα που προέρχεται από το ότι απλώς έχουμε αποκλειστεί από μια κοινωνική ομάδα. Μοναξιά είναι η απόκλιση, η απόρριψη, η απο- γοήτευση.

Πώς θα μπορούσε κανείς να σωθεί από τη μοναξιά; Είναι πάρα πολύ απλό. Αν αγαπούσε αρχικά τον εαυτό του. Όποιος αγαπήσει τον εαυτό του έχει ουσιαστικά υπερβεί τα στενά όριά του. Μπορεί να δει καλύτερα τον άλλον, με μια πιο καθαρή ματιά. Τότε ο συνάνθρωπος δεν θα είναι εχθρός για εμάς, δεν θα είναι κάτι το απόμακρο, κάτι που θα έρθει να καταστρέψει τα δικά μας όνειρα, που θα έρθει να μας φάει τη δική μας πρωτιά.

Αυτήν την ιδεολογία πρέπει να την περάσει πρώτιστα η εκπαίδευση, μια εκπαίδευση που δυστυχώς σήμερα θέτει τις πρωτιές ύψιστο σκοπό. Και η μοναξιά μεγαλώνει. Η μοναξιά γίνεται πιο έντονη σε κάθε ωραίο διαγώνισμα της τάξης, όπου πλέον ο ανταγωνισμός έχει κυριαρχήσει.

Η μοναξιά λοιπόν ταυτίζεται με τον εκφυλισμό των σχέσεών μας.

Έτσι, θέλω να καταλήξω σε ένα συμπέρασμα:

Βοήθεια! Τα οχυρά μας δεν αντέχουν στην εισβολή των άλλων. Αυτό σημαίνει ότι η ανθρώπινη φύση έχει αλλοτριωθεί εντελώς. Ο άνθρωπος, ως ένα κοινωνικό ον, έχει χάσει πλέον την ταυτότητά του. Γι' αυτό πρέπει να στρέψουμε τα μάτια μας σε όλα εκείνα τα μοναχικά άτομα, να δούμε τη μοναξιά μας και εμείς οι ίδιοι, για να μπορούμε να αναγνωρίσουμε και τη μοναξιά των άλλων. Τότε ένας κύκλος από ανθρώπους, που θα μεγαλώνει συνέχεια, θα μπορεί πλέον αυτή τη μοναξιά να τη σπηλιτεύσει και να την καταστρέψει τελείως, σύρριζα.

Τέλος, θα ήθελα να πω, πως θα ήθελα να θεωρώ υπεύθυνο αυτό το χώρο που βρισκόμαστε τώρα για την άρση αυτής της μοναξιάς. Θέλω να γίνει ένας χώρος επικοινωνίας.

Θέλω ακόμα, τελειώνοντας, να πω ότι ο τίτλος «φαντασία στην εξουσία», κατά τη γνώμη μου, θα έπρεπε να είναι «δίδαχτη στην εξουσία». Θέλω να σταματήσει πλέον η φωνή των νέων να μοιάζει με φαντασία, με ουτοπικό όραμα. Οι νέοι δεν είναι κάτι πρωτόγνωρο, η φωνή τους δεν αποτελεί μόνο φαντασία. Προτείνει και λύσεις. Γιατί, δυστυχώς, η σύγχρονη πολιτική μας τον όρο «φαντασία» τον εκλαμβάνει ως κάτι ουτοπικό, ενώ έπρεπε να τον έχει ενστερνιστεί σαν όρο λειτουργίας της. Ευχαριστώ πολύ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Ελένη Βουκούτη έχει το λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΒΟΥΚΟΥΤΗ (Νομός Θεσσαλονίκης): Ονομάζομαι Βουκούτη Ελένη, κατάγομαι από τη Θεσσαλονίκη και φοιτώ στο 3ο Λύκειο Καλαμαριάς.

Το θέμα στο οποίο θα αναφερθώ είναι τα ναρκωτικά, ένα κοινωνικό πρόβλημα που απασχολεί εδώ και πολλά χρόνια τους εφήβους και κυρίως τους γονείς, οι οποίοι δεν ξέρουν με ποιο τρόπο να το αντιμετωπίσουν.

Το πρόβλημα αυτό έχει επισημανθεί κυρίως στα σχολεία δημοτικής και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, όπως επίσης σε μπαρ, καφετέριες και νεανικά στέκια.

Τα αίτια που ωθούν τα νέα παιδιά στα ναρκωτικά είναι τα εξής: Το άγχος που νιώθουν τα νέα παιδιά και η καταπίεση που δέχονται από τους γονείς τους, τα οδηγούν σ' αυτό το αδιέξοδο, πιστεύοντας ότι με αυτόν τον τρόπο θα λυθούν τα προβλήματά τους. Επίσης, τα οικογενειακά προβλήματα και οι φασαρίες στο σπίτι τους τα ωθούν στο δρόμο της αυτοκαταστροφής.

Πολλοί έφηβοι, όμως, αρχίζουν τα ναρκωτικά από περιέργεια και καταλήγουν χρήστες, χωρίς να το καταλάβουν. Επίσης, πολλά παιδιά δεν θέλουν να αποδεχθούν την πραγματικότητα και καταφεύγουν στα ναρκωτικά. Τα αγόρια με τα ναρκωτικά θέλουν να δείξουν ότι έχουν γίνει άντρες και τα κορίτσια ότι έγιναν γυναίκες, ότι μπορούν να επιβιώσουν μόνες τους.

Ορισμένα παιδιά πάλι το κάνουν ως ένδειξη αγανάκτησης για την αδιαφορία των μεγάλων. Ακόμη, ορισμένοι έφηβοι, έχοντας οικονομικά προβλήματα ή προβλήματα ανερ-

γίας, δεν ξέρουν τι να κάνουν, έρχονται σε απόγνωση και παρασύρονται εύκολα από τους φίλους τους. Αρκετοί, όμως, έφηβοι παρασύρονται, γιατί έχουν ελλιπή ενημέρωση πάνω στο θέμα των ναρκωτικών.

Το αποτέλεσμα από τα ναρκωτικά είναι ο θάνατος, που είναι και το πιο σημαντικό, όπως, επίσης, η βία και η εγκληματικότητα, η έλλειψη πνευματικής διαύγειας, οικογενειακά προβλήματα, η κοινωνική απομόνωση, γιατί κανείς δεν τους αποδέχεται. Ακόμη υπάρχει κίνδυνος για AIDS και η οικογένεια του χρήστη βρίσκεται, οπωσδήποτε, σε άσχημη ψυχολογική κατάσταση.

Γι' αυτό το τόσο επικίνδυνο κοινωνικό πρόβλημα, που έχει πάρει τεράστιες διαστάσεις, θα πρότεινα να γίνονται ενημερώσεις από ειδικούς στα σχολεία, να επιβάλλονται βαρύτερες ποινές στους εμπόρους, ακόμη και η θανατική ποινή, να υπάρχουν περισσότερα και πιο οργανωμένα κέντρα απεξάρτησης, να υπάρχουν συμβουλευτικοί σταθμοί για ψυχολογική υποστήριξη.

Όταν απεξαρτηθούν αυτά τα άτομα, θα πρέπει να τα αποδεχθεί ομαλά η κοινωνία και να τα αποκαθιστά επαγγελματικά.

Ακόμα θα ήθελα να πω ότι θα πρέπει τα σχολεία να αστυνομεύονται, όπως και τα σύνορα, για πάταξη της εισαγωγής και λαθρεμπορίας ναρκωτικών.

Θα πρέπει να υπάρχει αγάπη και σωστός διάλογος, αποδοχή εξαρτημένων ατόμων από την κοινωνία.

Πιστεύω ότι έτσι ο κόσμος μας θα ήταν καλύτερος και έτσι θα ζήσουμε και εμείς σε έναν κόσμο αληθινό και όχι σε έναν κόσμο γυάλινο, γεμάτο βία, ψευτιά, εγκληματικότητα. Τα παιδιά μας δεν πρέπει να γνωρίσουν αυτόν το γυάλινο ψεύτικο κόσμο, αλλά έναν κόσμο αληθινό, φυσικό, χωρίς ναρκωτικά, βία και εγκληματικότητα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Τριανταφυλλιά Καλαντζή έχει το λόγο.

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ ΚΑΛΑΝΤΖΗ (Γερμανία): Ονομάζομαι Καλαντζή Τριανταφυλλιά, κατάγομαι από τη Θεσσαλονίκη και αυτήν τη στιγμή ζω και φοιτώ στη Φρανκφούρτη.

Θα σας μιλήσω για το παιδί μπροστά στον 21ο αιώνα.

Βρισκόμαστε στο κατώφλι του 21ου αιώνα, στον αιώνα των ραγδαίων εξελίξεων στις επιστήμες, στην τεχνολογία, στην τεχνογνωσία. Βρισκόμαστε στον αιώνα, όπου όλα τα δεδομένα ανατρέπονται από τη μια στιγμή στην άλλη. Είμαστε πια στην εποχή, όπου ο σημερινός άνθρωπος έφθασε στο σημείο να νάχγει διάφορους τρόπους, χρησιμοποιώντας τις επιστημονικές του γνώσεις και την προχωρημένη τεχνολογία, για να διαιωνίσει το είδος του, πολλές φορές ενάντια στη φύση και την ηθική δεοντολογία. Και ενώ προσπαθεί να δημιουργήσει ή μάλλον να παίξει το ρόλο του Θεού, δημιουργώντας κάποια πλάσματα - «κλώνους», που ίσως κάποτε να αποδειχθούν τερατουργήματα, δεν ασχολείται με τα υπάρχοντα παιδιά που ζουν σε όλο τον κόσμο και πολλά

από αυτά γεννιούνται και πεθαίνουν πριν καλά-καλά καταλάβουν τι είναι η ζωή.

Ο ερχομός ενός παιδιού στη ζωή είναι για τους περισσότερους ανθρώπους, κυρίως στις αναπτυγμένες χώρες, το πιο χαρούμενο γεγονός. Ένα παιδί είναι η γέφυρα που ενώνει το παρελθόν με το μέλλον. Ένα παιδί είναι η ελπίδα για ένα καλύτερο αύριο. Ένα παιδί είναι ένας επίγειος άγγελος. Όμως, ο κόσμος μας, δυστυχώς, δεν είναι αγγελικά πλασμένος, γιατί είναι φτιαγμένος από τους μεγάλους για τους μεγάλους και όσο πιο ισχυροί είναι κάποιιοι, τόσο δεν νοιάζονται για τους αδύναμους και ανυπεράσπιστους, όπως είναι και τα παιδιά.

Στα αναπτυγμένα κράτη, σε κοινωνίες ελεύθερες και δημοκρατικές υπάρχουν νόμοι για την προστασία των παιδιών. Τα παιδιά που γεννιούνται σ' αυτές τις κοινωνίες μεγαλώνουν στο σωστό περιβάλλον, ζουν με την οικογένειά τους, πηγαίνουν στο σχολείο, στα φροντιστήριά τους, ασχολούνται με τον αθλητισμό και οι γονείς τους τα αγαπούν και τα προστατεύουν. Αυτά τα παιδιά μεγαλώνοντας γίνονται φυσιολογικοί ενήλικες, ήρεμοι, χαρούμενοι και σίγουρα ευτυχισμένοι. Όμως, αυτά αφορούν σε μια μερίδα παιδιών, πολύ τυχερών στην πραγματικότητα, που, ακόμη και αν έχουν μικροπροβλήματα, ασχολούνται με αυτά οι γονείς τους και σε μεμονωμένες περιπτώσεις και η κρατική μέριμνα.

Υπάρχουν, όμως, και κάποιες γωνιές της γης, όπου κάθε παιδί που γεννιέται γίνεται ένα ακόμη νούμερο στις ατέλειωτες λίστες θανάτου. Στις υποανάπτυκτες χώρες, όπως στο Ζαΐρ και σε άλλες αφρικανικές χώρες η πρώτη αιτία θανάτου ενός παιδιού είναι η πείνα. Καθημερινά πεθαίνουν χιλιάδες παιδιά, γιατί δεν έχουν να φάνε και το νερό, που για άλλους είναι κάτι το αυτονόητο, γι' αυτά τα παιδιά είναι ένα είδος σπάνιο και ίσως άγνωστο. Ο υποσιτισμός και οι αρρώστιες θερίζουν τα παιδιά που γεννιούνται κάτω από αυτές τις συνθήκες.

Τη φρικτή εικόνα του θανάτου ζωντανών μικρών παιδιών, σκελετωμένων, με πρησμένες κοιλιές, τη βλέπουμε τακτικά στην τηλεόραση, σε μια προσπάθεια λίγων ανθρώπων να ευαισθητοποιήσουν τους πολλούς, εμάς που είμαστε θεατές σ' αυτήν τη συνεχιζόμενη τραγωδία και δυστυχώς, δεν κάνουμε τίποτα.

Πολλοί από εμάς μάλιστα αλλάζουν κανάλι για να μη χάσουν την όρεξή τους και άλλοι πιο ευαίσθητοι κλαίει για λίγο και μετά το ξεχνάνε και συνεχίζουν τη ζωή τους. Κάθε μέρα χιλιάδες παιδιά πεθαίνουν από πείνα, όταν ακόμα και τα σκουπίδια που πετάμε εμείς, στις υπερκαταναλωτικές κοινωνίες, θα μπορούσαν να σώσουν κάποιες ζωές. Όμως, αν το καλοεξετάσουμε, εμείς ως μονάδες τι μπορούμε να κάνουμε; Σίγουρα όχι σπουδαία πράγματα, αν όχι τίποτα.

Τα ισχυρά κράτη σίγουρα θα μπορούσαν να κάνουν πάρα πολλά, ίσως και τα πάντα. Αντί να ξοδεύουν τα κονδύλιά τους για εξοπλισμούς και για πυρηνικά όπλα και αντί να επιδίδονται σε αγώνα κυριαρχίας, θα μπορούσαν να λύσουν το πρό-

βλημα της πείνας μια για πάντα. Αυτό, όμως, είναι μία ουτοπία. Δεν θέλουν και δεν το κάνουν. Τα συμφέροντα είναι μεγάλα, γι' αυτό και τίποτα δεν θα αλλάξει, δυστυχώς.

Σε κάποιες άλλες γωνιές του πλανήτη μας υπάρχουν παιδιά που μπορεί να μην πεθαίνουν από την πείνα, όμως βιώνουν την εκμετάλλευση και την αδικία και αντιμετωπίζονται χειρότερα και από αντικείμενα.

Πολυεθνικές εταιρείες χρησιμοποιούν παιδιά ακόμη και από την τρυφερή ηλικία των πέντε-έξι χρόνων στα εργοστάσια σαν φθινό εργατικό προσωπικό, που δουλεύουν δέκα και δώδεκα ώρες την ημέρα υπό συνθήκες άθλιες. Αυτά τα παιδιά, πριν προλάβουν να φθάσουν στην εφηβεία τους, αρρωσταίνουν βαριά και πολλές φορές πεθαίνουν. Αυτή είναι μία καινούργια μορφή δουλείας. Ακόμη και οι γονείς τους οι ίδιοι εκμεταλλεύονται τα παιδιά τους, πολλές φορές κάτω από το βάρος της φτώχειας, αναγκάζοντάς τα να εκπορνεύονται στους δρόμους, ή τα πουλάνε για ελάχιστα χρήματα σε δολέμπορους, οι οποίοι τα κακομεταχειρίζονται και τα χρησιμοποιούν σε κάθε είδους εκδούλευση. Υπάρχουν χώρες στις οποίες έχει αναπτυχθεί η παιδική πορνεία σαν μια μορφή τουρισμού και για χάρη του συναλλάγματος που φέρνει αυτού του είδους ο τουρισμός κλείνουν τα μάτια οι κυβερνώντες και κάνουν πως δεν συμβαίνει τίποτα.

Η φτώχεια και το αδιάφορο οικογενειακό περιβάλλον είναι οι λόγοι που σπρώχνουν πολλά παιδιά να πάρουν λάθος δρόμο. Χάνουν την παιδικότητά τους πολύ γρήγορα και καταντάνε ανθρώπινα σκουπίδια. Όμως, ακόμα και στις αναπτυγμένες χώρες τα παιδιά που ξεφεύγουν από το οικογενειακό τους περιβάλλον για τον οποιονδήποτε λόγο πολλές φορές καταντάνε με μια σύριγγα στο χέρι ή σε κυκλώματα παιδεραστίας. Ακόμα τα όργανά τους γίνονται από επιτήδειους αντικείμενο εμπορίου. Και δεν είναι στη σφαίρα της φαντασίας. Αυτά συμβαίνουν ακόμα και δίπλα μας.

Υπάρχουν, βέβαια, κάποιες οργανισμοί παγκόσμιοι, όπως η UNICEF, κάποιες οργανώσεις που προσπαθούν να καταπολεμήσουν αυτού του είδους τα προβλήματα που αφορούν όλα τα παιδιά του κόσμου. Κάθε ημέρα, κάθε ώρα, κάθε στιγμή κάποιο παιδί πεθαίνει. Κάποιο παιδί βιάζεται, κάποιο παιδί είναι θύμα εκμετάλλευσης. Δεν είναι εύκολο να αλλάξει αυτή η κατάσταση. Η μανία των ανθρώπων για το κέρδος κοιμίζει συνειδήσεις και σπρώχνει πολλούς να εκμεταλλεύονται κάθε αδύναμο πλάσμα που δεν μπορεί να αγωνιστεί για τα δικαιώματά του. Και εμείς τι μπορούμε να κάνουμε γι' αυτό; Σίγουρα τίποτα. Και μπορεί μεν να αναρωτιόμαστε, αλλά τι μπορούμε να κάνουμε.

Βρισκόμαστε λίγο πριν το 2000, μπαίνουμε στον 21ο αιώνα. Υπάρχουν παιδιά που από μια σταλιά έχουν το προσωπικό τους κομπιούτερ και υπάρχουν παιδιά που δεν έχουν λίγο χυλό να φάνε. Αυτή είναι η ζωή, δυστυχώς. Άνιση. Μπορούμε να συμβιβαστούμε, όμως, με αυτήν την ιδέα; Μπορούμε να λέμε ότι «έτσι είναι»;

«Για κάθε σχολείο που ανοίγει κλείνει μια φυλακή». Έτσι λένε και αυτό είναι η αλήθεια. Ο αναλφαβητισμός είναι μία αιτία για την καταπάτηση των δικαιωμάτων των παιδιών. Πρέπει να εξαλειφθεί με γερά μέτρα και προγράμματα. Ας σταματήσουν να πολεμούν οι μεγάλοι. Ας σταματήσουν τα πολεμικά παιχνίδια, γιατί πάντα τα θύματα θα είναι τα παιδιά. Βρισκόμαστε στο κατώφλι του 21ου αιώνα, καινούργιες ανακαλύψεις θα γίνουν, ο άνθρωπος θα πατήσει και σε άλλους πλανήτες και πιθανόν ο κάθε άνθρωπος να έχει και τους «κλώνους» του. Σίγουρα, όμως, όλα τα παιδιά του κόσμου θα έχουν πάντα τα ίδια προβλήματα. Ας σκύνουμε με αγάπη και ενδιαφέρον πάνω σε αυτά τα πλάσματα και, ίσως, τότε ο κόσμος να γίνει καλύτερος. Ευχαριστώ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ευχαριστούμε την Τριανταφυλλιά Καλαντζή.

Θα ήθελα, όμως, να σας παρακαλέσω και να σας προσκαλέσω, στις τοποθετήσεις σας να βγαίνετε από τα τετράδιά σας. Θέλουμε και προσβλέπουμε στο ζωντανό λόγο, τον οποίο θα δημιουργήσετε τη στιγμή που μιλάτε, έξω από αυτά τα οποία έχετε περ ως τώρα και έχουν αξιοποιηθεί και έχουν αποτελέσει τη Σύνθεση Κειμένων. Θέλουμε το ζωντανό λόγο σας για να προκληθεί και ζωντανός διάλογος. Αυτό περιμένουμε οι μεγαλύτεροι από σας, αυτό περιμένει και το Κοινοβούλιο και η Ελλάδα από σας.

Από εκεί και πέρα όσες είναι καινούργιες προτάσεις, πέραν όσων υπάρχουν στη Σύνθεση Κειμένων, θα ψηφισθούν και θα ενσωματωθούν στη Σύνθεση. Θα πρέπει να τις καταθέσετε στο Προεδρείο στην αυριανή έναρξη της συνεδρίασης.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Παιδιά, εκείνο που σας είπε ο κύριος Πρόεδρος, σας παρακαλώ προσέξτε το. Όλες σας τις προτάσεις τις έχουμε, είναι καταχωρισμένες στη Σύνθεση Κειμένων. Εσείς, ως Έφηβοι Βουλευτές, θα καταθέσετε τη γνώμη σας, η οποία θα καταχωρισθεί στα Πρακτικά της Επιτροπής. Στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας στην Επιτροπή, εκείνο το οποίο έχει μεγάλη σημασία και για σας και για μας είναι να αναπτυχθεί ένας διάλογος, να ειπωθούν, αν θέλετε, και αντίθετες απόψεις. Με το να επαναλαμβάνετε εκείνα, τα οποία έχετε γράψει ήδη και τα γνωρίζουμε δεν κάνουμε τίποτα ή κάνουμε λίγα πράγματα. Γι' αυτό, ακριβώς, χρειάζεται περισσότερος διάλογος. Αποκτήστε το θάρρος να πείτε μια γνώμη αποκλίνουσα ή αντιθετική, γιατί είναι πάρα πολύ σημαντικό αυτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος Επιτροπής): Η Στέλλα Ανδριοπούλου έχει το λόγο.

ΣΤΕΛΛΑ ΑΝΔΡΙΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Δράμας): Λέγομαι Στέλλα Ανδριοπούλου, είμαι από το Νομό Δράμας, από το 1ο Ενιαίο Λύκειο.

Εγώ θα ήθελα να ξεφύγω από το θέμα της έκθεσής μου και το ερέθισμα του θέματος, για το οποίο θέλω να μιλήσω, είναι η εικόνα που είδα χθες στην Αίθουσα της Βουλής, η πλειοψηφία των κοριτσιών. Ήταν πολύ ωραίο το θέαμα και

γι' αυτό θέλω να μιλήσω για τη θέση της γυναίκας σήμερα.

Ξέρουμε ότι η γυναίκα πια είναι δυναμική, έχει φιλελεύθερες απόψεις και ισχυρή θέληση πάνω απ' όλα για δημιουργικότητα και για ανάπτυξη σε όλους τους τομείς. Βλέπουμε ότι η γυναίκα πια μορφώνεται και παίρνει μέρος και στην πολιτική και οικονομική ζωή παράλληλα με την οικογένεια.

Αυτό που θα ήθελα να πω δεν είναι ότι δεν θα ήθελα να δω τη γυναίκα να υπερτερεί στον πολιτικό χώρο ή παντού. Απλώς θα ήθελα να είναι στην ίδια σειρά, δίπλα με τους άνδρες, και να περπατούν παράλληλα. Να έχουν οι απόψεις τους και η γνώμη τους την ίδια ισχύ. Αυτό στη θεωρία ήδη γίνεται, απ' ό,τι βλέπουμε, αλλά στην πράξη δεν τηρείται πιστά.

Αυτό που θα ήθελα να προτείνω σε όλες τις γυναίκες και θα ήθελα να γίνει και στην πράξη είναι να σταματήσουμε να δίνουμε τις θέσεις στους άνδρες, να υπάρχουν δηλαδή κάποιοι «απαγορευμένοι» χώροι για τις γυναίκες. Πρέπει να καταλάβουμε, ότι όλοι οι χώροι είναι εξίσου καλοί και για τους άνδρες και για τις γυναίκες. Ακόμη, θα ήθελα να πω ότι ο Καζαντζάκης είχε αναφέρει: «Πρέπει να σας δίνουμε τα χρώματα, τα πινέλα, για να ζωγραφίζετε τον παράδεισό σας, τη ζωή σας». Έτσι και εμείς οι γυναίκες, τα παιδιά, αυτό ζητάμε, να μας δώσετε τα εφόδια για να ζωγραφίσουμε τη ζωή μας και τη ζωή των παιδιών μας, το μέλλον που θα ζήσουμε όλοι εμείς. Αυτά θα ήθελα να πω. Ευχαριστώ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Συμφωνώ απόλυτα με την άποψη περί ισότητας.

Η Έφηβος Βουλευτής Ελένη Μαρινάκη έχει το λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΡΙΝΑΚΗ (Α' Πειραιά): Ονομάζομαι Μαρινάκη Ελένη, φοιτώ στην Ελληνογαλλική Σχολή του Πειραιά «Ζαν Ντ' Αρκ» και κατάγομαι από τον Πειραιά.

Το θέμα στο οποίο αναφέρομαι είναι τα ναρκωτικά. Σιγά - σιγά, η κλασική σύγκρουση μεταξύ γενεών και το φυσιολογικό χάσμα μεταξύ τους μετατρέπονται σε ένα αγεφύρωτο βάρathρο, που χωρίζει τη σύγχρονη γενιά από τις προηγούμενες.

Η νέα γενιά δημιουργεί νέο σύστημα αξιών που βασίζεται σε προσωπικά βιωμένες εμπειρίες, όποιες και αν είναι αυτές, ενώ οι παλιότερες γενιές καθορίζουν ακόμα το σύστημα αξιών τους, βασισμένες στις εμπειρίες του παρελθόντος.

Την πραγματικότητα των ναρκωτικών, οι μεγάλοι, οι υποτιθέμενοι ενήλικες, είναι οι τελευταίοι που την αντιλήφθηκαν, όσοι απ' αυτούς την έχουν αντιληφθεί. Οι έφηβοι, εν τω μεταξύ, ήδη κάνουν χρήση ή δοκιμάζουν κάποιες ουσίες ή τουλάχιστον έχουν επίγνωση της δράσης τους. Διαβάζουν ό,τι αναφέρεται σ' αυτές. Ψάχνουν για πληροφορίες, ρωτούν ο ένας τον άλλον, και μάλιστα το κάνουν αυτό εδώ και χρόνια. Γιατί άραγε; Μα γιατί η πραγματικότητα των ναρκωτικών είναι και αυτή μια νέα αξία ενσωματωμένη στο νέο σύστημα αξιών της νεολαίας. Είναι μια αρνητική νέα αξία, όσο αρνητική θέλετε, αλλά υπαρκτή. Δεν είναι η μόνη νέα αξία ούτε όλες οι νέες αξίες είναι αρνητικές. Τι υποκρισία! Οι

ενήλικες, τάχα, ασχολούνται με το ιδιαίζοντως ειδηχθές αυτό χαρακτηριστικό της νεολαίας. Έτσι, αποσιωπούν κάθε άλλο. Τάχα θέλουν να λύσουν το πρόβλημα, τάχα αγωνιούν για μας. Προσπαθούν να φέρουν στον ίδιο δρόμο, το δρόμο τους, τα «απολωλότα πρόβατα», διατηρώντας, όμως, για τον εαυτό τους το ρόλο του «κριαριού - αρχηγού», το ρόλο του καθοδηγητή, κρατώντας, δηλαδή, γι' αυτούς το μεγάλο έπαθλο, την εξουσία.

Προσοχή, λοιπόν, αγαπητοί μου συνομήλικοι, εδώ κάτι τρέχει. Η τεράστια άγνοια που στην πραγματικότητα έχουν οι μεγάλοι γύρω από το θέμα «ναρκωτικά» απορρέει από το ότι δεν θέλησαν μέχρι σήμερα ούτε να δουν ούτε να ακούσουν. Συμβαίνει η κοινωνία των ενηλίκων να είναι τόσο απασχολημένη στο να διατηρεί την καλοπέρασή της, ώστε να μην καταφέρνει πια να δει ότι τα παιδιά της, εμείς, νιώθουμε απελπιστικά πως μας λείπει κάτι. Τα ναρκωτικά είναι ρίσκο, παρανομία, απάτη και αυτοκαταστροφή, μα όλα αυτά είναι αποδεκτά και επιθυμητά, ακριβώς, γιατί αναδεικνύουν το στοιχείο του ξεπεσμού, ενός τραγικού ξεπεσμού στον ώμο του πατέρα, ενός ξεπεσμού που γίνεται παιχνιδί με το θάνατο.

Διά μέσου των αιώνων, λοιπόν, η δυτική κοινωνία δημιούργησε έναν πολιτισμό βασισμένο στη λογική και το θρίαμβό της. Υπήρχε ένα παρελθόν, ένα παρόν και ένα μέλλον. Γι' αυτό το μέλλον πάλευαν οι περασμένες γενιές και ίσως το κατέκτησαν, όμως για λογαριασμό τους, όχι για μας. Εμείς δεν περάσαμε καταστροφές, πείνες και πολέμους. Έτσι, σε μας δεν φθάνει και δεν αρέσει ένα μέλλον καταναλωτισμού. Το ιδανικό μας δεν μπορεί και δεν είναι μόνο το κυνήγι του καινούργιου αυτοκινήτου ούτε του εξοχικού σπιτιού, της πισίνας ή του υπολογιστή. Η παλιά λογική για μας έχει πεθάνει πια. Χρειάζεται μια νέα. Μπορεί και να την έχουμε, κανείς, όμως, δεν θέλει να την ακούσει. Αφού κανένα μέλλον δεν αναφαίνεται για το νέο, τότε και αυτός με ευκολία γίνεται χρήστης και ανταλλάσσει την αποτρόπαια και χωρίς μέλλον πραγματικότητα με την επίσης χωρίς μέλλον, μα όμορφη, ψευδαίσθηση. Καταντά, δηλαδή, να θεωρεί το φανταστικό πραγματικότερο του πραγματικού.

Αγαπητοί ενήλικες, είτε είσθε καθηγητές μας είτε πατέρες μας, είτε είσθε πατέρες του έθνους μας, το ξέρουμε, και σεις και εμείς, ότι πάντα υπήρχε το χάσμα των γενεών και ότι πάντα η νεολαία ήταν επαναστατική μέχρι που να «ωριμάσει». Όμως τώρα δεν είναι πια έτσι. Τώρα η επανάσταση δεν οδηγεί στη σωτηρία ή στην ωριμότητα, οδηγεί στην αυτοκαταστροφή. Κοιτάζτε μας κατάματα, κοιτάζτε τους εαυτούς σας και μετά κάντε κάτι. Τι να κάνετε; Τα έχετε χαμένα; Θα προσπαθήσω να σας δώσω κάνα δυο ιδέες.

Ο πρώτος κανόνας είναι να καταλάβετε ότι τα ναρκωτικά είναι ένας από τους τρόπους διαμαρτυρίας των εφήβων κατά της κοινωνίας που έχετε φτιάξει.

Ο δεύτερος κανόνας είναι να μην αντιμετωπίζετε το θέμα με ηθικοπλαστική διάθεση. Κανείς δεν θα σας πάρει σοβαρά, όταν το πρότυπο της δικής σας ζωής είναι ήδη αποτυχημένο.

Μην ξεχνάτε, ότι εσείς οι ίδιοι, αν δεν είσθε ήδη εντελώς δυστυχείς, δεν αισθάνεσθε και τόσο ευτυχείς από τα κατορθώματά σας. Δείτε το και κάπως αλλιώς. Όλοι όσοι ασχολούνται γνωρίζουν ότι τα ναρκωτικά κόβουν την πείνα. Ναι, αλλά τα ναρκωτικά εξαπλώνονται σήμερα ραγδαία σε μια χώρα που την τελευταία μεγάλη πείνα την τράβηξε το 1941. Ποια είναι σήμερα αυτή η καινούργιου τύπου πείνα που έχουν οι έφηβοι της χορτασμένης σύγχρονης κοινωνίας και γιατί πολεμάνε να τη σβήσουν με τις διάφορες ουσίες; Αναλογισθείτε ότι οι νέοι προτιμούν ένα ψεύτικο κόσμο, που υπόσχεται, όμως, λίγη θαλπωρή πολύχρωμη και παραδεισένια, όπως ζεστή και παραμυθένια και ασφαλής ήταν η μήτρα που όλους μας γέννησε. Πάρτε το χαμπάρι. Ο άνθρωπος δεν φτιάχνεται από μόνος του. Ο έφηβος αναπτύσσεται σε σχέση με ό,τι τον περιβάλλει και οι διαπαιδαγωγητές μας, εσείς, είσθε το βασικότερο περιβάλλον για τη σωστή μας ανάπτυξη. Σας παρακαλούμε, μη μας φτιάχνετε κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσίν σας.

Αγαπημένοι, μισητοί μας ενήλικες, η θλίψη μου είναι βαθιά και μεγάλη. Λυπάμαι για τη γενιά μου, που βαδίζει προς την κενότητα και την αποξένωση. Η αρρώστια μας δεν είναι πως δεν έχουμε ταλέντα, αλλά ότι μας έχετε στερήσει κάθε ευεργετικό μύθο. Μας διδάσκετε μόνο μαθηματικά, νομικά, οικονομικά. Αντί να ζούμε στον αιώνα του πνεύματος και της αλήθειας, ζούμε στον αιώνα της διαφήμισης και του ψέματος, που τόσο έξυπνα στήσατε και που τόσα οικονομικά οφέλη σας απέδωσε. Φτάνει πια! Ξαναδώστε μας ένα νόημα πνευματικό, αφήστε ελεύθερες τις πνευματικές μας ανησυχίες. Δεν μπορούμε να ζούμε σε έναν κόσμο χωρίς ποίηση, χωρίς χρώμα, χωρίς αγάπη. Καταλάβετε το, μας έχετε κόψει τα χέρια, μας έχετε κόψει τα πόδια και φωνάζετε: «Νέοι είσθε ελεύθεροι, περπατείστε!» Μα, πού να πάμε, τι να φτιάξουμε, όταν έως τώρα μας έχετε φτιάξει με έναν ψεύτικο, τυποποιημένο πολιτισμό;

Έχω την εντύπωση ότι βαδίζουμε όλοι μαζί, μεγάλοι και μικροί, προς τη σκοτεινότερη εποχή του κόσμου. Επιτέλους, για να μη σας ζαλίζω άλλο, γονείς, δάσκαλοι, βουλευτές, παπάδες, εργοδότες οποιουδήποτε τύπου, το ξέρουμε ότι δεν έχετε κανένα παράδεισο να μας προσφέρετε, όμως παραδεχτείτε το, όμως ας είσθε, τουλάχιστον, τίμιοι μαζί μας. Είναι ο μόνος τρόπος για να μπορέσουμε να συνεννοηθούμε, είναι η μόνη ελπίδα για μας, να τα καταφέρουμε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Αικατερίνη Στασινάκη έχει το λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΤΑΣΙΝΑΚΗ (Β' Αθήνας): Δε θέλω να πω κάτι ιδιαίτερο, απλώς ακούγοντας την αγαπητή συμμαθήτριά, το μόνο που κατάλαβα είναι ότι εξαπολύει ένα δριμύ «κατηγόρω» εναντίον των μεγαλύτερών μας.

Εγώ δεν πιστεύω ότι είναι μόνο αυτοί που φταίνε. Λένε ότι οι νέοι έχουν μέσα τους το πνεύμα της αμφισβήτησης, έχουν ένα ανακαινιστικό πνεύμα, δεν

δέχονται άκριτα διάφορες διαχωριστικές γραμμές, αλλά απαιτούν πειστική επιχειρηματολογία. Πού είναι αυτό το πνεύμα που μπορεί να διαχωρίζει κάποια πράγματα και να διαχωρίζει το καλό από το κακό, τα ναρκωτικά από τις διάφορες άλλες εκδηλώσεις που μπορεί να προσφέρουν πολύ περισσότερα;

Δεν πιστεύω ότι πρέπει να τα καταλογίζουμε όλα στους μεγαλύτερους μας.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Αγγελική Παπαλαμπρακοπούλου έχει το λόγο.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αχαΐας): Θα ήθελα να αντιδικήσω εν μέρει και με τις δύο ομιλήτριες. Κατ' αρχάς, στην κοπέλα που μίλησε τελευταία θέλω να πω ότι η νεολαία για μένα είναι κάτι λευκό, όπως είναι ένα πανί λευκό, που όταν το βάλουμε σε κάτι που είναι μαύρο λερώνεται. Από την προέλευσή του, όμως, το πανί ήταν λευκό.

Δεύτερον, στην πρώτη ομιλήτρια θέλω να τονίσω την προσωπική μου άποψη, ότι οι γονείς δεν μας θέλουν κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσή τους στο θέμα για τα ναρκωτικά. Γιατί η πολιτική εξουσία, αν μας ήθελε έτσι, θα είχε κάνει τα πάντα για να σταματήσει τα ναρκωτικά. Εγώ θέλω να καταδείξω ότι η εξουσία βασίζεται στα παιδιά που χρησιμοποιούν ναρκωτικά. Αυτά τα τυφλά παιδιά είναι πάρα πολύ καλά φε-ρέφωνα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Αφού παρατηρήσω πρώτα ότι η πολιτική εξουσία είναι αποτέλεσμα μιας δημοκρατικής διαδικασίας επιλογής από το λαό, θα δώσω το λόγο στη Ρόζα Γαργαλάκου.

ΡΟΖΑ ΓΑΡΓΑΛΑΚΟΥ (Α' Πειραιά): Εγώ θα ήθελα να σας μιλήσω για την κακοποίηση των παιδιών.

Ζούμε σε μία κοινωνία που θεωρείται σύγχρονη. Σε μερικούς μήνες θα αποχαιρετήσουμε τον 20ό αιώνα. Όμως, όπως όλοι έχουμε διαπιστώσει, υπάρχουν ακόμα προβλήματα που μας βασανίζουν και δεν έχουν βρει εδώ και αιώνες ουσιαστική λύση.

Ένα τέτοιο πρόβλημα θεωρώ την κακοποίηση των παιδιών, μια που πρόκειται για ένα φαινόμενο που δεν εμφανίστηκε στη σημερινή εποχή, όπως π.χ. τα ναρκωτικά, αλλά στιγματίζει εδώ και αιώνες την ανθρωπότητα. Όμως, ήταν κρυμμένο μέσα στα άλλα μεγάλα προβλήματα των παιδιών των προηγούμενων γενιών. Βέβαια, κανένας δεν θα μπορούσε να ισχυρισθεί ότι δεν έχουν γίνει αρκετά βήματα για την κατοχύρωση των δικαιωμάτων του παιδιού. Ωστόσο, ακόμα και σήμερα, στα μεγάλα κέντρα της Ευρώπης και της Βόρειας Αμερικής, σύμφωνα με σχετικές έρευνες, τα προβλήματα των παιδιών είναι τόσο μεγάλα που το ξύλο είναι απλώς ένα μέρος της σκληρής ζωής τους. Και είναι λίγα τα παιδιά που θα καταγγείλουν την κακοποίησή τους σε κάποιο μεγαλύτερο, μια που φοβούνται για μια σκληρότερη, συνειδητή, επίμονη και ανεξέλεγκτη προσπάθεια τιμωρίας ή σωφρονισμού. Με λίγα λόγια, φοβούνται για μια σκληρότερη κακοποίηση.

Αναλογιζόμενοι τα τραύματα αυτών των παιδιών, φανταζόμαστε γονείς - τέρατα, απάνθρωπους, σκληρούς. Έρευνες έδειξαν, όμως, ότι στην πραγματικότητα οι περισσότεροι απ' αυτούς ήταν θύματα των ίδιων των γονιών τους, αλλά και γενικότερα της κοινωνίας. Υπολογίζονται γύρω στις είκοσι χιλιάδες κακοποιημένα παιδιά στην Ελλάδα, όπου τα εκατό από αυτά πεθαίνουν. Οι αριθμοί είναι τραγικά μεγάλοι, οι ευθύνες, επίσης, πάρα πολλές, ατομικές και συλλογικές.

Πιστεύω ότι οι δικές μας ευθύνες εστιάζονται στο να πλησιάσουμε με σεβασμό αυτά τα παιδιά και να μην τα θεωρούμε απόβλητα. Όμως, οι ευθύνες της πολιτείας είναι πολύ μεγαλύτερες.

Η κοινωνική ανισότητα, η οικονομική κρίση, η προβολή βίας από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης εντείνει την κρίση του θεσμού της οικογένειας που συχνά οδηγείται σε βίαιες συγκρούσεις. Οι γονείς δεν έχουν τον απαιτούμενο χρόνο για την επικοινωνία με τα παιδιά και ο τρόπος ζωής δεν βοηθά στο σεβασμό, στη συνεργασία και την προσέγγιση των προβλημάτων.

Θα μπορούσε κανείς να πάρει αρκετά μέτρα για τη βελτίωση του τρόπου ζωής των παιδιών, από τα ιδρύματα μέχρι την οικογένεια και από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης μέχρι το σχολείο.

Εξαλείφοντας, λοιπόν, την ανωριμότητα και την άγνοια, όσον αφορά στην ανατροφή και διαπαιδαγώγηση των παιδιών, λύνοντας παράλληλα τα μεγάλα προβλήματα των συνθηκών ζωής, ίσως η ζωή μας να γίνει πιο όμορφη, πιο ενδιαφέρουσα, πιο δημιουργική. Αν όλοι πιστέψουμε, ότι η ευθύνη γι' αυτό το πρόβλημα είναι συνολική και ότι όλοι μπορούμε να συμβάλουμε στη λύση του, τότε μάλλον η νέα χιλιετία δεν θα μας βρει να συζητάμε στην αίθουσα αυτή για την κακοποίηση των παιδιών.

Θα ήθελα, τέλος, να σας θυμίσω το σύνθημα:»Κλείστε τα ιδρύματα και φτιάξτε οικογένειες».

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Θα προσπαθήσουμε να αξιοποιήσουμε το σύνθημα.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Θεοφάνης Πρεκατές.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΠΡΕΚΑΤΕΣ (Νομός Χαλκιδικής):

Θα ήθελα να σας μιλήσω για τους ανθρώπους με ειδικές ανάγκες, να σας αναφέρω ένα περιστατικό, να δώσω την προσωπική μου θέση και να προτείνω τα μέτρα που θα πρέπει, κατά τη γνώμη μου, να πάρει το κράτος για να γίνει πιο εύκολη η ζωή των ανθρώπων αυτών.

Παρακολουθούσα το νυχτερικό δελτίο ειδήσεων της τη-λεόρασης, όταν άκουσα μια είδηση που, πραγματικά, με συγκλόνισε. Ένας άνθρωπος τριάντα ετών περίπου από τη Θεσσαλονίκη, τυφλός εκ γενετής, ξενύχισε στην αγκαλιά της μητέρας του λόγω στενοχωρίας. Ο νέος είχε κάνει αίτηση σε Τράπεζα για να προσληφθεί. Είχε πολύ περισσότερα προσόντα από όσα χρειαζόταν, είχε πτυχία και μάστερς, αλλά ο διευθυντής του είπε ότι, παρ' όλο που είχε περισσότερα προσόντα από ό,τι ζητούσαν, δεν

μπορούσαν να τον προσλάβουν, γιατί ήταν τυφλός.

Είμαι και εγώ ένας νέος με ειδικές ανάγκες και μπορώ να καταλάβω την απόγνωση αυτού του ανθρώπου. Αυτός έδωσε τόσα χρόνια ένα μεγάλο αγώνα για να μπορέσει να είναι άξιος, να δουλέψει και να είναι χρήσιμος. Σίγουρα, αντιμετώπισε τα προβλήματα που όλοι οι άνθρωποι με ειδικές ανάγκες συναντούν καθημερινά. Πρώτα απ' όλα, να συμβιβαστεί με το πρόβλημά του και ύστερα να συνηθίσει τους ψιθύρους γύρω του, όλων αυτών των ανθρώπων δίπλα, που τον αποκαλούν «καημένο», λες και έτσι του δίνουν κουράγιο να συνεχίσει ή συμμαρίζονται το πρόβλημά του, λες και ο ίδιος ζήτησε τον οίκτο τους. Γι' αυτό σπούδασε, μορφώθηκε, για να μην ζητιανέψει μια δουλειά, αλλά να την κερδίσει με το σπαθί του. Έκλεισε τα αυτιά του σε όλο αυτό το ρατσισμό, πάλεψε για να τα καταφέρει και τα κατάφερε.

Όμως, απ' ό,τι φαίνεται, στην πατρίδα μας, όσους δεν είναι αρτιμελείς εξακολουθούμε να τους ρίχνουμε στον Καιάδα. Δεν άντεξε, όμως, η καρδιά του νέου αυτού την απόρριψη και πέθανε από τον καημό του.

Υποτίθεται ότι το κράτος έχει ψηφίσει νόμους, με τους οποίους οι άνθρωποι με ειδικές ανάγκες μπορούν να βρουν θέση εργασίας. Και τους χειροκροτούμε, αν λαμβάνουν μέρος στους Ολυμπιακούς Αγώνες και ακούν τα μπράβο και τα συγχαρητήρια όλων αυτών των κυβερνώντων και των υψηλά ισταμένων. Και τους τιμά το κράτος. Μέχρι και μέρα «ατόμων με ειδικές ανάγκες» έχει καθιερωθεί και υποτίθεται ότι όλοι είναι ευαισθητοποιημένοι.

Δυστυχώς, αποδεικνύεται ότι όλα αυτά είναι για λαϊκή κατανάλωση, για το θεαθήναι και δίπλα μας οι άνθρωποι με ειδικές ανάγκες μένουν στο περιθώριο. Και αναρωτιέμαι, μέχρι πότε άραγε θα συνεχίζεται αυτό; Πότε, επιτέλους, οι άνθρωποι θα καταλάβουν ότι κανείς δεν έχει ανάγκη τον οίκτο τους, που μπορεί να τον κρατήσουν για τον εαυτό τους;

Είμαστε ισότιμοι με όλους τους άλλους στη ζωή και δίνουμε από μικρά παιδιά μεγάλο αγώνα για να νικήσουμε και να ξεπεράσουμε τις αναπηρίες μας. Έχουμε αποκτήσει ωριμότητα από πολύ νωρίς, και προσπαθούμε να σπουδάσουμε, για να μην έχουμε ανάγκη τον οίκτο των ανθρώπων για να ζήσουμε. Τα πτυχία μας πρέπει να αναγνωρίζονται, δίνοντάς μας εργασία και να μην μπαίνουν σε κορνίζες.

Αφού είμαστε στην Ευρωπαϊκή Ένωση και προσπαθούμε να γίνουμε ισότιμα μέλη, γιατί δεν βλέπουμε, πώς φέρνονται εκεί στους ανθρώπους με ειδικές ανάγκες; Εγώ, λοιπόν, είδα ότι στην Ευρώπη οι άνθρωποι αυτοί είναι πράγματι ισότιμοι και αξιοσεβαστοί πολίτες, όπως όλοι οι άλλοι. Έχω δει αρκετούς να δουλεύουν σε γραφεία καθισμένοι σε αναπηρικά καρότσια. Έχω δει παραπληγικούς να δουλεύουν σε κομπούτες και να καταλαμβάνουν ανώτερες θέσεις, όπως δικαστικοί, και, γενικά, μπορούν να προσληφθούν σε όποια θέση θέλουν, ανάλογα με τις γνώσεις τους.

Δεν έχει περάσει πολύ καιρός που είδαμε στην τηλεόραση το διάσημο Αμερικανό φυσικό Στήβεν Χόκινγκ, που μιλούσε μέσω κομπιούτερ εξαιτίας της πάθησής του και βρισκόταν σε αναπηρικό καρότσι. Νομίζω ότι αν είχε γεννηθεί στην Ελλάδα, μάλλον τρόφιμος σε κάποιο ίδρυμα θα ήταν.

Μήπως τελικά η Ελλάδα είναι μία χώρα με ειδικές ανάγκες; Γι' αυτό οι εταίροι μας προσπαθούν να μας ρίξουν στον Καιάδα; Ας το σκεφθούν αυτό οι κυβερνώντες και ας λειτουργήσουν αυτό το κράτος πρόνοιας, που το ακούμε, αλλά δεν το βλέπουμε.

Διεκδικούμε θέσεις εργασίας επάξια και οφείλουν να τις παρέχουν σε ανθρώπους που τις δικαιούνται, γιατί έχουν τα προσόντα, και ας είναι ανάπηροι και όχι να τις δίνουν ρουσφετολογικά σε ανίκανους πολλές φορές, που προσλαμβάνονται στις δημόσιες υπηρεσίες και δεν ξέρουν να κάνουν τη δουλειά τους. Αλλά, μπορούν, όπως στην εποχή της αρχαίας Σπάρτης, να εφαρμόζουν την ευθανασία σε νεογνά με ανίατες παθήσεις, αφού, μη μπορώντας να τα φροντίσουν, θα τα πετάζονταν εκεί αργότερα.

Ποιον φοβούνται και δεν το κάνουν; Το Θεό ή τους ανθρώπους; Και μη μου πείτε το Θεό, γιατί είναι ο μόνος που δεν φοβούνται, αφού καθημερινά με την αδιαφορία τους πληγώνουν αναξιοπαθόντες ανθρώπους περιμένοντας να πεθάνουν κάποια στιγμή από τις κακοφομισμένες πληγές της ψυχής τους.

Τα χρήματα μπορούν να τα βρουν, αν πάντως να χαρίζουν δισεκατομμύρια σε μεγαλοβιομηχάνους. Τα επιδόματα πρέπει να αυξηθούν και να καταβάλλονται εγκαίρως και όχι με καθυστερήσεις δύο έως οκτώ μηνών. Πρέπει να ξέρουν ότι αυτά δεν φθάνουν να καλύψουν ούτε τις φυσιοθεραπείες που είναι αναγκαίες.

Επίσης, πρέπει να χορηγείται δωρεάν ό,τι όργανο ορθοπεδικό χρειάζεται ή αναπηρικά καρότσια ή μέσα που χρειάζονται οι άνθρωποι με ειδικές ανάγκες ανάλογα με το πρόβλημά τους. Ακόμη και το δικαίωμα για αφορολόγητο αυτοκίνητο είναι προνόμιο των λίγων, αφού πρέπει να αγοράζεις τους μετρητοίς. Πολλοί δεν κάνουν χρήση αυτού του δικαιώματος, γιατί ποτέ δεν έχουν τόσα μετρητά για να αγοράσουν το αυτοκίνητο. Χορηγούν χαμηλότοκα δάνεια μακροπρόθεσμα για τα σπίτια, αλλά πρέπει να συμπληρώνει το άτομο τα 18 του χρόνια. Και μέχρι τότε, τι γίνεται; Να σας πω εγώ. Η ζωή του είναι δύσκολη, διότι τα άτομα με ειδικές ανάγκες χρειάζονται κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο για να μπορούν να εξυπηρετούνται καλύτερα και ούτε είναι εύκολο να μετακομίζουν από το ένα ενοικιαζόμενο σπίτι στο άλλο.

Επίσης, πρέπει η εισαγωγή τους στα Α.Ε.Ι. να γίνεται χωρίς εξετάσεις ή χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός των απολυτηρίων. Και αυτό, γιατί δεν έχουν την ίδια γρήγορη γραφή ούτε την ευκολία στη χρήση γεωμετρικών οργάνων, όπως οι συμμαθητές τους. Αυτό τους δημιουργεί επιπλέον άγχος και υπερβολική κούραση στις εξετάσεις.

Έτσι, δεν θα βλέπουμε καταστάσεις σαν και αυτή που δημιουργήθηκε φέτος σε λύκειο του Πειραιά, όπου πήγαν να δώσουν εξετάσεις τα παιδιά με ειδικές ανάγκες και δεν μπορούσαν να μπου, γιατί είχε σκάλες. Οι υπεύθυνοι δεν το είχαν σκεφθεί αυτό το πράγμα.

Θα κλείσω με την ευχή να ληφθούν όλα αυτά σοβαρά υπόψη, ώστε να πάντως να δημιουργούνται τέτοια προβλήματα και ο Καιάδας να κλείσει ερμητικά.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Αναστασία Ξένου έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΞΕΝΟΥ (Νομός Ηλείας): Θα ήθελα να δώσω συγχαρητήρια σε όλα αυτά τα παιδιά που είχαν το κουράγιο και το θάρρος και ήρθαν εδώ παρ' όλες τις δυσκολίες, που ξέρουμε όλοι ότι αντιμετωπίζουν. Και θα ήθελα να κάνω μια παρατήρηση, καλοπροαίρετα βέβαια, σε σας, στο θεσμό της Βουλής.

Παρατήρησα χτες, ότι όταν μπήκαμε στην Αίθουσα του Κοινοβουλίου δημιουργήθηκε αμέσως ένα πρόβλημα με το πού θα τοποθετηθούν αυτά τα παιδιά. Μήπως εσείς, ως όργανο θεσμικό, θα έπρεπε να κάνετε κάτι γι' αυτό, να υπάρξουν κάποιες ειδικές θέσεις, να μεριμνήσετε ειδικά γι' αυτές τις περιπτώσεις; Θα έπρεπε ήδη να έχετε κάνει κάτι. Και δεν είναι ντροπή κάποιο παιδί να κάθεται σε μια ειδική θέση ή σε ένα αναπηρικό καροτσάκι ή να χρειάζεται ένα στήριγμα δίπλα του για να περπατήσει. Ευχαριστώ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Όπως θα διαπιστώσατε σε άλλους χώρους, πλην της αιθούσης της Ολομέλειας, έχει υπάρξει πρόβλεψη. Αυτό θα το μεταφέρουμε στον κύριο Πρόεδρο της Βουλής.

Ο Παναγιώτης Μαρκοστάμος έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΡΚΟΣΤΑΜΟΣ (Β' Αθήνας): Θα ήθελα να συμφωνήσω με τον πρώτο ομιλητή και να πω ότι τα άτομα με ειδικές ανάγκες μπορούν, αρκεί να το θέλουν και οι κρατούντες, δίδοντάς τους τα δικαιώματα που τους ανήκουν.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Σταυρούλα Τσίβου έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΤΣΙΒΟΥ (Β' Αθήνας): Επειδή ασχολούμαι με το ίδιο θέμα, δηλαδή των ανθρώπων με ειδικές ανάγκες – δεν έχω προσωπική εμπειρία, αλλά ασχολήθηκα επί δύο ολόκληρους μήνες – θέλω να κάνω δυο-τρεις παρατηρήσεις.

Μίλησε ο πρώτος ομιλητής για την Ολυμπιάδα, ότι ακούνε πολλά μπράβο. Όμως, κάνουν προετοιμασία ολόκληρα χρόνια. Όσον αφορά για τα σπίτια και τις μετακομίσεις που είπε, δεν υπάρχουν ειδικά διαμορφωμένα σπίτια και τα ιδρύματα είναι μόνο δύο. Ένα εδώ στην Αθήνα και ένα στη Θεσσαλονίκη, τα οποία μάλιστα λειτουργούν με τρομερές ελλείψεις. Θα συμφωνήσω δε μ' αυτό που είπε για τα σχολεία. Αποτελεί δείγμα ρατσισμού και έλλειψη στοιχειώδους ευαισθησίας από τους ανθρώπους, οι οποίοι επιλήφθηκαν αυτού του θέματος. Ευχαριστώ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Γεωργία Παπαχρήστου έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ (Εισηγήτρια - Νομός Τρικάλων): Εγώ θα ήθελα να πω κάτι που διάβασα σε ένα βιβλίο. Ότι ο τρόπος που φερόμαστε, η κοινωνία και εμείς προσωπικά, ως άτομα, στα άτομα με ειδικές ανάγκες, δείχνει το πόσο πολιτισμένη είναι η κοινωνία μας. Οπότε αυτό ισοδυναμεί με το ότι η ελληνική κοινωνία δεν είναι τόσο πολιτισμένη, όσο θέλουμε να πιστεύουμε, δυστυχώς.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Και επειδή η συμπεριφορά κάθε κοινωνίας προς τα άτομα με ειδικές ανάγκες είναι το μέτρο κοινωνικής ευαισθησίας, οφείλω να πω ότι η ελληνική κοινωνία, η ελληνική πολιτεία, μπορεί να μην έκανε ακριβώς ό,τι πρέπει για τα άτομα με ειδικές ανάγκες, έχει κάνει, όμως, πάρα πολλά μέχρι τώρα. Μένουν να γίνουν και άλλα. Θα γίνουν και άλλα. Αλλά έχει κάνει πάρα πολλά. Να μη τα μηδενίζουμε.

Ο Θεοφάνης Πρεκατές κάτι θέλει να συμπληρώσει.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΠΡΕΚΑΤΕΣ (Νομός Χαλκιδικής): Θα ήθελα να διαφωνήσω με την κοπέλα που είπε για τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Όμως, τα ΜΜΕ, όταν τα παιδιά αυτά γυρίζουν με κάποια μετάλλια ύστερα από την προσπάθεια που κατέβαλαν, τα δείχνουν και τα ξαναδείχνουν, τα προβάλλουν. Αντίθετα, δεν δείχνουν καθόλου την προσπάθεια που κάνουν τα παιδιά αυτά κατά την προετοιμασία τους. Δεν υπάρχει εκεί καθόλου δημοσιότητα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Μαρία Γεροδήμου έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ (Νομός Πιερίας): Ζω στην Κατερίνη και φοιτώ στο 3ο Ενιαίο Λύκειο της πόλης μας.

Το θέμα με το οποίο ασχολήθηκα έχει ήδη αναφερθεί. Παρ' όλα αυτά, θα ήθελα να καταθέσω και εγώ τη δική μου άποψη για το θέμα. Αναφέρομαι στα παιδιά με ειδικές ανάγκες.

Με ενοχλεί ιδιαίτερα το γεγονός ότι μερικοί άνθρωποι από τη γέννησή τους είναι προορισμένοι να υποτάσσονται, ενώ άλλοι να εξουσιάζουν. Θα ήθελα, φυσικά με την άδειά σας, να σας διαβάσω ένα γράμμα ενός παιδιού που διάβασα πρόσφατα στην τοπική εφημερίδα της πόλης μου με ημερομηνία 24-6-1999. Το γράμμα έχει ως εξής:

«Αγαπητοί κύριοι, ονομάζομαι Άφρο. Το επίθετό μου δε νομίζω ότι έχει καμία σημασία. Είμαι καταρτιζόμενη στη μονάδα επαγγελματικής κατάρτισης της Μέριμνας Παιδιού στο Τμήμα Γραμματειακής Υποστήριξης. Έχω τελειώσει το Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο. Όμως, για να εφαρμοστεί και σε μένα το δικαίωμα στη διαφορά, που τόσες φορές λέγεται και γράφεται, θα πρέπει να μου το προσφέρετε και σεις.

Πώς να γνωρίσω μέσα από την εκπαίδευσή μου τις υπηρεσίες αυτής της πόλης, όταν εκτός της Νομαρχίας και του ΟΤΕ πρόσφατα, όλες οι άλλες υπηρεσίες και χώροι δεν έχουν ράμπα για να περάσει το καρότσι μου; Πώς, όταν η σχολή μας πηγαίνει εκκλησία, εγώ δεν μπορώ να πάω, γιατί και εκεί δεν έχει ράμπα;

Στο 12ο Πανευρωπαϊκό Συμπόσιο που έγινε στην πόλη μας, άκουσε η μαμά μου για τον αρχιτεκτονικό ρατσισμό. Θα εξακολουθήσει να υπάρχει ακόμη; Αρχίζουν οι διακοπές. Ελπίζω μέσα στο καλοκαίρι, κύριε Δήμαρχε και όλοι οι άλλοι αρμόδιοι, είναι αρκετό διάστημα ώστε το Σεπτέμβριο που θα ξαναρχίσει η εκπαίδευση να αισθανθώ τη δική μου φωνή, της Όλγας, του Φώτη και τόσων άλλων παιδιών, να έχει ακουστεί. Ελπίζοντας, σας ευχαριστώ. Άφρο».

Δεν ξέρω, αν έχετε παρατηρήσει τη νοοτροπία που επικρατεί στην κοινωνία μας. Για να σας βγάλω από τον προβληματισμό, θα ήθελα να σας πω ότι αυτό που πραγματικά κυριαρχεί είναι μία οπτική γωνία κάτω από την οποία βλέπουμε τα άτομα με ειδικές ανάγκες, με εμπόδια και δυσκο-λίες. Βλέπουμε μονάχα το μέλος του σώματος ή το σημείο της συμπεριφοράς που ξεφεύγει από το γενικά αποδεκτό πρότυπο. Βλέπουμε το πόδι ή το χέρι, χωρίς να μπορούμε να δούμε την όλη προσωπικότητα, τον άνθρωπο, τα συναισθήματα και τις επιθυμίες του. Αυτή η ελλειπτική ματιά είναι σε ένα σημαντικό βαθμό που καθορίζει τον άλλο ως ανάπηρο. Βλέπουμε πρώτα τη διαφορά και μετά τον άνθρωπο. Είμαστε, λοιπόν, θύματα του οπτικού αυτού συστήματος αναφοράς και προτύπου. Αλλά, έτσι, πραγματικά είμαστε όλοι ανάπηροι, γιατί όλοι έχουμε ατέλειες, γιατί όλοι είμαστε άνθρωποι. Γιατί άνθρωπος σημαίνει διαφορά, διαφορά στο σώμα, στο μυαλό, στη συμπεριφορά. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Η κοινωνία μας, όμως, όπως είναι γνωστό, ζητά την ομοιομορφία, τη συμμόρφωση και μαζοποίηση. Μ' αυτό το σκεπτικό αναρωτιέμαι, ποια είναι η θέση της διαφοράς. Η λύση μετά απ' όλα αυτά; Το άσυλο, αν υπάρχει βέβαια, ο στιγματισμός, το περιθώριο, η απομόνωση.

Θα ήθελα, όμως, να σας καταθέσω και τη δική μου λύση. Οραματίζομαι, λοιπόν, μια λύση που θα έλθει μέσα από την εκπαίδευση. Ένα σχολείο που σέβεται την προσωπικότητα κάθε παιδιού και του προσφέρει αγωγή και εκπαίδευση, λαμβάνοντας υπόψη τις ατομικές του διαφορές, τις δυνατότητες και τις αδυναμίες του. Ένα σχολείο με μοναδικό στόχο την αγωγή και εκπαίδευση του παιδιού για να γίνει ελεύθερος, υπεύθυνος, αξιοπρεπής και δημοκρατικός πολίτης.

Κλείνοντας θα ήθελα να τονίσω, ότι τα παιδιά με ειδικές ανάγκες έχουν ίσα δικαιώματα στις χαρές, αλλά και στους πόνους της ζωής. Γιατί ο σπαστικός, ακόμα και αν δυσκο-λεύεται να μιλήσει, να γράψει ή να περπατήσει, σκέπτεται, αισθάνεται, νιώθει, ερωτεύεται. Γιατί πιστεύω και γι' αυτό επιδιώκω να είναι η διαφορά δικαίωμα. Ευχαριστώ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Ελευθερία Κήλη έχει το λόγο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΗΛΗ (Νομός Χανίων): Ονομάζομαι Ελευθερία Κήλη, εκπροσωπώ τα Χανιά, φοιτώ στο 3ο Ενιαίο Λύκειο Χανίων και έχω ασχοληθεί με την ξενοφοβία. Συγκεκριμένα, το θέμα της έκθεσής μου είναι

η συνύπαρξη με το διαφορετικό, όπως τη βιώνω περπατώντας στους δρόμους της πόλης μου.

Αυτά που θα πω δεν τα έχω προετοιμάσει, γι' αυτό θα ήθελα να ζητήσω συγγνώμη, είναι αυθόρμητα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Αυτό θέλουμε.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΗΛΗ (Νομός Χανίων): Ωραία.

Είναι γενικά παραδεκτό, ότι ο Αλβανός στην Ελλάδα είναι πολίτης δεύτερης κατηγορίας. Έτσι οι Νεοέλληνες «γραπωμένοι» από την ψευδαίσθηση μιας γονιδιακά παρεχόμενης υπεροχής δεν δίνουν κανένα δικαίωμα στη διαφορετικότητα, δεν την αφήνουν να αποκτήσει δικαίωμα ύπαρξης. Έτσι, η περιφρημη ελληνική φιλοξενία δεν είναι προσιτή για όλους. Φυσικά, είναι προσιτή για τους περιστασιακούς χρυσοθήρες, που έρχονται κάθε καλοκαίρι στην Ελλάδα για να σπαταλήσουν τα λεφτά τους διασκεδάζοντας. Και επειδή φυσικά έχουν μια χούφτα φράγκα ή μάρκα, μπορούν να την εξαγοράσουν, πράγμα που δεν συμβαίνει για τους ανθρώπους, οι οποίοι προέρχονται από τις χώρες του πρώην ανατολικού μπλοκ, για τους πρόσφυγες που προέρχονται από εμπόλεμες χώρες, για τους μετανάστες οι οποίοι έρχονται εδώ για να πραγματοποιήσουν ένα όνειρο.

Εμείς οι Νεοέλληνες το κάνουμε να συνορεύει με επιφύλαξη αυτό το όνειρό τους. Η ρατσιστική αντιμετώπιση απέναντί τους είναι γεγονός και διαφαίνεται και από την καθημερινή μας ζωή. Την έχουμε καλλιεργήσει και στα παιδιά μας, έχουμε γαλουχηθεί με αυτά τα πρότυπα, απάνθρωπες και σκοταδιστικές αντιλήψεις. Έχουμε καλλιεργηθεί με χαιρέκακα αστεία και καλαμπούρια σε καφενεία και σχολεία. Όπου και να πας, ακούγονται τέτοιου είδους αστεία. Και φυσικά όλοι γελάνε. Ποτέ δεν αναλογιστήκαμε, τι σημαίνει πραγματικά αυτό. Η λέξη «Αλβανός» έχει καταντήσει μια άσχημη βρισιά για τους νέους, για τα νέα παιδιά, και η κατάσταση, γενικά, δεν είναι και τόσο καλή γι' αυτούς.

Θα ήθελα να διαβάσω μια παρατήρηση που έχω κάνει, περπατώντας στους δρόμους των Χανίων, για το τι επικρατεί εκεί.

Σίγουρα, το πρόβλημα δεν είναι τόσο έντονο όσο σε κάποιες άλλες περιοχές της Ελλάδας, όπως στα Ιωάννινα ή στη Βόρεια Ελλάδα, κυρίως, αλλά σίγουρα είναι κάπως έντονο.

Όλα τούτα αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της κοινωνίας μας, της σύγχρονης ελληνικής πραγματικότητας. Και τα Χανιά, η πόλη που μεγάλωσα, μία μικρογραφία αυτής της κατάστασης που βιώνω καθημερινά, τριγυρνώντας στους δρόμους της, προσπαθώντας απεγνωσμένα να μην αφομοιωθώ με τις σκοταδιστικές και απάνθρωπες αντιλήψεις, που θα έπρεπε η καθημερινότητα να μου έχει εμφυτεύσει.

Αγαπώ αυτή την πόλη και τους ανθρώπους της μαζί. Μα, σκέφτομαι πως τούτο δεν θα με εμποδίσει να την παρατηρήσω, να την κρίνω, να καυτηριάσω καταστάσεις που μου προκαλούν οργή, θυμό, πίκρα και απογοήτευση. Τίποτα δεν θα με εμποδίσει να καταγράψω αυτό που ζω,

φτάνει μονάχα μία βόλτα με το αερόστατο της φαντασίας μου πάνω από τους δρόμους της για να κάνω την υπέρβαση.

Βρίσκομαι πάνω από την πλατεία 1866, εδώ που κάθε πρωί λαμβάνει χώρα το σύγχρονο δουλεμπόριο της πόλης μας. Οι ίδιες πάντα σκηνές, όπως χθες ή προχθές –ελπίζω όχι όπως αύριο– εκτυλίσσονται σ' αυτό το δρόμο. Δεκάδες άνθρωποι με παλιά φθαρμένα ρούχα στέκονται στην άκρη του δρόμου δίπλα στα φανάρια και κοιτούν καρτερικά τα αμάξια που περνούν. Στα βλέμματά τους μπορείς εύκολα να διακρίνεις την αγωνία, την έγνοια. Θα έχει άραγε σήμερα μεροκάματο;

Ένα αγροτικό αυτοκίνητο ξαφνικά ελαττώνει ταχύτητα. Ο οδηγός κοιτάζει εξεταστικά έναν-έναν αυτούς που στέκονται. Τους περιεργάζεται. Κάνει να μιλήσει σε έναν. Στο τέλος διστάζει ή μάλλον αλλάζει γνώμη. Όχι, δεν του φαίνεται γεροδεμένος. Είναι και κοντός, δεν κάνει για τη δουλειά. Ίσως εκείνος στο παγκάκι της γωνίας να είναι καλύτερος. Τον πλησιάζει, του κάνει με τα χέρια ένα νόημα. Ανοίγει την πόρτα. Εκείνος πριν καν περάσει δευτερόλεπτο, έχει πηδήξει μέσα. Ο οδηγός βάζει μπρος.

Αίσχος, ψιθυρίζω. Σφίγγω τα δόντια μου και τις γροθιές μου. Ντροπή μας, σκέπτομαι λίγο αργότερα, καθώς συλλογίζομαι πως το ίδιο θα μπορούσε να κάνει ο οποιοσδήποτε από τους συγγενείς ή τους γνωστούς μου. Ντροπή μου, σκέπτομαι, καθώς ανακαλύπτω πως πολύ κοντινά μου πρόσωπα το κάνουν συστηματικά και μου είχε περάσει σχεδόν απαρατήρητο. Στη συνέχεια, το μυαλό μου κάνει διάφορους συνειρμούς, σαν να τα παρατήρησα όλα τώρα, τούτη τη στιγμή. Θυμήθηκα μια πολύ συνηθισμένη σκηνή, στην οποία βρέθηκα τυχαία μάρτυρας τις προάλλες στην αυλή του σχολείου. Ένα παιδί με βρώμικη φόρμα και παλιά αθλητικά παπούτσια συνομιλούσε με ένα άλλο, του οποίου το πουκάμισο είχε τη στάμπα της Λακόστ: «Πώς είσαι έτσι σαν τον Αλβανό σήμερα;» φώναξε το καλοντυμένο παιδί χασκογελώντας δυνατά με μια δόση σαρκασμού. Η λέξη «Αλβανός» έχει καταντήσει μία άσχημη βρισιά, συλλογίζομαι με πικρία. Παιδιά της ηλικίας μου υιοθετούν την ίδια αρρωστημένη συμπεριφορά που τους εμφύτευσε η φρικτή νοοτροπία, μέσα στην οποία γαλουχήθηκαν και έπλασαν τα πρότυπά τους.

Η παρατήρηση της ζωής της πόλης μου συνεχίζεται. Επόμενος σταθμός η πλατεία του Κουν Καπί ή αλλιώς η συνοικία των αλλοδαπών, μία απαγορευμένη ζώνη για μας τα παιδιά με άορατα μα απαραβίαστα σύνορα, εκεί όπου εδώ και αρκετά χρόνια κτυπούν δεκάδες προσφυγικές καρδιές. Ρώσοι, Πόντιοι, Πολωνοί, Αλβανοί, Κούρδοι ζουν εκεί στις ετοιμόρροπες παράγκες που τους αφήσαμε, μέσα στη νοητή φυλακή που κτίσαμε γύρω τους εμείς οι πολιτισμένοι Χανιώτες, οι μαχητές του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, μέσω πάντα της περί αξιών ρητορίας μας και όχι κάποιας εμπράγματης επαλήθευσης. Τους αποκλείσαμε από την κοινωνία μας,

όχι γιατί εμείς είμαστε ρατσιστές, αλλά γιατί εκείνοι είναι Αλβανοί. Αυτό είναι απαράδεκτο.

Αυτό είναι η παρατήρηση στη ζωή της πόλης μου και οι λύσεις τις οποίες δίνω είναι οι εξής:

Κατ' αρχάς, θα πρέπει να ξεκινήσω από την εκπαίδευση.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Εάν οι παρατηρήσεις είναι χρονοβόρες, θα τις δώσετε γραπτά να τις ψηφίσουμε, για να ενσωματωθούν στο πρακτικό - έκθεση.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΗΛΗ (Νομός Χανίων): Δεν θα αφήσω την Ελλάδα του 2000 να πνιγεί σε μια χούφτα ΕΥΡΩ, ενώ πρώτα θα έχει οδηγήσει τους ανθρώπους της σε ψυχική χρεωκοπία. Ας λύσουμε, επιτέλους, αυτό το αδικαιολόγητο εμπόδιο ανθρωπιάς, στο οποίο καταδικάσαμε αυτά τα πλάσματα και ας αφήσουμε την κοινωνία μας να εμπλουτισθεί από το διαφορετικό και να επιτύχει την πληρότητά της.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Αικατερίνη Κούρεντα έχει το λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΟΥΡΕΝΤΑ (Νομός Τρικάλων): Λέγομαι Κατερίνα Κούρεντα. Θα ήθελα να διαφωνήσω με την προηγούμενη κοπέλα που μίλησε, γιατί πιστεύω ότι ο μοναδικός χαρακτηρισμός που δεν θα μπορούσε να αποδοθεί στον Έλληνα είναι αυτός του αφιλόξενου.

Η Ελλάδα κατά καιρούς το έχει αποδείξει, ότι είναι πολύ φιλόξενη χώρα και ιδιαίτερα με το θέμα των Αλβανών, στους οποίους έχουμε δώσει δουλειά, σπίτι. Και συγκεκριμένα μπορώ να σας το πω, επειδή τυχαίνει να ζω στα Τρίκαλα της Θεσσαλίας, που είναι μια αγροτική περιοχή και οι Αλβανοί χρησιμοποιούνται στις γεωργικές καλλιέργειες. Μάλιστα, έχουν κάνει πολλές εγκληματικές πράξεις –και μιλάω για βιαιότητες, όχι μόνο για σκοτωμούς–και εξακολουθούν να τους έχουν στα χωριά τους. Και η πολιτεία ιδιαίτερα δεν έχει πάρει δραστικά μέτρα για να τους διώξει.

Επομένως, δεν μπορούμε να λέμε ότι οι Έλληνες είναι αφιλόξενοι και πολύ περισσότερο ρατσιστές, όσον αφορά στο θέμα των Αλβανών.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Ελένη Ιακωβίδου έχει το λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΙΑΚΩΒΙΔΟΥ (Α' Θεσσαλονίκης): Η προηγούμενη κοπέλα, όταν είπε ότι τους δίνουμε δουλειά, εννοούσε ότι τους εκμεταλλεύασε. Γιατί αυτή είναι η πραγματικότητα, όταν τους χρησιμοποιούμε στις εργασίες μας και τους δίνουμε ως μεροκάματο ούτε τα μισά χρήματα από ό,τι δίνουμε σε έναν Έλληνα εργάτη. Κι αυτό δημιουργεί πολλά προβλήματα ανεργίας στους Έλληνες.

Δεν πρέπει να τους διώξουμε τους Αλβανούς. Γιατί να τους διώξουμε; Το ίδιο ήμασταν τότε και εμείς όταν πήγαμε στη Γερμανία. Αυτό είναι, λοιπόν, μεγάλο λάθος! Το καλύτερο απ' όλα θα ήταν να δημιουργήσει το κράτος τέτοια υποδομή που να μπορεί να τους δέχεται, να τους αξιοποιεί κατάλληλα και όχι να τους διώξει. Αυτό είναι ρατσισμός!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Χρήστος Νικολόπουλος έχει το λόγο

ΧΡΗΣΤΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Λακωνίας):

Θα ήθελα να πω, ότι μιλάμε για τους Αλβανούς, οι οποίοι είναι λαθρομετανάστες. Οι τσιγγάνοι, οι οποίοι είναι μία μειονότητα, ουσιαστικά Έλληνες, δεν αντιμετωπίζονται το ίδιο τόσα χρόνια;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Η Γεωργία Νικολοπούλου έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ (Α' Πειραιά): Είχα ταχθεί υπέρ των Αλβανών και γενικά των μειονοτήτων τόσο καιρό που άκουγα στις ειδήσεις ότι έκλεβαν κ.λπ., αλλά δεν μπορώ να ξεχάσω μία σκηνή σε ένα ρεπορτάζ, όταν σε μία διαδήλωση κάποιοι Αλβανοί πήγαν να κάψουν την ελληνική σημαία, τη σημαία δηλαδή της χώρας που τους πρόσφερε άσυλο τόσα χρόνια!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Η Βασιλική Πέτσα έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΕΤΣΑ (Νομός Καρδίτσας): Η συμπεριφορά ορισμένων Αλβανών δεν νομίζω ότι χαρακτηρίζει τη γενικότερη συμπεριφορά των Αλβανών. Επειδή κάποιοι έκαψαν μία σημαία, αυτό δεν σημαίνει πως όλοι οι Αλβανοί είναι εναντίον της Ελλάδας. Σε ορισμένα χωριά έχουμε ζήσει την αρμονική συνύπαρξη μεταξύ των τοπικών πληθυσμών και των Αλβανών, καθώς και των μειονοτήτων. Έχουν ανοίξει τα σπίτια τους οι Έλληνες και τους δέχονται. Νομίζω ότι οι Αλβανοί δεν είναι τόσο αρνητικός λαός και δεν επιφέρουν τόσες ζημιές στην ελληνική οικονομία, ούτε οξύνουν το φαινόμενο της εγκληματικότητας. Επειδή ορισμένοι Έλληνες δεν καταδέχονται να δουλέψουν σε ορισμένες δουλειές, παραδείγματος χάριν σε οικοδομές ή σε κτήματα, οι Αλβανοί έχουν καταδεχθεί να κάνουν αυτή τη δουλειά. Δεν νομίζω, λοιπόν, όπως είπα, ότι είναι τόσο αρνητικός λαός!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Η Έφηβος Βουλευτής Σοφία Αρμούτογλου έχει το λόγο.

ΣΟΦΙΑ ΑΡΜΟΥΤΟΓΛΟΥ (Β' Θεσσαλονίκης):

Θέλω να πω, ότι ο παραλληλισμός μεταξύ των Ελλήνων που πήγαν στη Γερμανία ως μετανάστες και των Αλβανών που ήλθαν στην Ελλάδα ίσως, πραγματικά, να είναι απίστευτος. Άλλο μετανάστης και άλλο λαθρομετανάστης! Γιατί οι Έλληνες που πήγαν στη Γερμανία δεν επιδόθηκαν σε βιαιοπραγίες, σε ληστείες και σε τέτοιου είδους πράξεις. Αντιθέτως, ορισμένοι Αλβανοί έκαναν έκτροπα. Δηλαδή, οι πιο βίαιες πράξεις που έχουν σημειωθεί στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια προέρχονται, κυρίως, από Αλβανούς. Αυτό είναι το πρόβλημα. Το θέμα δεν είναι ότι είμαστε ρατσιστές και ότι δεν τους θέλουμε. Ας έλθουν στα χωράφια μας να δουλέψουν, αλλά όχι να μας σκοτώνουν!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Ο Έφηβος Βουλευτής Νικόλαος Μπουσούνης έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΠΟΥΣΟΥΝΗΣ (Νομός Μεσσηνίας):

Θα ήθελα να πω, ότι εμείς οι Έλληνες, ως φιλόξενος λαός, τους δίνουμε στέγη, τους δίνουμε δουλειά, όμως τους αντιμετωπίζουμε ρατσιστικά και τους υποτιμούμε πάρα πολύ. Νομίζω ότι ναι μεν φταίνε οι Αλβανοί για τα εγκλήματα που πράττουν,

όμως αυτοί που τους οδηγούν εκεί είναι οι ίδιοι οι Έλληνες με την υποτιμητική συμπεριφορά τους προς αυτούς και προς τις μειονότητες!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Ο Έφηβος Βουλευτής Βικέντιος Μηλογιαννάκης έχει το λόγο.

ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ ΜΗΛΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ (Α' Αθηνών):

Συμφωνώ σχεδόν με όλα τα παιδιά που μίλησαν πριν από εμένα για τον εξής απλό λόγο, ότι τους Αλβανούς, όπως είπαμε άλλωστε, δεν μπορούμε να τους χαρακτηρίζουμε ως Αλβανούς μόνο και να μην κοιτάζουμε τις προσωπικότητές τους, γιατί ο καθένας έχει την προσωπικότητά του. Κάποιοι Αλβανοί μπορεί να εγκληματούν, αλλά κάποιοι άλλοι ίσως είναι πολύ εργατικοί και άξιοι άνθρωποι!

Επίσης, θέλω να πω γι' αυτόν το συσχετισμό που έγινε μεταξύ Γερμανίας και Ελλάδας. Πρέπει, όμως, να κοιτάζουμε και την υποδομή που είχε η Γερμανία τότε για να υποδεχθεί τους Έλληνες. Δεν είναι καθόλου όμοια με αυτήν που έχουμε εμείς για να υποδεχθούμε τους Αλβανούς. Γι' αυτό ευθύνεται το κράτος!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Η Έφηβος Βουλευτής Μερσίντα Κεραμά έχει το λόγο.

ΜΕΡΣΙΝΤΑ ΚΕΡΑΜΑ (Α' Αθηνών):

Πήρα το θάρρος να μιλήσω, γιατί κατάγομαι η ίδια από τη Βόρεια Ήπειρο και συγκεκριμένα από τους Αγίους Σαράντα.

Θέλω να τονίσω, ότι εύχομαι τα παιδιά που μίλησαν για τους Αλβανούς και την αντιμετώπισή τους από τους Έλληνες να εκφράζουν τα λόγια αυτά πραγματικά μέσα από την καρδιά τους, γιατί δεν νομίζω ότι δεν υπάρχει ρατσισμός. Σίγουρα υπάρχει ρατσισμός στην Ελλάδα και αυτό φαίνεται ιδίως μέσα από τα ΜΜΕ, τα οποία κάνουν τα πράγματα υπερβολικά και προσπαθούν να δείξουν ότι οι Αλβανοί είναι όλοι τρομοκράτες, εγκληματίες. Όμως, δεν είναι έτσι!

Εγώ μένω στην Αθήνα εδώ και έξι - επτά χρόνια με την οικογένειά μου και σας διαβεβαιώνω ότι ζούμε πολύ αρμονικά με τους γείτονες και πραγματικά από το σχολείο μου δεν έχω αντιμετωπίσει κάποια διάκριση. Αλλά και αν ακόμα γινόταν αυτό, είμαι υπερήφανη που είμαι από τη Βόρεια Ήπειρο, γιατί πιστεύω ότι οι ρίζες μας είναι ελληνικές και αυτό το αποδεικνύουν πολλά στοιχεία, όσοι τα γνωρίζουν βέβαια. Άρα, δεν πρέπει να αντιμετωπίζουμε την κατάσταση αυτή με τέτοιο τρόπο. Σίγουρα πρέπει οι Έλληνες να τους δείχνουν την εκτίμησή τους, το σεβασμό τους και να τους δέχονται, όπως δέχονται όλους τους συνανθρώπους τους, γιατί και αυτοί είναι άνθρωποι, όπως και όλοι οι άλλοι.

Όσον αφορά τώρα τους εγκληματίες, τους λαθρομετανάστες και όλους αυτούς που σίγουρα η συμπεριφορά τους δεν είναι σωστή, συμπεριφέρονται έτσι όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και στην Αλβανία, στην ίδια τους τη χώρα και είναι κυρίως αυτοί, οι οποίοι έχουν φύγει από τις φυλακές. Όλοι ξέρετε ότι στην Αλβανία πια δεν υπάρχει κράτος, οπότε πώς μπορεί να υπάρχει έλεγχος;

Τέλος, θέλω να τονίσω, ότι ίσως αυτό οφείλεται στο κόμμα που υπήρχε στην Αλβανία και στα ένστικτα των ίδιων των Αλβανών, γιατί, όπως όλοι ξέρουμε, διαφορετικοί λαοί έχουν διαφορετικές αντιλήψεις, νοοτροπίες και τρόπο ζωής.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Η Έφηβος Βουλευτής Μαρία Γεροδήμου έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ (Νομός Πιερίας):

Γιατί δεν κοιτάμε και την άλλη όψη του νομίσματος; Σκεφτείτε, ποιός Έλληνας θα πήγαινε σε ένα απομακρυσμένο χωριουδάκι για να βοσκήσει πρόβατα με δύο χιλιάδες (2.000) δραχμές την ώρα; Οι Αλβανοί πιστεύω ότι καταλαμβάνουν κάποιες θέσεις, που αλλιώς θα έμεναν κενές, θα υπήρχε πρόβλημα στην Ελλάδα.

Κάτι ακόμα. Μιλήσαμε για την εγκληματικότητα των Αλβανών. Σας φέρνω μπροστά σε μία εικόνα δύο εγκληματιών, ενός Έλληνα και ενός Αλβανού. Ποιον θα καταδικάζατε πρώτο;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Η Έφηβος Βουλευτής Σμαράγδα Μπίλιου έχει το λόγο.

ΣΜΑΡΑΓΔΑ ΜΠΙΛΙΟΥ (Β' Αθηνών):

Θα ήθελα να πω συνοπτικά, ότι από το μεγάλο αριθμό των Αλβανών που έχουν έλθει στη χώρα μας είναι επόμενο να υπάρχει μία μερίδα που παρουσιάζει δυσκολία προσαρμογής και δεν είναι απαραίτητο αυτή να αποτελεί και τον κανόνα.

Από την άλλη πλευρά, όσον αφορά στη ρατσιστική αντιμετώπιση που έχουμε υιοθετήσει, καθοριστικός ήταν ο ρόλος του ελληνικού κράτους σε αυτό, γιατί από την πρώτη στιγμή ο χειρισμός του θέματος της προσέλευσης των Αλβανών μεταναστών στη χώρα μας ήταν λάθος.

Μόνο πρόσφατα, απ' ό,τι βλέπω στις ειδήσεις, έχει γίνει μια προσπάθεια σωστής προσέγγισης, γιατί, απ' όσο όλοι ξέρουμε, από την πρώτη στιγμή οι Αλβανοί δεν είχαν να λογοδοτήσουν σε κανέναν. Ουσιαστικά είναι ανώνυμοι μπροστά στο ελληνικό κράτος. Δεν έχουν στοιχεία και σε περίπτωση που κάνουν κάποιο έγκλημα η αστυνομία δεν μπορεί να τους καταδιώξει, γιατί δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία, ώστε να μπορέσει να τους βρει.

Αυτό έδωσε το ερέθισμα στους Έλληνες να τους αντιμετωπίζουν ρατσιστικά και επιπλέον το ελληνικό κράτος έδωσε το δικαίωμα να τους εκμεταλλευόμαστε, να τους χρησιμοποιούμε ως φθηνά εργατικά χέρια και αυτό, κατά συνέπεια, έδωσε σε κάποιους Έλληνες την αφορμή να συν ότι οι εργοδότες προτιμούν να παίρνουν ως εργάτες τους μετανάστες από τους Έλληνες, τη στιγμή που υπάρχει ένα τόσο μεγάλο πρόβλημα ανεργίας.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Η Ελευθερία Κήλη, της οποίας η τοποθέτηση δημιούργησε την ευχάριστη έκρηξη, δικαιούται να δευτερολογήσει, αλλά θα παρακαλέσω να είναι σύντομη.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΗΛΗ (Νομός Χανίων):

Θέλω να πω ότι αυτό που ειπώθηκε για τη Γερμανία, δεν είναι επιτυχημένο παράδειγμα. Και στην Αμερική, όταν οι Έλληνες πήγαν ως με-

τανάστες να δουλέψουν, διέπρattαν βιαιοπραγίες και εγκληματούσαν, αλλά αυτά φυσικά δεν είναι γνωστά. Σαφώς, κανένας δεν το ξέρει.

Η Ελλάδα από τη στιγμή που μετατράπηκε σε χώρα υποδοχής μεταναστών έχει υιοθετήσει αυτή τη ρατσιστική στάση. Όταν, όμως, ήταν χώρα αποστολής μεταναστών, όλα ήταν πολύ καλά.

Επίσης, θέλω ν' αναφερθώ στην κοπέλα που είπε ότι τους φιλοξενούμε και είμαστε μια φιλόξενη χώρα. Φυσικά και το δέχομαι αυτό, αλλά απλώς στην Κρήτη δεν έχει ακουστεί κάποιο πρόβλημα, όπως στη Βόρεια Ελλάδα. Οι Αλβανοί δεν εγκληματούν, είναι φιλήσχοι άνθρωποι και δεν δημιουργούν προβλήματα. Αντιθέτως, ενισχύουν τη ντόπια οικονομία και καθημερινά αποδεικνύονται χρήσιμοι. Επομένως, πιστεύω ότι αυτή η ρατσιστική αντιμετώπιση είναι αδικαιολόγητη και δεν μπορεί κανένας να αμφισβητήσει αυτό που ζω εγώ.

Επίσης, για τα ΜΜΕ ήθελα να πω ότι τα μικροπαραπτώματα των Αλβανών πολλές φορές τα διογκώνουν. Όχι ότι δεν κάνουν πράγματα πολύ σοβαρά και δεν διαπράττουν εγκλήματα, αλλά πολλές φορές τα διογκώνουν, όταν δεν τα επινοούν και καταλαβαίνετε, πόσο δύσκολο είναι γι' αυτούς τους ανθρώπους να καταφέρουν να προσαρμοστούν κάτω απ' αυτές τις συνθήκες.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Ο Παρασκευάς Πέτρου έχει το λόγο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΠΕΤΡΟΥ (Β' Αθηνών):

Πρώτα απ' όλα, θα ήθελα να εκφράσω τη χαρά μου που συμμετέχω σ' ένα τέτοιο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα, όπως η «Βουλή των Εφήβων», αλλά θα ήθελα να εκφράσω και τη λύπη μου για το εξής γεγονός: Όλοι οι άνθρωποι ασχολούνται μαζί μας για τέσσερις μέρες και μετά όλα ξεχνούνται. Πιστεύω ότι οι περισσότεροι πολιτικοί κάνουν πως μας ακούνε ή αυτοί που μας ακούνε πολύ γρήγορα μας ξεχνάνε.

Εγώ έχω ασχοληθεί με τα άτομα με ειδικές ανάγκες, αλλά επειδή έχουν ειπωθεί πάρα πολλά πράγματα, θα ήθελα να γενικεύσω την έκθεσή μου και να πω κάποια πράγματα που δεν έχουν ακουστεί.

Ήθελα να πω πρώτα απ' όλα, ότι τα δυο κυριότερα προβλήματα είναι ότι πρώτον, δεν γίνεται επαγγελματική αποκατάσταση. Δηλαδή, αυτά τα άτομα χάνουν την ιδιότητα του κοινωνικού όντος. Ο άνθρωπος είναι κοινωνικό ον, αυτά όμως τα άτομα είναι τελικά στο περιθώριο. Δεν υπάρχει καμία επαγγελματική κατάρτιση, ιδίως στα άτομα με ψυχικές ανεπάρκειες που μένουν σε ιδρύματα, περιτριγυρίζονται από ανθρώπους οι οποίοι δεν έχουν γνώσεις ειδικής αγωγής. Έχω ακούσει περιστατικά ατόμων που εξυπηρετούνται από καθαρίστριες ή απλές νοσοκόμες, ενώ επιστήμονες, όπως ψυχολόγοι, επισκέπτονται πολύ σπάνια αυτά τα ιδρύματα.

Θα ήθελα ν' αναφερθώ και στα ΜΜΕ, τα οποία εκμεταλλεύονται με πολύ άσχημο τρόπο την κατάσταση τους. Δηλαδή, στα γνωστά σε όλους μας «παράθυρα» προβάλλουν την κατάσταση αυτών των ατόμων με κάποιες

προφάσεις, δήθεν ανθρωπιστικών ανησυχιών, ενώ στην πραγματικότητα καρπώνονται πάρα πολλά χρήματα μέσω της μεγάλης θεαματικότητας που προκαλούν.

Επίσης, θα ήθελα να μιλήσω για κάτι που ανέφεραν δυο κοπέλες και δεν έχουν σχέση με αυτό το θέμα. Μια κοπέλα είπε ότι οι νέοι σήμερα είναι «λευκοί». Θα ήθελα να κάνω μια παρατήρηση σ' αυτό. Δυστυχώς οι νέοι δεν είναι «λευκοί» και οι μεγάλοι προσπαθούν με τον δικό τους τρόπο να τους βάψουν είτε «κόκκινους» είτε «μπλε», είτε «πράσινους» με διάφορους τρόπους. Δυστυχώς, αυτό γίνεται.

Τέλος, κάποια κοπέλα είπε ότι βαδίζουμε σε σκοτεινή εποχή. Θέλω να πω ότι αν απαισιοδοξούμε, δεν θα καταφέρουμε τίποτα, τελικά. Πρέπει να πούμε ότι βαδίζουμε σε μια λαμπρή εποχή, την οποία εμείς οι νέοι με τον αυθορμητισμό μας θα την αναστήσουμε.

Θα ήθελα να παρακαλέσω όλους εμάς τους νέους να διατηρήσουμε τον αυθορμητισμό μας και να πούμε ένα μεγάλο «όχι» στα μεγάλα πολιτικά παιχνίδια των μεγάλων. Και θέλω, επίσης, να παρακαλέσω όλους αυτούς τους πολιτικούς, οι οποίοι είναι απομακρυσμένοι και κάθονται στις αναπαυτικές τους καρέκλες –μην το πάρετε προσωπικά– να έλθουν στη δική μας θέση και να δουν τα πράγματα με άλλο τρόπο και ιδίως, βέβαια, των ατόμων με ειδικές ανάγκες, γιατί πιστεύω, ότι αν όλοι μπούμε στη θέση αυτών των ατόμων και τους κατανοήσουμε, όλα θα λυθούν.

Τέλος, έχω μια απορία, η οποία δεν έχει σχέση με όλα αυτά, αλλά μου δημιουργήθηκε πριν από μερικές βδομάδες. Η ερώτηση είναι ρητορική και, αν θέλετε, δεν απαντάτε. Γιατί τη Σύνθεση Κειμένων μας την στείλατε με «κούριερ»; Μήπως δεν εμπιστεύεστε τα Ελληνικά Ταχυδρομεία;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Ευχαριστώ τον Παρασκευά Πέτρου για τη μεστή και σύντομη τοποθέτησή του.

Όσον αφορά το «κούριερ», πιστεύω, ότι ήταν οργανωτική επιλογή του Προεδρείου της Βουλής για να κατοχυρωθεί η σύντομη αποστολή τους, εν όψει του τέλους του σχολικού έτους.

Όσον αφορά στα ΕΛ.ΤΑ., πρέπει να σας πω ότι βρίσκονται σε πρόγραμμα εκσυγχρονισμού, το οποίο βαδίζει με αρκετή επιτυχία και σύντομα θα το διαπιστώσετε και ως πολίτες.

Ο Βικέντιος Μηλογιαννάκης έχει το λόγο.

ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ ΜΗΛΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ (Α' Αθηνών):

Ήθελα να πω ότι η ερώτηση του Παρασκευά Πέτρου ήταν ρητορική, όπως είπε, και ο καθένας μπορεί να βγάλει τα συμπεράσματά του.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Χριστιάνα Τσιούρη έχει το λόγο.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΤΣΙΟΥΡΗ (Νομός Λέσβου):

Θα ήθελα να ξαναθυμηθούν οι πολιτικοί κάτι που είχε πει ο Ηράκλειτος. Είχε πει, λοιπόν: «Αν όσα είπα δεν τα ακούσατε μόνο με τα αυτιά σας, αλλά και με την ψυχή σας, τότε υπάρχει κάτι που λέ-

γεται ακοή». Ελπίζω ότι αυτό θα το θυμηθούν οι πολιτικοί και μετά απ' αυτές τις τρεις μέρες.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Η Αγγελική Παπαλαμπρακοπούλου έχει το λόγο.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

(Νομός Αχαΐας): Θα ήθελα να ρωτήσω κάτι τον Παρασκευά. Είπε ότι οι νέοι δεν είναι «λευκοί» και θα ήθελα να μου πει, ποιο χρώμα θα τους απέδιδε.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΠΕΤΡΟΥ (Β' Αθηνών): Κανένα, φυσικά, γιατί πιστεύω ότι οι νέοι πρέπει να είναι αγνοί και λευκοί, αλλά, δυστυχώς, δεν είναι, γιατί οι μεγάλοι προσπαθούν να τους εμπλέξουν σε κάποια πολιτικά παιχνίδια. Το έχουμε δει και στην τηλεόραση και είναι σε όλους μας γνωστό.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αχαΐας): Αυτό είχα και εγώ υπόψη μου όταν είπα ότι ένα λευκό πανί, όπως είναι οι νέοι, γίνεται μαύρο, όταν ακουμπήσει σ' ένα σκοτεινό χώρο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Λαμπρά.

Η Σοφία Αρμούτογλου έχει το λόγο.

ΣΟΦΙΑ ΑΡΜΟΥΤΟΓΛΟΥ (Β' Θεσσαλονίκης):

Δεν θα μπορούσαμε να βάλουμε στους νέους μια πληθώρα χρωμάτων, κόκκινο, πράσινο, γαλάζιο, τουρκουάζ, όλα τα χρώματα; Εξ άλλου, οι νέοι έχουν ένα πλήθος ιδεολογιών, δέχονται ένα πλήθος μηνυμάτων και νομίζω, ότι αρκετά απ' αυτά τα ενστερνίζονται και δεν γίνονται οπαδοί μιας ιδεολογίας, αλλά πολλών ιδεολογιών.

Επομένως, νομίζω ότι η πολυχρωμία είναι το καλύτερο χρώμα που μπορεί να αποδοθεί στους νέους τους σημερινούς και όχι η απουσία χρώματος, που είναι το λευκό.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Απόστολος Κακλαμάνης εισέρχεται στην Αίθουσα).

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Καλωσορίζουμε τον κύριο Πρόεδρο της Βουλής.

Η Αικατερίνη Κούρεντα έχει το λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΟΥΡΕΝΤΑ (Νομός Τρικάλων):

Θα είμαι πολύ σύντομη. Ήθελα να πω ότι μιλώντας για τους Αλβανούς δεν είμαστε απόλυτοι. Πιστεύουμε ότι υπάρχουν και καλοί Αλβανοί αλλά και εγκληματίες, αλλά, δυστυχώς, όλα τα γεγονότα αποδεικνύουν ότι μάλλον οι εγκληματίες υπερτερούν.

Επίσης, μιλήσαμε για χρηματική εκμετάλλευση. Όταν προσλαμβάνονται σε κάποια δουλειά, ο μισθός τους καθορίζεται κατόπιν συμφωνίας. Δεν παίρνουν κάποιον με τη βία και του λένε: «Έλα, θα δουλέψεις με τόσα χρήματα».

Θα ήθελα να πω και κάτι για την προβολή των Αλβανών από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Κατά καιρούς έχει αποδειχθεί ότι τους έχουμε βοηθήσει πάρα πολύ, ιδιαίτερα όπως στο πρόσφατο παράδειγμα με το κοριτσάκι που το είχαν απαγάγει. Το κανάλι που το προέβαλε περισσότερο συγκέντρωσε κάποια χρήματα και βοήθησε την οικογένεια, αλλά γενικότερα τα μέσα

μαζικής ενημέρωσης έχουν προβάλει τους Αλβανούς και ιδιαίτερα τις πράξεις τις αγαθές που έχουν κάνει. Γι' αυτό δεν μπορούμε να λέμε ότι δεν υπήρξε υποστήριξη απ' αυτά.

Σχετικά με το ότι καλούμαι να διατυπώσω τη δική μου γνώμη, εγώ δεν ασχολήθηκα με κάποιο θέμα κοινωνικών υποθέσεων. Άρα, θα ήθελα να με συγχωρήσετε για την προχειρότητα του λόγου μου. Είναι κάτι που το σκέφτηκα αυτή τη στιγμή.

Τον 19ο αιώνα πέθανε ο Θεός. Τον 20ό αιώνα πέθανε ο άνθρωπος. Ο 19ος αιώνας ήταν ο αιώνας των αναζητήσεων, ο 20ός των απελευθερώσεων. Τα πρώτα δεσμά, από τα ο-ποία απελευθερώθηκε ο άνθρωπος, ήταν αυτά της ανθρωπιάς. Γυρίσαμε πλέον όλοι στη δουλειά του ενστίκτου.

Αυτό μπορεί να το αποδείξουν πολλά γεγονότα. Θα ήθελα να σας πω ότι στον κινηματογράφο κατέρριψαν ρεκόρ εισπράξεων ταινίες, όπως το «Βασικό Ένστικτο» ή η «Σιωπή των Αμνών». Η τελευταία ταινία είχε ως θέμα της ένα δια-νοούμενο καννίβαλο. Αυτές οι ταινίες, όπως είπα και πριν, είχαν ρεκόρ εισπράξεων απίστευτο. Μια ακόμη ταινία, που αποδεικνύει ότι η τεχνολογία μπορεί να μας οδηγήσει πίσω στην εποχή των δεινοσαύρων, είναι το «Jurassic Park», που και αυτό είχε επιτυχία.

Πιστεύω ότι δεν μπορούμε να μιλάμε σήμερα για ποιότητα ζωής, μια και στην εποχή, στην οποία ζούμε, ο άνθρωπος θηριοποιείται και ζητά την ποιότητα ζωής στα έπιπλα, στα αυτοκίνητα και όχι στα βιβλία και στους φίλους.

Αυτά ήθελα να πω.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Στη συνέχεια θα γίνουν κάποιες μονόλεπτες παρεμβάσεις.

Η Ελευθερία Κήλη έχει το λόγο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΗΛΗ (Νομός Χανίων):

Ούτε καν μονόλεπτη θα είναι η παρέμβασή μου. Ειπώθηκε από τη συνάδελφο ότι υπερτερούν οι Αλβανοί που εγκληματούν. Θα ήθελα να διαφωνήσω. Νομίζω ότι υπερπροβάλλονται οι Αλβανοί που εγκληματούν και όχι ότι υπερτερούν.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Η Ελένη Ιακωβίδου έχει το λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΙΑΚΩΒΙΔΟΥ (Α' Θεσσαλονίκης):

Λέγομαι Ιακωβίδου Ελένη. Δεν καταλαβαίνω κάτι. Τόση ώρα έχουν μιλήσει αρκετά παιδιά και η απαισιοδοξία έχει πλημμυρίσει το χώρο εδώ. Συνέχεια κατηγορούμε το κράτος, κατηγορούμε τους Αλβανούς, κατηγορούμε τα πάντα. Άκουσα προ ολίγου να λέγεται ότι έχουν πεθάνει οι άνθρωποι. Αν είναι δυνατόν!

Εμείς είμαστε νέοι. Εμείς κουβαλάμε την ελπίδα και εδώ μέσα η ελπίδα έχει χαθεί. Πίστευα ότι θα έρθω εδώ και θα γεμίσω ελπίδες, θα με ανεβάσει αυτός ο χώρος. Αισθάνομαι πολύ «πιεσμένη», πείτε το «πιεσμένη», χάλια, «down». Πως να το πω; Πολύ χάλια!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Χρήστος Νικολόπουλος.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Λακωνίας):

Λέγο-

μαι Χρήστος Νικολόπουλος, έχω έρθει από τη Σπάρτη, από τη Λακωνία, και θα ήθελα να μιλήσω για ένα πολύ δημοφιλές θέμα, πρόβλημα μάλλον, το οποίο όμως δεν έχει πολυαναφερθεί. Είναι η ανεργία.

Η ανεργία είναι ένα πρόβλημα, το οποίο όλοι γνωρίζουμε. Οι γονείς προσπαθούν να εξοπλίσουν τα παιδιά με τα κατάλληλα εφόδια, ξένες γλώσσες, φροντιστήρια, έτσι ώστε να μπορέσουν να αντεπεξέλθουν στην κοινωνία του αύριο, που όλοι φοβούνται.

Βλέπω ότι το φαινόμενο είναι τόσο έντονο, ώστε υπάρχει μια πάρα πολύ μεγάλη στροφή από τη νεολαία στις στρατιωτικές σχολές, δηλαδή στο σίγουρο μέλλον. Οι βάσεις των σχολών αυτών, όπως φαίνεται από τις γενικές εξετάσεις, έχουν σταδιακά ανέβει. Ακόμη βλέπουμε, ότι πολλοί παγούχοι αναζητούν οποιασδήποτε μορφής εργασία.

Εγώ προβληματίστηκα πολύ, όταν άκουσα ότι ο μαθηματικός, που είχα φέτος, δούλευε πριν σε σούπερ μάρκετ, χωρίς να θέλω να υποβαθμίσω τη θέση που μπορεί να έχει ένας άνθρωπος μέσα σε ένα σούπερ μάρκετ.

Όλα αυτά τα φαινόμενα, όμως, δείχνουν ότι το πρόβλημα της ανεργίας είναι πολύ βαθύ. Και πιστεύω ότι ταυτόχρονα αυτό είναι κάτι που πρέπει να προβληματίζει και να θέσει ως ισχυρό όπλο το μάθημα «Σ.Ε.Π.». Όπως βλέπουμε, όμως, είναι και αυτό ένα τμήμα της παιδείας, η οποία αιμορραγεί.

Έτσι και η ανεργία αποτελεί παράλληλα αλυσίδα, με κρίκους πολλά προβλήματα. Πρώτο και κύριο πρόβλημα πιστεύω ότι είναι ο ρατσισμός. Στην αρχή το θεωρούσα άδικο, μέχρι που μίλησα με έναν άνθρωπο ο οποίος δουλεύει με-ροκάματο στην οικοδομή. Δεν θέλω να μιλήσω για Αλβανούς, αλλά αυτός ο άνθρωπος μου είπε ότι οι ξένοι έχουν ρίξει κατά πολύ τις τιμές, με αποτέλεσμα να παραμερίζουν τους άλλους.

Εγώ δεν είμαι υπέρ αυτής της άποψης, ούτε είμαι ρατσιστής και το βλέπω υπό το πρίσμα του ότι και αυτοί στην πατρίδα τους δεν ήταν άνεργοι; Αν περνούσαν καλά εκεί, θα ήταν λαθρομετανάστες; Θα έρχονταν εδώ;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Ρόζα Γαργαλάκου έχει το λόγο.

ΡΟΖΑ ΓΑΡΓΑΛΑΚΟΥ (Α' Πειραιά): Θα ήθελα να παρατηρήσω, σε σχέση με το μάθημα « Στοιχεία Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Σ.Ε.Π.)», ότι στο δικό μου σχολείο, όπως και σε πολλά άλλα, διδάχθηκε τέσσερις ώρες όλο το χρόνο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Ελευθερία Κήλη έχει το λόγο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΗΛΗ (Νομός Χανίων): Εγώ θα ήθελα να πω ότι σε εμάς το μάθημα το δίδασκε ο γυμναστής και κάναμε μόνο δυο ώρες, όταν ήρθε ο γυμναστής, και γυμναστής στο σχολείο μας ήρθε το Δεκέμβρη.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Μαρία Γεροδήμου έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ (Νομός Πιερίας): Σχετικά με όλους αυτούς τους σχολιασμούς περί της ανεργίας, θα ήθελα να σας αναφέρω ένα περιστατικό που το έζησα.

Στη γειτονιά μου, στην πόλη μου, ένας κύριος ήταν πολλά χρόνια άνεργος. Είχε μια πενταμελή οικογένεια και φυσικά δεν μπορούσε να τη θρέψει. Έκανε απεγνωσμένες προσπάθειες, για να βρει μια δουλειά, αλλά για μερικούς λόγους που δεν θα ήθελα να τους αναφέρω, δεν τα κατάφερε. Η λύση ήταν να αυτοκτονήσει. Αυτό φυσικά δεν πήρε δημοσιότητα, αλλά δεν μπορείτε να φανταστείτε, πόσο μας είχε ταράξει όλους. Είναι αυτονόητο πόσο βαθιά πρέπει να προβληματιστούμε γι' αυτό το οξύτατο πρόβλημα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Θεοφάνης Πρεκατές έχει το λόγο.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΠΡΕΚΑΤΕΣ (Νομός Χαλκιδικής): Λέγομαι Θεοφάνης Πρεκατές και θα ήθελα να πω ότι δεν δόθηκε αρκετή βαρύτητα στο μάθημα του Σ.Ε.Π., για να μας διδάξουν και να μας δείξουν τα επαγγέλματα, τα οποία αρμύζουν στον καθένα και το τι θα ήταν κατάλληλο να ακολουθήσει ο καθένας, όπως επίσης και τα καινούργια επαγγέλματα, τα οποία αρχίζουν να υπάρχουν στην κοινωνία. Δεν μας δόθηκαν τα εφόδια στο μάθημα «Σ.Ε.Π.».

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Δεν θα δώσω άλλο το λόγο για παρεμβάσεις, γιατί είμαι βέβαιος ότι οι συνάδελφοί σας Έφηβοι Βουλευτές της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων θα βάλουν το θέμα πάρα πολύ εύστοχα στην Ολομέλεια.

Το λόγο έχει ο Βικέντιος Μηλογιαννάκης.

ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ ΜΗΛΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ (Α' Αθήνας): Γειά σας. Λέγομαι Μηλογιαννάκης Βικέντιος, είμαι από την Αθήνα, από το 9ο Λύκειο.

Κατ' αρχάς, δεν έχω προετοιμάσει τίποτε και θα ήθελα να ζητήσω συγγνώμη γι' αυτό, αλλά θέλω να πω τις απόψεις μου γι' αυτά που μου γεννήθηκαν στη σκέψη, όταν μιλούσαν τα υπόλοιπα παιδιά.

Θα ήθελα να κάνω και κάποιες παρατηρήσεις γενικότερα για τη διαδικασία και συγκεκριμένα για το χρόνο, που χτυπάει συνέχεια. Αυτό είναι ενοχλητικό, μας αποσπάει την προσοχή το κουδούνι που χτυπάει συνεχώς.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Είπαμε ότι είστε «Βουλευτές». Πρέπει να προσαρμοστείτε. Έτσι δουλεύουν εδώ οι Βουλευτές.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Πρέπει να βάλετε το χρόνο από την αρχή, «κλέβετε» χρόνο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο κύριος Πρόεδρος είναι γαλαντόμος και στους Βουλευτές.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Όχι τόσο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Κύριε Μηλογιαννάκη, συνεχίστε.

ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ ΜΗΛΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ (Α' Αθήνας): Θα ήθελα να κάνω πρώτα κάποιες γενικές παρατηρήσεις.

Αναφέρθηκε, πρώτον, ότι τα πάντα εξαρτώνται από μας. Δηλαδή, σε οτιδήποτε πρόβλημα που αφορά την κοινωνία κι αν αναφερθούμε, κύριοι υπαίτιοι είμαστε εμείς. Μπορεί να συνεισφέρει το κράτος θετικά ή

αρνητικά, αλλά δεν μπορούμε να το κατηγορούμε και να διώχνουμε από εμάς τα προβλήματα που δημιουργούμε εμείς.

Κι ένα δεύτερο, που θα ήθελα να πω, έχει σχέση και με την έκθεση που έγραψα. Τα πάντα στην κοινωνία αλληλοσυνδέονται, γι' αυτό δεν θέλω να μιλήσω για ένα θέμα συγκεκριμένο, γιατί δεν μπορείς να ξεχωρίσεις ένα θέμα, τον ρατσισμό ας πούμε, και να τον αποξενώσεις από όλα τα υπόλοιπα.

Ειπώθηκε πριν –σαν προτροπή μάλλον για σας– ότι στη Βουλή δεν υπάρχει ειδική προετοιμασία για τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Είπατε ότι θα το συζητήσετε κάπως.

Αλλά ήθελα να σας κάνω μία ερώτηση και να μου απαντήσετε τώρα. Υπάρχει δυνατότητα να εκλεγεί κάποιος Βουλευτής, αν είναι άτομο με ειδικές ανάγκες;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Έχουμε Βουλευτή που είναι άτομο με ειδικές ανάγκες, τον κ. Κουρουμπλή.

ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ ΜΗΛΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ (Α' Αθήνας):
Και πού κάθεται;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Έχει πρόβλημα με την όρασή του, είναι τυφλός.

ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ ΜΗΛΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ (Α' Αθήνας):
Ευχαριστώ πολύ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Όσον αφορά στην παρέμβαση που έγινε πριν, γιατί δεν υπάρχει ράμπα στην Αίθουσα της Βουλής για τα άτομα με ειδικές ανάγκες, ο Πρόεδρος, που είναι εδώ, το ακούει.

Ορίστε, συνεχίστε.

ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ ΜΗΛΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ (Α' Αθήνας):
Δεν ξέρω κατά πόσο το προσέξαμε, αλλά μία κοπέλα ανέφερε κάτι για τη θανατική ποινή.

Είμαι εντελώς εναντίον αυτής της άποψης, γιατί οι άνθρωποι δεν είναι θεοί. Δεν μπορούν να κρίνουν, ποιος πρέπει να ζήσει και ποιος πρέπει να πεθάνει, ανεξάρτητα από το έγκλημα που έχει κάνει. Είμαι κάθετος σε αυτό το θέμα, δεν ξέρω κατά πόσο συμφωνούν οι υπόλοιποι.

Επίσης, για το χάσμα των γενεών που αναφέρθηκε στην αρχή, πιστεύω ότι φταίνε οι γονείς από το μέρος τους, αλλά δεν είναι οι μόνοι υπαίτιοι. Υπεύθυνοι γι' αυτό το πράγμα είμαστε και εμείς, γιατί επηρεαζόμαστε πολύ από τα νεότερα πράγματα και από την αμερικανική κουλτούρα. Αυτό μας κάνει αναγκαστικά να απομακρυνόμαστε από τις θέσεις που υποστηρίζουν οι γονείς μας. Δεν μπορεί να έχουμε τις ίδιες θέσεις για κάποια πράγματα που δεν είχαν ακούσει καν αυτοί, εφόσον δεν είχε έρθει αυτή η κουλτούρα σε εμάς. Πρέπει να το προσέξουμε αυτό και πρέπει να το αποφύγουμε.

Επίσης, θέλω να μιλήσω για την πόλη όπου ζούμε, την Αθήνα. Εγώ ζω στην Αθήνα, αλλά πιστεύω ότι και οι άλλες πόλεις δεν διαφέρουν πολύ. Δεν ξέρω τι προσπάθειες γίνονται για τις συγκοινωνίες ή τα ταχυδρομεία, αλλά

πιστεύω ότι η πόλη που ζούμε είναι χάλια και για να την αλλάξουμε πρέπει να υπάρξει αποκέντρωση. Και πρέπει να υπάρξει η αποκέντρωση, γιατί δεν είναι δυνατόν να ζει ο μισός πληθυσμός στην Αθήνα. Απαραίτητη προϋπόθεση για να υπάρξει αποκέντρωση είναι να φροντίσει γι' αυτό το κράτος. Είναι ένα από τα πράγματα που δεν μπορεί να το ρυθμίσει ο καθένας μόνος του. Πρέπει να φροντίσει γι' αυτό το κράτος. Πρέπει να υπάρχει η κατανομή του πληθυσμού σε όλες τις περιοχές, γιατί υπάρχουν περιοχές, όπως οι αγροτικές, όπου μένουν τρία άτομα, δεν μπορούν να φροντίσουν τη γη και πεινάνε και υπάρχουν περιοχές, όπου υπάρχει ανεργία. Αυτό πρέπει να προσεχθεί και να ισοβαθμισθεί. Στις αγροτικές περιοχές υπάρχουν δουλειές, που ίσως θα έπρεπε να καλυφθούν από αυτούς που είναι άνεργοι στην πόλη. Γιατί να είναι στην πόλη άνεργοι, εφόσον μπορούν να βρουν δουλειά στην επαρχία;

Τελειώνει και ο χρόνος μου...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Ολοκληρώστε.

ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ ΜΗΛΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ (Α' Αθήνας):
Δεν μπορώ να πιάσω άλλο θέμα. Ευχαριστώ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Ευχαριστούμε και εμείς. Όσον αφορά στη θανατική ποινή, που ακούστηκε από προλαλήσασα συναδέλφισσά μας, θεωρώ ότι ήταν εν τη ρύμη του λόγου. Σε όλον τον πολιτισμένο κόσμο έχει καταργηθεί η θανατική ποινή.

Διεξοδική συζήτηση θα έχουν την ευκαιρία να κάνουν οι συνάδελφοί σας στην Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, που θα τοποθετηθούν και θα συνθέσουν –πιστεύω– αυτό που ισχύει και θα ισχύει και στην πατρίδα μας: Όχι στη θανατική ποινή.

Βλέπω ότι θέλετε το λόγο για πολλές παρεμβάσεις. Για λίγα δευτερόλεπτα θα δίνω το λόγο σε καθένα.

Το λόγο έχει ο Χρήστος Νικολόπουλος.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Λακωνίας):
Θα ήθελα να σταθώ σε αυτό που ειπώθηκε πριν, για την αγροτιά.

Δεν ξέρω αν το είδαν τα υπόλοιπα παιδιά, εγώ πάντως είδα πολλές διαφημίσεις στα κανάλια που παρακινούν, γενικά, τους πολίτες να πιάσουν την τσάπα στο χέρι και να ανέβουν στα τρακτέρ.

Από την άλλη όμως, αλλάζοντας κανάλι είδα μπλόκα αγροτών–νομίζω όσα ήταν στο Άργος–που παραπονιόντουσαν για την τιμή των προϊόντων τους. Δεν ξέρω αυτό τι μπορεί να δείξει.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Το λόγο έχει η Βασιλική Πέτσα.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΕΤΣΑ (Νομός Καρδίτσας): Δεν νομίζω ότι όλες οι μη πολιτισμένες χώρες χρησιμοποιούν ακόμα θανατική ποινή, γιατί και ορισμένες πολιτείες των Ηνωμένων Πολιτειών την χρησιμοποιούν, και δεν νομίζω ότι είναι απολίτιστη χώρα.

Απλώς αντιλαμβάνονται αλλιώς τα μέτρα εναντίον της εγκληματικότητας.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Εγώ θα κρατήσω την άποψή μου, ότι όλες οι πολιτισμένες χώρες έχουν καταργήσει την ποινή του θανάτου.

Η Αικατερίνη Στασινάκη έχει το λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΤΑΣΙΝΑΚΗ (Β' Αθήνας): Εγώ θα συμφωνήσω με σας, κύριε Πρόεδρε. Δεν πιστεύω ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες, που έχουν μια ιστορία μόνο 200 χρόνων, μπορούν να συγκριθούν με τον ευρωπαϊκό χώρο, όπου οι λαοί προέρχονται από την αρχαιότητα και γνωρίζουν πολύ καλύτερα τα πράγματα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Αγγελική Παπαλαμπρακοπούλου έχει το λόγο.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αχαΐας): Θεωρείτε ότι η Ελλάδα είναι μία πολιτισμένη χώρα; Απευθύνομαι προσωπικά σε σας, κύριε Πρόεδρε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ρωτάτε εμένα;

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αχαΐας): Ναι, κύριε Πρόεδρε. Ερωτώ, αν η Ελλάδα θεωρείται μία πολιτισμένη χώρα;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Σαφέστατα θεωρείται.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αχαΐας): Πιστεύετε, επίσης, ότι η Βουλή, το Κοινοβούλιο είναι εκπρόσωπος αυτής της πολιτισμένης χώρας; Απαντήστε μονολεκτικά.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Σαφώς.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αχαΐας): Το γεγονός ότι καταργούμε κάτι, σημαίνει ότι δεν το αποδεχόμαστε; Μονολεκτικά πάλι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Σαφώς.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αχαΐας): Τότε γιατί, όταν ακούστηκε η επιβολή της θανατικής ποινής για τον Οτσαλάν, δεν υπήρξε καμία αντίδραση;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ποιος το είπε αυτό;

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αχαΐας): Ενωανάδραση, όχι μελόγια, αλλά με πράξεις.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Δηλαδή;

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αχαΐας): Δηλαδή μία Ευρώπη που να εισβάλλει με πρέσβεις στην Τουρκία, με διπλωμάτες, με πολιτικούς, με τα πάντα και να διεκδικήσουν τα ανθρώπινα δικαιώματα που όλοι αποδεχόμαστε – και το ζούμε καθημερινά – ότι αυτή τη στιγμή καταπατούνται. Σας φέρνω ένα πολύ απλό παράδειγμα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Αυτό, όπως αντιλαμβάνεσθε, δεν θέλει μονολεκτική απάντηση.

Είναι σαφές ότι η Ευρώπη και η πατρίδα μας ασκεί πιέσεις για να μην εκτελεστεί η ποινή που απεφασίσθη από τη μη δίκη που έγινε, γιατί δεν έγινε δίκη, έγινε παρωδία δίκης.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αχαΐας): Το αποτέλεσμα θα τα δείξει όλα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το αποτέλεσμα θα το δούμε. Περιμένουμε.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Θα ήθελα να δώσω μία απάντηση στην νεαρά «Βουλευτή».

Θα πρέπει να ξέρεις ότι ένας από τους σημαντικούς λόγους που προβάλλει και η Ελληνική Κυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση και αποτελεί την αιτία της μη αποδοχής της Τουρκίας ως υποψήφιας χώρας - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι ακριβώς αυτό, ότι δε σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα. Αυτό το λέω, για να το ξέρετε, ότι δηλαδή η Τουρκία γι' αυτόν το λόγο ακόμη δεν έχει καταστεί υποψήφια χώρα της Ε.Ε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Σταυρούλα Τσίβου έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΤΣΙΒΟΥ (Β' Αθήνας): Θα ήθελα να σας απευθύνω μία ερώτηση διόλου ρητορική και θα ήθελα μία απάντηση. Θα σταθώ λίγο στο θέμα που αναφέρθηκε για τους Βουλευτές με ειδικές ανάγκες.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Ζητώ το λόγο, γιατί πρέπει να κάνω μία παρέμβαση, η οποία δεν είναι κριτική για σας, αγαπητέ συνάδελφε. Ο σκοπός αυτής της διαδικασίας είναι να διατυπώσουν τις απόψεις τους τα παιδιά, και όχι εμείς. Οι ερωτοαποκρίσεις δεν προβλέπονται από τη διαδικασία μας και νομίζω ότι θα είναι πιο χρήσιμο να μιλούν τα παιδιά, να λένε ό,τι πιστεύουν ελεύθερα, για να κερδίζεται χρόνος.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Αυτό γινόταν μέχρι τώρα, κύριε Πρόεδρε.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΤΣΙΒΟΥ (Β' Αθήνας): Τότε να πο κάτι χωρίς να θέσω ερώτηση, γιατί η απάντηση είναι έκδηλη φαντάζομαι. Το είδα με τα μάτια μου. Μπορεί ένας τυφλός Βουλευτής να καθήσει σε μία θέση του Κοινοβουλίου άνετα και να πει τις απόψεις του, όπως άλλωστε και κάποιος άλλος αξιοσέβαστος συνάδελφος. Αλλά ένα άτομο με ειδικές ανάγκες, που κάθεται σε αναπηρικό αμαξίδιο, είναι άκρως αδύνατο να λάβει κανονική θέση στην Αίθουσα του Κοινοβουλίου, όπως οι υπόλοιποι Βουλευτές, και αυτό το αποδείξατε με τη θέση που έχουν τα παιδιά με ειδικές ανάγκες που ήρθαν σήμερα εδώ. Ευχαριστώ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Ρόζα Γαργαλάκου έχει το λόγο.

ΡΟΖΑ ΓΑΡΓΑΛΑΚΟΥ (Α' Πειραιά): Νομίζω ότι δεν θα έπρεπε καν να συζητάμε γι' αυτό το θέμα, γιατί είναι η Δ' Σύνοδος της Βουλής των Εφήβων. Αν δεν κάνω λάθος, από τον πρώτο χρόνο είχαν εμφανισθεί παιδιά που κάθονταν σε αναπηρικό καροτσάκι και έπρεπε το πρόβλημα να έχει ήδη λυθεί. Ευχαριστώ πολύ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Η Μαρία Γεροδήμου έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ (Νομός Πιερίας): Θα ήθελα να εκφράσω ένα παράπονο. Κατά πόσο ο θεσμός της Βουλής των Εφήβων είναι αποτελεσματικός, εφόσον βαθμολογείτε τις απόψεις μας; Από ό,τι ξέρω, οι εργασίες μας έχουν βαθμολογηθεί. Αυτό δεν το κρίνω αποτελεσματικό. Νομίζω μάλιστα, ότι είναι αντιπαιδαγωγικό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Έχετε να προτείνετε κάτι άλλο; Πώς θα επιλεγούν οι Βουλευτές;

ΜΑΡΙΑ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ (Νομός Πιερίας): Η βαθμολογία με πειράζει. Στα σχολεία γίνονται συζητήσεις για να καταργηθεί η βαθμολογία. Δεν ξέρω εσείς πώς το κρίνετε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Να μου πείτε, πώς θα γίνει η επιλογή.

ΜΑΡΙΑ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ (Νομός Πιερίας): Εγώ πρέπει να βρω αυτή τη λύση; Δεν ξέρω, μου βάζετε δύσκολα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Ήσασταν δεκαεννέα χιλιάδες νέοι και έπρεπε να είναι τριακόσιοι πενήντα. Πώς θα γινόταν αλλιώς;

ΜΑΡΙΑ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ (Νομός Πιερίας): Να γίνει με κλήρωση. Δεν θεωρείτε τις απόψεις όλων των παιδιών αξιοσέβαστες;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Βεβαίως.

ΜΑΡΙΑ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ (Νομός Πιερίας): Γιατί να μην γίνει μία κλήρωση; Πιστεύω ότι όλα τα παιδιά που πήραν μέρος πρέπει να ανταμειφθούν.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Η Γεωργία Νικολοπούλου έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ (Α' Πειραιά):
Ονομάζομαι Νικολοπούλου Γεωργία, είμαι από το Νομό Αττικής, από το Ζάννειο Λύκειο Πειραιά. Το θέμα, με το οποίο είχα ασχοληθεί και στην έκθεση και θα ασχοληθώ και τώρα, είναι η αντιμετώπιση της νεολαίας.

Η νεολαία έχει βρεθεί στο εδώλιο του κατηγορουμένου από πολλούς ανθρώπους αρκετές φορές. Κύριο μέρος του κατηγορητηρίου που της απαγγέλλεται είναι πως έχουμε πολλές ελευθερίες και αυτό είναι που μας χαλάει. Μα, αν υπάρχει κάτι που δημιουργεί προβλήματα και επικίνδυνες καταστάσεις, δεν είναι οι ελευθερίες που έχουμε, αλλά οι ελευθερίες που δεν έχουμε. Και αυτό γιατί οι ελευθερίες κάνουν τον άνθρωπο κοινωνικό, ικανό να κρίνει σωστά, να ελέγχει τα κοινά, να ξεχωρίζει το καλό από το κακό.

Το να μη μας δίνουν ελευθερία είναι συνώνυμο με τη σκλαβιά, την καταπίεση και το σκοταδισμό. Αλλίμονο στο καθεστώς που λειτουργεί με ανθρώπους φιμωμένους, τυφλούς και χωρίς ελεύθερη σκέψη.

Γι' αυτό μάθετέ μας να σκεπτόμαστε ελεύθερα, για να σκέφτεται ελεύθερα ολόκληρη η κοινωνία. Όπως έχει γράψει ο ποιητής Ρήγας Φεραίος, «όποιος ελεύθερα συλλογάται, συλλογάται σωστά».

Ένα άλλο πρόβλημα που καταλογίζεται στους νέους είναι αυτό της διαφθοράς. Η αλήθεια όμως είναι πως οι νέοι είναι θύματα της διαφθοράς, δεν την δημιουργούν οι ίδιοι. Οι νέοι δεν είναι αυτοί που θεωρούν τα ναρκωτικά καλύτερα από τα ιδανικά. Οι νέοι αντίθετα δεν φοβούνται τα ιδανικά ούτε είναι αυτοί που σπρώχνουν τους ανερμάτιστους νέους στην εσχάτη απελπισία, στα οικονομικά και ψυχολογικά αδιέξοδα που οδηγούν στη βία.

Διαφθορά δεν είναι η αγάπη των δύο νέων που δοκιμάζουν τα φερά τους στο συνασθηματικό στερέωμα. Διαφθορά δεν είναι η οικειότητα μεταξύ τους ούτε η ανάγκη να χαρούν ό,τι ωραίο έπλασε η δημιουργία.

Εμείς πιστεύουμε ότι ο παλιός τρόπος ζωής έκανε τους νέους ανθρώπους να είναι υποκριτές και δειλοί, ένας τρόπος ζωής που μας έκανε να συνειδητοποιήσουμε, πόσο δύσκολα κερδίζεται το κάθε βήμα του ανθρώπου για την ελευθερία και την πρόοδο. Το παλιό καθεστώς έκανε χιλιάδες γυναίκες και παιδιά να υποφέρουν τα πάνδεινα, όπως υπέφεραν, εξάλλου, και οι φτωχοί από την άγρια εκμετάλλευση των πλουσίων, ώστε να φθάσουμε στο σημείο να μεταβάλλουμε την πατρική εξουσία, ή μάλλον πατρική τυραννία, σε πατρική μέριμνα, να κατακτήσουμε, να στερεώσουμε και να ευρύνουμε τη Δημοκρατία, την κοινωνική ισότητα και την ισότητα των δύο φύλων.

Όμως, πολλοί δεν λαμβάνουν υπόψη τους πως οι αγώνες αυτοί έγιναν από ανθρώπους στη δική μας ηλικία. Φτάνουμε σε σημείο να θέλουμε να μιλήσουμε και να μας κλείνουν το στόμα. Να θέλουμε να αντιδράσουμε και να μας δένουν χειροπόδαρα. Να θέλουμε να σκεφτούμε και να μας νεκρώνουν τον εγκέφαλο. Αυτή η συμπεριφορά πολλές φορές μας αδρανοποιεί.

Έτσι, τώρα οι εχθροί μας θα τρίβουν τα χέρια τους, γιατί αυτό επιδιώκανε: Μία αδιάφορη, απονευρωμένη, αλλοτριωμένη, απολιτική νεολαία, χωρίς ρίζες, ιδανικά, πίστη και μαχητικότητα. Στα μέτρα του δικού τους ζεπεσμού.

Βέβαια, η σημερινή νεολαία δεν είναι άπογη. Έχει ελαττώματα και αδυναμίες, όπως οτιδήποτε εξελισσόμενο. Κοιτάξετε, όμως, τα προτερήματά της και ενθαρρύνετέ τα. Δεν σας ζητάμε να μας χειροκροτήσετε, αλλά να μη μας αδικείτε. Και πάνω απ' όλα, μην ξεχνάτε τις ευθύνες σας. Τι κόσμο μας κληροδοτήσατε και περιμένετε να τα καταφέρουμε χωρίς υποστήριξη;

Κλείνοντας, κάτι που πρέπει όλοι να θυμόμαστε: Το παιδί δεν είναι αντικείμενο ούτε ιδιοκτησία κανενός. Είναι μία ύπαρξη που ζητά αγάπη και καθοδήγηση. Δώστε τα απλόχερα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Η Ελευθερία Κήλη έχει το λόγο για λίγα δευτερόλεπτα.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΗΛΗ (Νομός Χανίων): Ήθελα να πω ότι οι ερωτήσεις που τέθηκαν ήταν περισσότερο ρητορικές, δηλαδή τα παιδιά δεν ζητούσαν κάποια απάντηση. Απλώς, είναι και αυτός ένας τρόπος να παρουσιάσουν τις απόψεις τους.

Ήθελα να θέσω κι εγώ μια τέτοια ερώτηση: Κατά πόσο θεωρείτε εσείς πολιτισμένη την κοινωνία μας, την ελληνική κοινωνία –μόνο και μόνο επειδή έχει καταργηθεί στην Ελλάδα η θανατική ποινή;– τη στιγμή που οι έμποροι ναρκωτικών, ενώ η ποινή τους είναι είκοσι και τριάντα χρόνια, βγαίνουν μετά από δύο χρόνια σαν κύριοι; Πώς το βλέπετε αυτό;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ρητορική ήταν η ερώτηση, δεν θα υπάρξει απάντηση.

Η Ελένη Ιακωβίδου έχει το λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΙΑΚΩΒΙΔΟΥ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Προηγούμενος η συνάδελφός μου μίλησε για ελευθερία, όπως ήδη ξέρουμε, όμως, η ελευθερία του ενός σταματάει εκεί που αρχίζει η ελευθερία του άλλου. Σήμερα γίνεται κατάχρηση αυτής της ελευθερίας.

Εδώ τόση ώρα δεν κάνουμε τίποτε άλλο, παρά να παρουσιάζουμε τα νιάτα σαν αιώνια θύματα, χωρίς να ξέρουμε ότι πραγματικά δεν είναι τόσο «λευκά». Ας δώσω κι εγώ ένα χρώμα, όπως έδωσαν οι προηγούμενοι.

Η «Βουλή των Εφήβων» πρέπει να πάψει να είναι Βουλή της μισαλλοδοξίας και ματαιοδοξίας και απομίμηση της Βουλής των Ελλήνων, γιατί έτσι πραγματικά είναι.

Τέλος, ήθελα να ρωτήσω προσωπικά εσάς, εάν πιστεύετε ότι σε τέσσερις μέρες θα λυθούν όλα αυτά τα προβλήματα, αφού απλώς το μόνο που κάνουμε συνέχεια είναι να επαναλαμβάνουμε τα ίδια και τα ίδια πράγματα. Πιστεύετε ότι σε τέσσερις ημέρες εμείς εδώ, ως αντιπρόσωποι των νομών, των σχολείων μας, θα λύσουμε όλα τα προβλήματα που μας απασχολούν, προβλήματα που δεν λύθηκαν σε χρόνια; Το πιστεύετε; Πιστεύετε ότι αυτός ο θεσμός έπρεπε να είναι μόνο τέσσερις μέρες, για ένα τόσο μικρό χρονικό διάστημα και μια τόσο μικρή μερίδα νέων, που πραγματικά δεν αντιπροσωπεύουμε το σύνολο; Έτσι πιστεύω, τουλάχιστον, και παρακαλώ να μου απαντήσετε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Με την άδεια του κυρίου Προέδρου της Βουλής, θέλω να πω ότι τα προβλήματα δεν θα λυθούν σε τέσσερις μέρες, αλλά με το γνήσιο λόγο σας, τον επιθετικό, θα τα αναδείξετε περαιτέρω και θα ευαισθητοποιήσετε όσους πρέπει να ευαισθητοποιηθούν.

Θα πρέπει, όμως, να διαφυλάξετε τη διαδικασία και να προχωρήσουμε παρακάτω, γιατί δεν έχουμε αρκετό χρόνο.

Η Σοφία Αρμούτογλου έχει το λόγο.

ΣΟΦΙΑ ΑΡΜΟΥΤΟΓΛΟΥ (Β΄ Θεσσαλονίκης): Θέλω να μιλήσω για το θέμα της υγείας, το οποίο δεν θίχτηκε καθόλου σ' αυτή τη συνεδρίαση και απορώ, πραγματικά, γιατί. Αν και δεν έχω σημειώσει να αναφερθώ σ' αυτό το θέμα στη «Βουλή των Εφήβων», θέλω όμως να το θίξω.

Η υγεία δικαιολογημένα θεωρείται ως ύψιστο αγαθό στην κοινωνία μας και ένα είδος πολυτελείας, που έχει εκλείψει στις μέρες μας. Τα νοσοκομεία, παρ' όλη την πρόοδο την επιστημονική και την τεχνολογική, δεν είναι πλήρως επανδρωμένα, άλλες φορές δεν λειτουργούν και

άλλες δεν έχουν το κατάλληλο προσωπικό για να λειτουργήσουν σωστά.

Ο ελληνικός λαός, συνοψίζοντας τη σοφία του σε μία παροιμία, λέει: «Κάλλιο φτωχός και υγιής, παρά πλούσιος και ασθενής». Το γερό θεμέλιο, πάνω στο οποίο μπορεί να στηριχθεί η οργάνωση και λειτουργία ενός υγιούς κράτους, είναι η υγεία του ίδιου του λαού. Γιατί, λοιπόν, η σημερινή κυβέρνηση, οι παλαιότερες κυβερνήσεις, τόσο καιρό δεν φρόντισαν για την υγεία μας; Ας μην χρησιμοποιούμε μόνο λόγια, αλλά και επιχειρήματα, για να τα τεκμηριώσουμε.

Στη Θεσσαλονίκη, απ' όπου κατάγομαι, έχει κτισθεί ένα καταπληκτικό νοσοκομειακό συγκρότημα, το Νοσοκομείο Παπαγεωργίου. Παρ' όλο που οι εργασίες αποπεράτωσής του έχουν ολοκληρωθεί εδώ και δύο χρόνια, δεν λειτουργεί. Λένε ότι είναι νομικό πρόσωπο, υπάρχουν προβλήματα κ.λπ.

Στην Καβάλα υπάρχει ένα Ψυχιατρείο, το οποίο πάλι δεν λειτουργεί, γιατί δεν υπάρχει κατάλληλος διευθυντής. Τώρα ποιος είναι ο κατάλληλος διευθυντής και ποια τα κριτήρια για την ανάδειξή του, αυτό είναι άλλη υπόθεση.

Το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο της Καβάλας, ούτε αυτό λειτουργεί, γιατί μαλώνουν οι πανεπιστημιακοί καθηγητές με τους νοσοκομειακούς, αν θα λειτουργήσουν σ' αυτό διάφορες μονάδες του γενικού νοσοκομείου.

Γενικώς, «τρωγόμαστε» για το τίποτα. Έχουμε άξιους επιστήμονες, η Ελλάδα έχει να επιδείξει πολλούς άξιους επιστήμονες, το έχει αποδείξει καθ' όλη τη διάρκεια της ιστορίας της και παρ' όλα αυτά μαλώνουμε για το ποιος θα γίνει διευθυντής, για το ποιος θα αναλάβει τα ηνία της εξουσίας.

Επιπλέον, αξονικοί τομογράφοι έχουν καταστραφεί εδώ και δώδεκα χρόνια, έχουμε ελλείψεις σε νοσοκομειακά υλικά και δεν υπάρχει πρόνοια να επισκευαστούν, ή κάποιος να εισηγηθεί να αγοραστούν τα κατάλληλα μηχανήματα.

Η Ελλάδα είναι η χώρα στην οποία γεννήθηκε η ιατρική. Ο Ιπποκράτης ήταν αυτός που έβαλε γερά θεμέλια στην επιστήμη αυτή και ωστόσο, η Ελλάδα δεν έχει να επιδείξει τρομερά επιτεύγματα. Ακούσαμε πριν λίγο για τους Αρμένιους να λένε πως βρήκαν το φάρμακο για την καταπολέμηση του ιού του AIDS. Αν το βρήκαν, μπράβο τους, τους αξίζουν τα μεγαλύτερα συγχαρητήρια, γιατί είναι ένας λαός που δεν έχει χρήματα και παρ' όλα αυτά κατάφερε αυτά που κατάφερε. Η Αγγλία, η Γαλλία, η Αμερική έχουν τόσα λεφτά, που τα βγάζουν από τους πολέμους στην ουσία, παρουσιάζουν επιτεύγματα, αλλά δεν αξίζουν τίποτα. Όταν ένα μικρό κράτος κάνει μία ανακάλυψη και προβληθεί μ' αυτήν, σ' αυτό πρέπει να δώσουμε συγχαρητήρια.

Επιπλέον, θέλω να αναφερθώ και στην κατάσταση που επικρατεί στα νοσοκομεία. Οι νοσοκόμες, οι γιατροί, δεν αντιμετωπίζουν τους ασθενείς όπως πρέπει. Υπάρχει το «φακελάκι». Έχει γίνει ο μόνος τρόπος για να αντιμετωπίσει ένας ασθενής το πρόβλημά του αποτελεσματικά. Και γιατί να γίνεται αυτό, παρακαλώ; Πρέπει δηλαδή εγώ να έχω λεφτά, να

τους λαδώσω, για να με προσέξουν οι γιατροί; Πρέπει να τους δώσω «φακελάκι»; Δεν έχουμε όλοι ίση μεταχείριση; Ποια είναι η κοινωνική πρόνοια του κράτους; Δεν πρέπει να προσέξει αυτό το θέμα; Δεν πρέπει να προσέξει για ένα θέμα τελείως ρατσιστικό; Ο φτωχός δεν μπορεί να δώσει «φακελάκι». Και αν το κάνει, θα πρέπει να στερηθεί από το εισόδημά του. Μόνον οι πλούσιοι μπορούν να έχουν τη σωστή αντιμετώπιση στο θέμα της υγείας;

Επιπλέον, με τα μηχανήματα, που δεν είναι καλά, δεν μπορούμε να έχουμε σωστή διάγνωση και με τα κλινικά συμπτώματα οι γιατροί είναι αναγκασμένοι να αποφανθούν για το πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο ασθενής τους. Γι' αυτό παρατηρείται και το φαινόμενο να καταφεύγουν πολλοί είτε σε ιδιωτικά ιατρεία είτε στο εξωτερικό, για να κάνουν χειρουργικές επεμβάσεις. Αν είναι δυνατόν! Η Ελλάδα έχει τρομερούς –θα το πω πολλές φορές– επιστήμονες.

Αυτά ήθελα να πω, ίσως ήταν λίγο δηκτικός ο λόγος μου. Δεν χρησιμοποίησα αυτόν τον λόγο για να σηκώσω θύελλα αντιδράσεων, αλλά απλώς να πω την άποψή μου, που τόσο καιρό, δυστυχώς, δεν μπορούσε να ακουστεί. Ευτυχώς που τώρα ακούστηκε και ελπίζω τώρα να την συμεριστούν οι υπεύθυνοι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Πρόεδρος της Βουλής, κ. Απόστολος Κακλαμάνης, έχει το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων): Στο λίγο χρόνο που μπόρεσα να παρακολουθήσω την Επιτροπή σας –ελπίζω και αύριο να μπορέσω να είμαι εδώ– ήθελα να σας συγχαρώ, γιατί με τόλμη, με ειλικρίνεια, με αυθορμητισμό, όπως ταιριάζει στην ηλικία σας και στις εμπειρίες σας, διατυπώνετε τις απόψεις σας.

Ο σκοπός αυτού του θεσμού είναι ακριβώς αυτός. Να σας δώσει τη δυνατότητα της ελεύθερης, της θαρραλής και με το νεανικό θράσος –με την καλή έννοια– να διατυπώσετε ό,τι πιστεύετε.

Εάν, μέσα από αυτή τη διαδικασία αυτών των ημερών, κατακτήσετε έστω και σε ελάχιστο βαθμό τη διάθεση να συμμετέχετε πιο ενεργά στα κοινά, θα βγείτε από το στενό κύκλο, όπου μπορεί κάποιος από σας να είστε εγκλωβισμένοι. Είστε έφηβοι, σε ένα χρόνο θα ψηφίζετε, σε μερικά χρόνια θα είστε ενεργοί πολίτες, παραγωγικά –σας το εύχομαι και το ελπίζω– μέλη της κοινωνίας ως επιστήμονες ή άλλως πως εργαζόμενοι και αυτό που οφείλει η πολιτεία να σας δώσει –και αυτό προσπαθεί να κάνει η Βουλή των Ελλήνων από την πλευρά της– είναι η κοινωνικοποίηση, όπως λέμε.

Νομίζω ότι δεν πρέπει κανείς να ενοχλείται και όταν ακούει υπερβολές και όταν ακούει λάθη από νέους ανθρώπους. Μακάρι τα λάθη και οι υπερβολές αυτής της ηλικίας να είναι αυτής της τάξεως.

Όπως ξέρετε, δυστυχώς, όλοι περάσαμε την ηλικία αυτή. Διατρέχει κανείς κινδύνους για πολύ σοβαρότερα,

πολύ επώδυνα λάθη και για τον ίδιο και για την κοινωνία. Θέλω να το τονίσω αυτό, γιατί αυτό που περισσότερο χρειάζεται από σας είναι η τόλμη, η εμπιστοσύνη στην άποψή σας και η ελευθερία της έκφρασης. Αυτές, όμως, τις δυνατότητες, θερμά σας παρακαλώ, να μην τις εκχωρήσετε σε κανέναν. Να είναι οι δικές σας απόψεις ανεπηρέαστες και από το θόρυβο της αγοράς και από τους τίτλους των εφημερίδων και από τα φλας της τηλεόρασης, που ξέρουμε όλοι πολύ καλά, όπως σας το είπα και χθες, ότι δεν μπαίνουν, δυστυχώς, κατά κανόνα, στην ουσία, δεν μπαίνουν στο βάθος των πραγμάτων, αλλά μόνο στους τίτλους, στην επικεφαλίδα. Εγώ πιστεύω ότι εσείς είστε σε θέση ως νέοι άνθρωποι να προχωρήσετε στο βάθος και να βάλετε, όπου χρειάζεται, τον δάκτυλο επί τον τύπον των ήλων. Να καυτηριάσετε εκεί που πρέπει, να ενθαρρύνετε εκεί που πρέπει. Ό,τι καλό, ό,τι ελπιδοφόρο υπάρχει σε αυτόν τον τόπο –γιατί είναι ο δικός σας τόπος, είναι ο τόπος στον οποίο εσείς θα ζήσετε, εσείς θα δημιουργήσετε, εσείς θα αλλάξετε σε τελική ανάλυση ό,τι είναι στραβό–δεν πρέπει να το διαχωνουμε στο περιθώριο, να το απωθούμε, πρέπει να το αναδεικνύουμε. Μαζί με το λάθος και το σωστό. Έτσι είμεθα αντικειμενικότεροι και έτσι αισθανόμαστε ότι λειτουργούμε δημιουργικά, όπως λέμε στο «μύθο» της «Βουλής των Εφήβων»: «Η φαντασία στην εξουσία». Όχι το πάθος, όχι τα απωθημένα, όχι ο ατομισμός, όχι ο εγωκεντρισμός, «η φαντασία στην εξουσία». Και νομίζω ότι διαθέτετε αρκετή φαντασία, λιγότερα οπωσδήποτε πάθη από εμάς τους μεγάλους, λιγότερα κουβαλάτε στην πλάτη σας απ' ό,τι εμείς και μπορείτε να είστε χρήσιμοι και στον εαυτό σας και σε αυτούς που θα διαβάσουν τις απόψεις σας. Κάποιος από σας είπε, αν σε τέσσερις μέρες μπορούν να λυθούν όλα τα προβλήματα. Δυστυχώς, τα προβλήματα μιας κοινωνίας δεν λύνονται –ίσως να πει κανείς και ευτυχώς, γιατί η ζωή είναι για να λύνονται προβλήματα και να δημιουργούνται καινούργια προβλήματα, αυτό σημαίνει ζωή, αυτό σημαίνει κοινωνική εξέλιξη– δεν θα λυθούν σε τέσσερις μέρες, όπως δεν λύνονται σε τέσσερα χρόνια θητείας μιας Βουλής των Ελλήνων. Αυτό, όμως, που γίνεται τέσσερις μέρες είναι ότι αποκτάτε εσείς μια μοναδική εμπειρία, ότι αρκετές χιλιάδες παιδιών προσήγγισαν αυτή την εμπειρία, είχαν και αυτοί μία τέτοια εμπειρία και πολλοί, και από πλευράς πολιτείας και από πλευράς κοινωνίας, μπορούν να επωφεληθούν, αν το θέλουν. Αν δεν το θέλουν, κακό στο έργο τους οι μεν, στα προβλήματά τους οι δε, κάνουν. Μπορούν να επωφεληθούν από τις απόψεις σας, από τους προβληματισμούς σας, από τα συναισθήματα, από όλα αυτά τα χαρακτηριστικά, κατ' εξοχήν, μιας νεανικής προσωπικότητας που ξετυλίγεται μπροστά μας.

Και πάλι σας συγχαίρω και σας καλώ με αισιοδοξία, φαντασία και πείσμα να συνεχίζετε στη ζωή σας.

Θα τα πούμε και αύριο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Χριστιάνα Τσιούρη.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΤΣΙΟΥΡΗ (Νομός Λέσβου): Ονομάζομαι Τσιούρη Χριστιάνα, έρχομαι από τη Λέσβο, φοιτώ στο Ενιαίο Λύκειο της Καλλονής.

Το θέμα που ασχολήθηκα και στην έκθεσή μου είναι τα ναρκωτικά και έθιξα κυρίως κάποιους νόμους που έχουν ψηφισθεί για την καταπολέμηση των ναρκωτικών και για το τι ωθεί τους νέους στο να κάνουν χρήση ηρωίνης.

Τι είναι τα ναρκωτικά: Είναι κάποια επικίνδυνα φάρμακα που παρήχθησαν με νόμιμο και επιστημονικό τρόπο, όπως μορφίνη, ηρωίνη, βαρβιτουρικά, αμφεταμίνες, με σκοπό τη χημική αποκατάσταση των διαταραχών του ανθρώπου, οι οποίες προκαλούνται από αυτή την ίδια την κοινωνία.

Τα ναρκωτικά προσφέρουν στο χρήστη μια κατάσταση ευφορίας, απομακρύνοντας το άγχος και την αβεβαιότητα. Μα αυτό κάνει ως έναν ελεγχόμενο βαθμό και το βάλιουμ. Άλλωστε, γιατί να ζεις, αφού μπορείς να ταφείς με δέκα δολάρια, όπως διαφήμιζε στις ΗΠΑ μία εταιρεία τελετών το μακάβριο προϊόν της. Τελικά, αυτό που έχει σημασία είναι η εμπορική συναλλαγή.

Να μη ξεχνάμε, ότι το διεθνές εμπόριο ναρκωτικών κατέχει τη δεύτερη θέση από άποψη κερδών μετά το διεθνές εμπόριο όπλων, σημειώνοντας ετήσια εκκαθάριση στα κέρδη πεντακόσια δισεκατομμύρια δολάρια. Ένα γεγονός που κατακρίνεται συχνά από τους μαθητές είναι ότι οι μεγάλοι δεν μπορούν να μας δώσουν μία ικανοποιητική απάντηση για τη ζωή, τη στιγμή που εμείς καταλαβαίνουμε ότι η ζωή αυτή είναι άρρωστη.

Θέλουμε μία απάντηση με την προσωπική σας στάση και συμπεριφορά, που δεν θα προέρχεται από το πώς θα θέλετε να βλέπουμε τα πράγματα, αλλά από την προσωπική σας αξιοπρέπεια, τη γενναιότητά σας να μας πείτε την αλήθεια κατάματα, «χύμα» απέναντί μας.

Η τραγική ειρωνεία, βέβαια, είναι ότι όλοι είναι παντογνώστες και λένε λόγια του αέρα. Συχνό παράδειγμα είναι ότι κάποιοι γονείς και εκπαιδευτικοί στα σχολεία μιλάνε με πάθος, λες και κατέχουν όλες τις γνώσεις. Όμως ξεχνάνε, ότι στο σπίτι που θα πάνε το βράδυ θα πάρουν και τα ηρεμιστικά, θα καπνίσουν, θα πιούν, όλα αυτά που πριν κάποιες ώρες τα καταδίκάζαν. Άλλωστε, η τοξικομανία μεταξύ νέων δεν αποτελεί κάποιο εφηβικό βίτσιο, κατά τη γνώμη μου, αλλά, αντίθετα, τη φυσική προέκταση της νόμιμης τοξικομανίας των ενηλίκων.

Πρόκειται, φυσικά, για τις ενδιάμεσες μεταβλητές της τοξικομανίας, δηλαδή για το ποτό και το τσιγάρο της μαμάς και του μπαμπά.

Θα αφήσω τώρα αυτό το θέμα και θα θίξω ένα άλλο, με τις νομοθεσίες που έχουν ψηφιστεί.

Ο νόμος π.χ. 1729/87 νομοποίησε τα ναρκωτικά. Πιστεύω πως η νομιμοποίηση των ναρκωτικών υποδηλώνει παραίτηση της κοινωνίας από την ενεργητική αναμέτρηση με το πρόβλημα που η ίδια γέννησε και συντηρεί.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Τι εννοείτε λέγοντας «νομιμοποίηση των ναρκωτικών»;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΤΣΙΟΥΡΗ (Νομός Λέσβου): Χωρίσατε με έναν άλλο νόμο τα ναρκωτικά σε σκληρά και μαλακά. Τα μαλακά είναι νόμιμα...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ποιος το λέει αυτό;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΤΣΙΟΥΡΗ (Νομός Λέσβου): Σε κάποιους νόμους το διάβασα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Όχι, δεν υπάρχει τέτοιο πράγμα. Παρακαλώ συνεχίστε.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΤΣΙΟΥΡΗ (Νομός Λέσβου): Εντάξει, τέλος πάντων.

Ζητάμε μια κοινωνία ελεύθερη από τα ναρκωτικά και όχι μια κοινωνία όπου θα είναι ελεύθερα τα ναρκωτικά και θέλουμε οι ναρκομανείς να είναι ισάξια μέλη αυτής της κοινωνίας.

Ο νόμος 2161/93 διαχώρισε τα ναρκωτικά σε σκληρά, όπως είναι η ηρωίνη, η μορφίνη, το κράχ, το LSD, έκσταση και άλλα και στα μαλακά, όπως είναι τα αγγολυτικά, το χασίς, τα βαρβιτουρικά. Πιστεύω, πως αν κανείς αρχίζει από τα μαλακά σιγά-σιγά εθίζεται και φθάνει στα σκληρά.

Τέλος, θα ήθελα να επισημάνω, ότι ο σύγχρονος τρόπος ζωής ωθεί τους νέους στα ναρκωτικά. Όταν ένα παιδί ξυπνάει και σου λένε να λύσεις κάποια πρόβλημα που δεν τα έχεις δημιουργήσει ο ίδιος και όταν είσαι είκοσι ετών και δεν μπορείς, θα πας αλλού. Θα ψάξεις να βρεις κάποια άλλη λύση. Δεν μπορείς να συμβιβαστείς. Παιρατείσαι.

Επίσης, υπάρχει έλλειψη ισοτιμίας στην κοινωνία για τους ναρκομανείς. Πιστεύουν ότι ως πολίτες του κόσμου πρέπει να είναι ισότιμοι. Και αυτοί πρώτοι νιώθουν την αδικία και δεν συμβιβάζονται. Αυτόματα νιώθουν την περιθωριοποίηση. Όλοι τους περιθωριοποιούν. Και σ' αυτήν την αγωνιώδη προσπάθεια για να βγούν από την αλλοτρίωση και την κοινωνική μιζέρια, ο μόνος δρόμος για φυγή είναι η άλλη διάσταση. Και όμως προσπαθούν, προσπαθούν να καταργήσουν έναν κόσμο όπου ισχύει ο ισχυρός κανόνας μιας αβάστακτης αποξένωσης, που το κάθε τι βρίσκεται μακριά από το κάθε τι. Πασχίζουν, έστω σπασμωδικά, έστω με την αισθησιακή γνώση της βίας, για την οποία μίλησε ο Τζίμ Μόρισον. Ναι, πασχίζει να βρεθεί, να σμίξει, να συνυπάρξει, να μιλήσει, να συνεννοηθεί, να βγει από την κόλαση της ανάγκης, να ξεφύγει από τα κρατητήρια του αυτοαφανισμού. Και εμείς τι κάνουμε; Γινόμαστε συνένοχοι στο θάνατό τους. Τι μπορούμε να κάνουμε; Πρέπει να τους αγκαλιάσουμε, να τους απλώσουμε το χέρι, για να πάνε να ζουν στην περιφρόνηση. Να τους αγγίξουμε και να τους κοιτάξουμε κατάματα για να διώξουμε το φόβο του θανάτου. Με τη μοναξιά, την απομόνωση και το διαχωρισμό, τους καταδικάζουμε.

Ο Γουάιλντ είχε πει: «Υπάρχει μια γη των πεθαμένων και μια γη των ζωντανών». Η μόνη γέφυρα είναι η αγάπη. Ας

προσπαθήσουμε να κτίσουμε αυτές τις γέφυρες μαζί, ενήλικες και νεολαία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Βασιλική Πέτσα έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΕΤΣΑ (Νομός Καρδίτσας): Το θέμα που εθίγη δεν έχει καμιά σχέση με αυτό που θα θίξω τώρα, γιατί πιστεύω ότι πριν κρίνουμε άλλους πρέπει να κρίνουμε εαυτούς.

Το φαινόμενο που με προβλημάτισε είναι ο δογματισμός και ο φανατισμός που επέδειξαν ορισμένοι Έφηβοι Βουλευτές και με θλίβει ιδιαίτερα.

Το πνεύμα του απόλυτου και του αυταρχικού που χαρακτηρίζει τη συμπεριφορά των νέων και οι τυποποιημένες εκφράσεις που χρησιμοποιούνται δεν συνάδει με τον αυθορμητισμό τους και δεν συμπλέει με τη γενικότερη απαίτηση για ανανέωση και πρωτοτυπία. Κατακρίνουμε την έλλειψη ελευθερίας και υποδεικνύουμε την ανάγκη για ουσιαστικά περιθώρια ελεύθερης έκφρασης. Είμαστε, όμως, έτοιμοι να εκμεταλλευτούμε τις όποιες ελευθερίες, ή μήπως εγκλωβιζόμαστε στο στείο συντηρητισμό;

Το ριζοσπαστικό και ρηξικέλευθο πνεύμα των εφήβων μένει συγκαλυμμένο και οι ομιλίες των Εφήβων Βουλευτών –μερικές τουλάχιστον– παραπέμπουν σε αντίστοιχες των ενήλικων Βουλευτών και είναι κοινότυπες.

Καλώ όλους να εγκαταλείψουν τη σοβαροφάνεια και την επιτήδευση και να εκφραστούν με λόγια της καρδιάς με την αυθεντικότητα και ευαισθησία που τους χαρακτηρίζει. Και πήρα αφορμή γι' αυτό από τις ρητορικές ερωτήσεις, γιατί πιστεύω ότι ήρθαμε εδώ για να πάρουμε απαντήσεις και όχι μόνο να ρωτήσουμε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ως ένα βαθμό, πήρατε και απαντήσεις.

Ο Γεώργιος Καρακωνσταντής έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΚΩΝΣΤΑΝΤΗΣ (Νομός Τρικάλων): Το θέμα, για το οποίο θα μιλήσω, είναι το δημογραφικό. Και επισημαίνω τη δυσάρεσκέιά μου για το γεγονός ότι στην Επιτροπή των πενήντα εννέα ατόμων δεν έθιξε κανείς το πρόβλημα αυτό, αν και το δημογραφικό τείνει να γίνει ο εχθρός εντός των πυλών, ο χειρότερός μας εχθρός, αν λάβουμε υπόψη μας και τον εξ ανατολών κίνδυνο.

Για να είμαστε πιο σαφείς, ο δείκτης των γεννήσεων 1,4 παιδιά ανά γυναίκα σε περίοδο αναπαραγωγικής ηλικίας κατέχει τη δεύτερη θέση στην Ευρώπη. Για την αναπλήρωση και μόνο των γενεών είναι απαραίτητο ο δείκτης των γεννήσεων να ανέβει στο 2,1 παιδιά. Έχει υπολογιστεί, εξάλλου, με τους παραπάνω αριθμούς ότι το 2020 ο πληθυσμός της Ελλάδας θα μειωθεί κατά τριακόσιες εξήντα χιλιάδες και από 10,4 εκατομμύρια θα φθάσει στα 10,1. Αντίθετα, ο πληθυσμός της Αλβανίας θα ανέρθει στα 9,5 εκατομμύρια και της Τουρκίας στα 81,7.

Αν λάβουμε, όμως, υπόψη μας και τους τέσσερις χιλιάδες νεκρούς, τους εξήντα χιλιάδες τραυματίες από

τροχαία κάθε χρόνο και αν λάβουμε υπόψη ότι στη χώρα μας γεννιούνται εκατό χιλιάδες παιδιά και γίνονται τριακόσιες χιλιάδες εκτρώσεις, ενώ στην τριτοκοσμική Τουρκία μόλις δέκα οκτώ χιλιάδες, φανταζόμαστε το επιπλέον μέγεθος του προβλήματος.

Οι συνέπειες αυτών των δημογραφικών διαφορών θα είναι σύντομα τρομακτικές με εμφάσεις τόσο στην κοινωνική, όσο και στην οικονομική ζωή της χώρας. Κατ' αρχήν τα εθνικά μας θέματα θα ενταθούν σε σχέση, κυρίως με την Τουρκία, όσο και με την Αλβανία, αφού η αμυντική ικανότητα και η θωράκιση της χώρας μας θα είναι μειωμένη, εξαιτίας της μείωσης των στρατεύσιμων, των φρουρών της χώρας μας. Παράλληλα, οξύνονται τα πληθυσμιακά κενά, ιδίως στις παραμεθόριες περιοχές, με κίνδυνο να καλυφθούν αυτές με αλλοδαπούς εξαιτίας της λαθρομετανάστευσης στη χώρα μας, η οποία θα γίνει πιο έντονη, κάτι που ήδη συντελείται στη Θράκη, δημιουργώντας, έτσι, ερείσματα για τους επίβουλους γείτονές μας για διεκδίκηση αυτών των περιοχών.

Επίσης, απεμπολούνται οι ελπίδες για ανανέωση, αφού οι ελπιδοφόροι νέοι, οι οποίοι θα αναλάβουν τη σκυτάλη της εξουσίας και θα συνεχίσουν την μακράιωνα ιστορία του τόπου τους, είναι πλέον λιγοστοί.

Μειώνεται ο αριθμός των μαθητών στα σχολεία και αυτό αποδεικνύεται από γεγονότα, όπως ότι στο νομό μου, ειδικά φέτος, δεν λειτούργησαν δεκατρία δημοτικά και έξι νηπιαγωγεία, ενώ έχει ήδη προταθεί από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση η κατάργηση άλλων οκτώ δημοτικών και έχει αποφασιστεί ο υποβιβασμός άλλων τεσσάρων δημοτικών για την επόμενη σχολική χρονιά.

Η λύση που προτείνω είναι η θέσπιση ενός ειδικού ταμείου, το οποίο θα συγκεντρώνει πόρους:

Πρώτον, από δωρεές των απανταχού Ελλήνων.

Δεύτερον, από έναν ειδικό φόρο που θα επιβληθεί σε επιχειρήσεις που εμπορεύονται ή παράγουν είδη που έχουν ως καταναλωτές παιδιά, των οποίων ο τζίρος συνεχώς μειώνεται και που ευχαρίστως θα το δεχθούν, αφού θα δούν να αυξάνεται ο τζίρος τους σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Τρίτον, από κρατικούς πόρους που μπορούν να βρεθούν από την κλιμακοποίηση του συντελεστή φορολογίας, αναλογικά με τον αριθμό των παιδιών της κάθε οικογένειας.

Τέταρτον, από πόρους που ήδη διαθέτει το κράτος για τους πολύτεκνους.

Πέμπτον, από το Ταμείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφού το πρόβλημα είναι πανευρωπαϊκό.

Η διαχείριση αυτού του Ταμείου θα ανατεθεί σε Επιτροπή, αποτελούμενη από δικαστικούς, επιστήμονες, εκπροσώπους της Εκκλησίας και των πολυτέκνων και οι πόροι του θα επενδύονται σε ομόλογα και σε άλλες ασφαλείς επενδύσεις. Τα έσοδα του Ταμείου αυτού θα χρησιμοποιηθούν για την αύξηση του επιδόματος του τρίτου παιδιού και για τη δανειοδότηση για αγορά ή κατασκευή κατοικίας, με μακροπρόθεσμη εξόφληση του κεφαλαίου, πέρα από κίνητρα για το τρίτο

παιδί. Το όλο πρόγραμμα, βέβαια, πρέπει να ξεκινήσει πιλοτικά από τη Θράκη, όπου τα προβλήματα είναι πιο έντονα. Επειδή, όμως, τα τροχαία δυστυχήματα επιτείνουν το πρόβλημα, προτείνω για την πρόληψή τους τα εξής:

Αυστηρές εξετάσεις για την απόκτηση διπλώματος και επανεξέταση των οδηγών ανά πέντε έτη. Να ενταχθεί ως ειδικό μάθημα η κυκλοφοριακή αγωγή στα σχολεία και να δημιουργηθούν αυτοκινητοδρόμια, όπου οι οδηγοί θα μπορούν να παρακολουθούν σεμινάρια ασφαλούς οδήγησης.

Επίσης, προτείνω την έκδοση ενός ειδικού βιβλίου από την Τροχαία με σκοπό την επισήμανση των επικίνδυνων σημείων του οδικού δικτύου, το οποίο μπορεί να γίνει με την τοποθέτηση ειδικών πινακίδων στα σημεία αυτά.

Τέλος, προτείνω την ύπαρξη ειδικού γραφείου στα διόδια, όπου οι οδηγοί θα μπορούν να εκθέτουν τα παράπονά τους.

Όλοι οι φορείς είναι αναγκαίο να συνειδητοποιήσουν το μέγεθος του προβλήματος. Γιατί, πώς στο μέλλον θα υπάρξουμε εμείς ως Έλληνες; Πώς θα συνεχιστεί η ιστορία του Έθνους μας, όταν εμείς οι νέοι δεν είμαστε ικανοποιητικοί σε αριθμό; Ποια άλλωστε είναι η ομορφιά του κόσμου χωρίς παιδιά; Εμπρός, λοιπόν, γιατί τα παιδιά έχουν θέση στη ζωή, για μια Ελλάδα ισχυρή, για μια Ελλάδα με μέλλον.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Η Αικατερίνη Στασινάκη έχει το λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΤΑΣΙΝΑΚΗ (Β' Αθηνών): Σε όλα τα θέματα, για τα οποία μιλήσαμε προηγουμένως, όπως για τα ναρκωτικά, για τη θέση της γυναίκας, για τους ανθρώπους με ειδικές ανάγκες, για την ξενοφοβία και την ανεργία, διέκρινα κάποια ίχνη ρατσισμού. Δηλαδή, η ρίζα όλων αυτών των προβλημάτων βρίσκεται στο ρατσισμό, είτε αυτός είναι φυλετικός είτε θρησκευτικός είτε κοινωνικός.

Όλοι γνωρίζουμε ότι κατά καιρούς η νεότερη ιστορία στιγματίστηκε από τέτοια γεγονότα. Οι Ευρωπαίοι άποικοι αντιμετώπισαν τους έγχρωμους ως κατώτερους φυλετικά και τους εξόντωσαν. Οι Αμερικάνοι εξολόθρευσαν τους Ινδιάνους. Ρατσιστική ήταν η αντιμετώπιση των Μαύρων στην Αφρική με το λεγόμενο «απαρτχάιντ», η εξόντωση των Αρμενίων από τους Τούρκους, των Ελλήνων του Πόντου και της Πόλης από τους Τούρκους και φυσικά η εξόντωση εκατομμυρίων Εβραίων από τη ρατσιστική αντίληψη του Χίτλερ. Όλοι καθημερινά βιώνουμε το φαινόμενο του ρατσισμού.

Έχουμε διαχωριστεί σε οικονομικά ανώτερες και κατώτερες ομάδες, ανάλογα με το πολιτιστικό μας επίπεδο. Διάφορες μειονότητες και παρεπιδημούντες λαοί αντιμετωπίζονται στην Ελλάδα ρατσιστικά, είτε προέρχονται από τον τρίτο κόσμο είτε είναι τσιγγάνοι είτε προέρχονται από γειτονικά μας κράτη. Υπάρχει ακόμα και ο διαχωρισμός των επαγγελματιών σε πνευματικά και χειρωνακτικά, ενώ τόσες άλλες κοινωνικές ομάδες, όπως οι ομοφυλόφιλοι, οι φορείς του AIDS, οι ναρκομανείς, ακόμα και οι

γυναίκες, παρ' όλη τη συνταγματική κατοχύρωση των δικαιωμάτων τους, αντιμετωπίζονται διαφορετικά.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης αναφέρθηκαν διάφορα αίτια, τα οποία οδηγούν τους ανθρώπους στο να εκμεταλλεύονται τους συνανθρώπους τους, όπως η έλλειψη παιδείας που οδηγεί στον ετεροκαθορισμό των νέων, φυσικά οι οικονομικοί λόγοι και η καταναλωτική βουλιμία, αλλά πιστεύω ότι υπάρχουν και κάποιοι άλλοι λόγοι, όπως είναι ο αποπροσανατολισμός που επιδιώκουν διάφοροι ηγέτες, οι οποίοι θέλουν να απομακρύνουν το λαό από τα δυσεπίλυτα εσωτερικά, οικονομικά, ή και διάφορα άλλα προβλήματα, μετατοπίζοντας τις ευθύνες σε διάφορα πρόσωπα, άτομα, όμορα κράτη κ.λπ.

Τι πρέπει να γίνει: Πρώτα πρέπει να υπάρξει παιδεία. Τα άτομα δεν πρέπει να χειραγωγούνται. Πρέπει να μάθουν να κρίνουν, να συγκρίνουν και να μην αντιμετωπίζουν ρατσιστικά τους άλλους ανθρώπους.

Τι άλλο; Όσον αφορά στην πολιτεία, πιστεύω ότι πρέπει να θωρακίσει τους δημοκρατικούς θεσμούς, ώστε να γίνονται σεβαστά τα ανθρώπινα δικαιώματα και να μην υπάρχει μεροληπτική αντιμετώπιση των ανθρώπων. Τα ΜΜΕ, που κατέχουν πολύ μεγάλη δύναμη, θα πρέπει να προβάλλουν αναγκαίους όρους κοινωνικής ζωής, όπως είναι η συνεργασία και η διαλλακτικότητα, έτσι ώστε να αποτραπούν νοσηρά φαινόμενα της κοινωνίας μας, όπως είναι ο δογματισμός και διάφορες προκαταλήψεις.

Και φυσικά, πάνω απ' όλα εμείς οι νέοι, που έχουμε το «ανακαινιστικό» μας πνεύμα, πρέπει μέσα από τη διαμόρφωση των απόψεών μας να μην αντιμετωπίζουμε μεροληπτικά αυτούς τους ανθρώπους. Πιστεύω δε, ότι μπορούμε αυτό να το κάνουμε και μέσω του αθλητισμού, διότι η έννοια του Ολυμπισμού καταδεικνύει αυτό το πράγμα, ότι δεν επιτρέπεται μεροληπτική αντιμετώπιση των άλλων ανθρώπων.

Πρέπει, λοιπόν, να θέσουμε το ρηξικέλευθο πνεύμα μας στα χέρια των μεγαλύτερων μας, έτσι ώστε να πετύχουμε την πρόοδο και την ευημερία της ελληνικής κοινωνίας.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Η Ελευθερία Κήλη έχει το λόγο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΗΛΗ (Νομός Χανίων): Θέλω να ζητήσω μια διευκρίνιση από την προλαλήσασα συνάδελφο. Όταν λέγει ότι διέκρινε ρατσιστικές τάσεις, εννοεί από τους έφηβους;

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΤΑΣΙΝΑΚΗ (Β' Αθήνας): Όχι. Απλώς είπα ότι όλα αυτά τα προβλήματα, τα οποία αναφέρθηκαν εν όψει του 20ού αιώνα, έχουν και ρατσιστικές ρίζες.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΗΛΗ (Νομός Χανίων): Καλώς.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Η Ελένη Μαρινάκη έχει το λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΡΙΝΑΚΗ (Α' Πειραιά): Θέλω να πω ότι, εάν η αγαπητή συνάδελφος Έφηβος Βουλευτής πιστεύει ότι είναι ρατσιστικό εμείς, ως έφηβοι, να φερόμαστε, ή εάν θέλετε να σας το πω απλά, να βρίσκουμε τους ενήλικες, τους πολιτικούς,

καλά κάνει και κρατάει τη γνώμη της. Εγώ δεν το θεωρώ ρατσισμό. Το θεωρώ αγανάκτηση απέναντι σε αυτούς, που δεν μου προσφέρουν αυτό που θέλω, αυτό που ζητάω ως έφηβος.

Επίσης, θέλω να πω ορμώμενη, κύριε Πρόεδρε, από τη δική σας φράση προς μια συνάδελφο Βουλευτή, προηγουμένως, αν έχουμε να προτείνουμε τίποτα καλύτερο, θέλω να σας πω, ότι εμείς εδώ ερχόμαστε να θέσουμε τις δικές μας απόψεις, να πούμε τις ανησυχίες μας και όχι να δώσουμε λύσεις. Ερχόμαστε, ναι, για να σας βοηθήσουμε, να βρούμε μαζί τις λύσεις, όχι όμως να πούμε εμείς λύσεις, για να τις ακολουθήσετε εσείς. Δεν είναι δική μας αυτή η δουλειά. Εμείς εσάς εκλέξαμε, για να μας αντιπροσωπεύσετε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Οι προτάσεις σας, οι απόψεις σας, είναι ευπρόσδεκτες και τις περιμένουμε, για να μας βοηθήσουν.

Η Ελένη Ιακωβίδου έχει το λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΙΑΚΩΒΙΔΟΥ (Α' Θεσσαλονίκης): Θα διαφωνήσω με την προηγούμενη ομιλήτρια. Εάν δεν ήλθαμε εδώ για να προτείνουμε λύσεις, τότε ήλθαμε μάταια. Εδώ ήλθαμε να προτείνουμε λύσεις.

Παράλληλα, κύριε Πρόεδρε, έχω ένα παράπονο και από σας. Μέχρι χθες πίστευα ότι ο διάλογος είναι ο καλύτερος τρόπος για να λύσουμε τα προβλήματα. Εδώ βλέπω ότι μας επιβάλλετε το μονόλογο. Πρέπει να ακούσουμε τις απόψεις όλων, οι οποίες θα καταγραφούν. Σεβόμαστε, βέβαια, τη διαδικασία, αλλά θα πρέπει και εσείς να σέβεστε εμάς. Πιστεύω ότι ο διάλογος θα μας βοηθήσει να προσεγγίσουμε τα θέματα καλύτερα. Ο διάλογος θα βοηθήσει ακόμη και εμείς να αναπτύξουμε καλύτερα τις απόψεις μας και οι λύσεις που θα προτείνουμε θα κατανοηθούν απ' όλους.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Νομίζω ότι η διαδικασία προέτρεψε και ευνόησε το διάλογο. Δεν τον ποδηγέτησε.

ΕΛΕΝΗ ΙΑΚΩΒΙΔΟΥ (Α' Θεσσαλονίκης): Προσπαθείτε, όμως, να μας βάλετε στα δικά σας καλούπια, χωρίς να θέλετε να ακολουθήσετε τις δικές μας ιδέες.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Είμαι υποχρεωμένος να τηρήσω τη διαδικασία, που ορίζει ο Κανονισμός. Είσαστε και εσείς υποχρεωμένοι να ακολουθήσετε τη διαδικασία, όπως και εγώ, ως Βουλευτής, είμαι υποχρεωμένος να ακολουθώ τις διατάξεις του Κανονισμού της Βουλής. Αυτό είναι ένα ζήτημα που πρέπει να γνωρίζετε.

ΕΛΕΝΗ ΙΑΚΩΒΙΔΟΥ (Α' Θεσσαλονίκης): Σέβομαι τη διαδικασία σας, αλλά να σέβεστε και εσείς τη δικιά μας. Αν ακολουθείτε τους έφηβους, όχι μόνο εδώ, αλλά πάντα, σίγουρα ο κόσμος θα γίνει καλύτερος.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Αυτό προσπαθούμε να κάνουμε, αλλά τη διαδικασία πρέπει να την τηρούμε.

ΕΛΕΝΗ ΙΑΚΩΒΙΔΟΥ (Α' Θεσσαλονίκης): Εδώ μέσα αυτήν τη στιγμή είναι δικός μας χώρος και θέλουμε να εφαρμόσουμε τη δικιά μας διαδικασία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Αυτό δεν είναι εφικτό, διότι, ως Έφηβοι Βουλευτές, υπόκειστε και εσείς σε κάποιους κανόνες, όπως υποκείμεθα εμείς στον Κανονισμό της Βουλής, που ορίζει ότι μιλάμε τέσσερα λεπτά, ή οκτώ λεπτά, που ορίζει ότι μιλάμε ένας-ένας με τη σειρά του, που ακόμη λέμε ότι νομίζουμε, δημοκρατικά, ελεύθερα, όσο βίαιο, επιθετικό και αν είναι, και αυτό είναι και η πεμπτουσία της Δημοκρατίας. Με το να ξεπεράσουμε τον Κανονισμό της Βουλής, ίσως οδηγούμαστε σε μια ζούγκλα, που δεν θα την ήθελε κανένας.

ΕΛΕΝΗ ΙΑΚΩΒΙΔΟΥ (Α' Θεσσαλονίκης): Κανένας δεν θέλει να ξεπεράσουμε τον Κανονισμό. Απλώς ζητάμε να μας δίνετε το δικαίωμα και το χρόνο να μπορέσουμε να πούμε και εμείς αυτά που θέλουμε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Νομίζω ότι είχατε το χρόνο και με το παραπάνω.

ΕΛΕΝΗ ΙΑΚΩΒΙΔΟΥ (Α' Θεσσαλονίκης): Για μονολόγους, πράγματι έχουμε χρόνο. Όμως, δεν έχουμε χρόνο καθόλου για διάλογο. Αυτή είναι τουλάχιστον η δική μου άποψη.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Παρασκευάς Πέτρου έχει το λόγο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΠΕΤΡΟΥ (Β' Αθήνας): Θα ήθελα να πω κάτι ως γενικό συμπέρασμα, ότι όλοι εσείς οι πολιτικοί, ας αφήσετε αυτήν την ιδέα της ONE και ας κοιτάξουμε λίγο να δούμε, τι γίνεται μέσα στην Ελλάδα, επειδή πιστεύω ότι η θέση της Ελλάδος δεν είναι και η καλύτερη που θα μπορούσε να είναι. Ακόμη οι πολιτικοί ας αφήσουν τις πολιτικές διακρίσεις, ας συνεργασθούν, επιτέλους, μεταξύ τους, ας αφήσουν τους υβριστικούς λόγους, τις ειρωνείες και τα στοιχήματα –γιατί το ακούσαμε και αυτό τελευταία– γιατί κατά βάθος θέλουμε όλοι το ίδιο: έναν καλύτερο κόσμο. Και νομίζω ότι, αν δεν το κάνετε εσείς, θα το κάνουμε εμείς και σας διαβεβαιώ, ότι μπορούμε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Κλείνουμε τη σημερινή συνεδρίαση, αφού πούμε ότι ήταν σημαντική. Ήταν για μένα μία εξαίρετη και πρωτόγνωρη, θα έλεγα, εμπειρία, που θα την κρατήσω σε όλη την υπόλοιπη ζωή μου.

Στο σημείο αυτό και περί ώρα 12.50' λύθηκε η συνεδρίαση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ